

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Comitetul Regiunilor

A 105-a sesiune plenară, 30 și 31 ianuarie 2014

2014/C 126/01	Rezoluția Comitetului Regiunilor Situația din Ucraina	1
---------------	---	---

AVIZE

Comitetul Regiunilor

A 105-a sesiune plenară, 30 și 31 ianuarie 2014

2014/C 126/02	Avizul Comitetului Regiunilor – O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier.	3
2014/C 126/03	Avizul Comitetului Regiunilor – Fondurile europene de investiții pe termen lung.	8
2014/C 126/04	Avizul Comitetului Regiunilor – Cartea verde „Un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul climei și al energiei”.	11
2014/C 126/05	Avizul Comitetului Regiunilor – Învățământul superior european în lume	17
2014/C 126/06	Avizul Comitetului Regiunilor – Deschiderea educației	20
2014/C 126/07	Avizul Comitetului Regiunilor – Inegalitățile în materie de sănătate în Uniunea Europeană	26
2014/C 126/08	Avizul Comitetului Regiunilor – Dimensiunea socială a Uniunii economice și monetare	31
2014/C 126/09	Avizul Comitetului Regiunilor – Proiect de orientări UE privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.	35

III Acte pregătitoare

COMITETUL REGIUNILOR

A 105-a sesiune plenară, 30 și 31 ianuarie 2014

2014/C 126/10	Avizul Comitetului Regiunilor – Instituirea Parchetului European	37
2014/C 126/11	Avizul Comitetului Regiunilor – Propunerea de regulament de modificare a Regulamentului privind transferurile de deșeuri	42
2014/C 126/12	Avizul Comitetului Regiunilor – Pachetul „NAIADES II”	48
2014/C 126/13	Avizul Comitetului Regiunilor – Piața unică europeană a comunicațiilor electronice	53

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 105-A SESIUNE PLENARĂ, 30 ȘI 31 IANUARIE 2014

Rezoluția Comitetului Regiunilor Situația din Ucraina

(2014/C 126/01)

COMITETUL REGIUNILOR,

Pe baza raportului președintelui său către sesiunea plenară a CoR privind vizita unei delegații a Comitetului la Kiev între 22 și 24 ianuarie 2014:

1. își exprimă solidaritatea cu poporul ucrainean care demonstrează pașnic pentru apărarea valorilor democratice ale țării sale și pentru respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
2. condamnă ferm orice violență și orice formă de intimidare. Utilizarea forței nu poate constitui un răspuns la o criză politică. Solicită instituțiilor UE să reacționeze ferm împotriva violărilor drepturilor omului și ale statului de drept;
3. consideră revocarea imediată a legislației represive adoptate la 16 ianuarie 2014, care restrângea drepturile fundamentale ale omului și libertățile fundamentale și care contravenea standardelor internaționale, drept un prim pas către restabilirea statului de drept în Ucraina; solicită președintelui să pună rapid în aplicare această revocare prin semnarea legislației corespunzătoare;
4. solicită tuturor liderilor politici de la toate nivelurile de guvernare să ia măsuri decisive pentru detensionarea situației și pregătirea unei soluții pașnice, care să ofere cetățenilor ucraineni democrație și stabilitate și să garanteze independența, libertatea și integritatea țării lor;
5. deplânge apelul „Consiliului Congresului național al autorităților locale din Ucraina”, emis la 23 ianuarie 2014, care sprijinea recente legi antidemocratice adoptate de parlamentul național;
6. solicită autorităților locale și regionale care sunt parteneri în cadrul CORLEAP să militeze pentru perspectiva europeană a Ucrainei și să își utilizeze influența politică în serviciul cetățenilor ucraineni;
7. reamintește că scopul cu care a fost creat CORLEAP este de a facilita dialogul între nivelurile locale și regionale din UE și din țările Parteneriatului estic și de a sprijini democrația, stabilitatea și statul de drept; își propune să examineze dacă structurile existente sunt adecvate în acest scop și să analizeze posibilitățile de extindere a dezbaterii pentru a include toate părțile interesate;
8. subliniază că democrația și respectarea drepturilor omului sunt condiții indispensabile ale democrației locale și regionale. Își exprimă acordul în acest sens cu Recomandarea 348 din 2013 a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei privind democrația locală și regională în Ucraina; sprijină în special solicitarea adresată guvernului ucrainean referitoare la eliminarea restricțiilor constituționale și legislative impuse competențelor comunităților locale și dotarea acestora cu o mai mare autonomie financiară;

9. subliniază că autoritățile locale și regionale din Ucraina dispun de o capacitate de guvernare limitată și că sursele de finanțare sunt restricționate de guvernul central. Disparitățile în creștere dintre diferitele teritorii creează riscuri serioase de destabilizare a țării;
10. solicită deplina aliniere a Ucrainei la Carta europeană a autonomiei locale, precum și reforme administrative prin care să se confere autorităților locale competențe specifice în vederea asigurării coeziunii sociale, economice și teritoriale; pune la dispoziția autorităților locale și regionale din Ucraina *know-how* partenerilor europeni și își reafirmă disponibilitatea de a coopera cu acestea pentru a face schimb de experiență în domeniul bunei guvernanțe și al cooperării teritoriale;
11. invită toate regiunile și localitățile din UE care au legături speciale de prietenie și parteneriate cu regiuni și localități din Ucraina să intensifice aceste relații tocmai în aceste momente și să dea dovadă de solidaritate și sprijin față de partenerii lor ucraineni;
12. solicită UE și instituțiilor sale să acționeze prompt pentru a contribui la detensionarea situației și a garanta găsirea unei soluții pașnice care să respecte pe deplin drepturile și libertatea poporului ucrainean;
13. se angajează să ofere asistență autorităților locale și regionale și societății civile pentru a găsi soluții adecvate pentru ieșirea din criză;
14. sprijină angajamentul continuu al UE față de asocierea politică și integrarea economică a Ucrainei pe baza valorilor europene comune, precum și disponibilitatea UE de a semna un acord de asociere; insistă, în acest context, asupra condiției prealabile a eliberării prizonierilor politici, a jurnaliștilor și a activiștilor societății civile, inclusiv a Iuliei Timoșenko, a căror detenție este incompatibilă cu normele și standardele justiției și statului de drept consacrate în Convenția europeană a drepturilor omului și în legislația relevantă a UE;
15. îl mandatează pe președintele Comitetului Regiunilor să transmită prezenta rezoluție președintelui Parlamentului European, președintelui Consiliului European, președintelui Comisiei Europene, Președinției elene a UE și Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Bruxelles, 31 ianuarie 2014

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 105-A SESIUNE PLENARĂ, 30 ȘI 31 IANUARIE 2014

Avizul Comitetului Regiunilor – O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier

(2014/C 126/02)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Un pas înainte pentru recunoașterea caracterului multifuncțional, utilizarea durabilă și protecția pădurilor europene

1. întâmpină cu satisfacție Comunicarea Comisiei Europene privind noua strategie pentru păduri, care propune o abordare globală și echilibrată a tuturor aspectelor legate de gestionarea durabilă a pădurilor și a sectorului forestier. Deși punerea în aplicare a politicii forestiere ține de competența statelor membre, această strategie rămâne aptă să constituie un instrument de orientare de natură să garanteze gestionarea durabilă și protejarea pădurilor, sprijinirea biodiversității, luarea în considerare a pădurilor ca resursă în combaterea schimbărilor climatice, contribuția lor la atenuarea acestora din urmă, precum și perenitatea sectorului forestier, în general; este mulțumit să constate că este abordată dimensiunea economică și socială a pădurilor și că este recunoscută importanța lor ca sursă de locuri de muncă pentru comunitățile locale, inclusiv datorită unui sector forestier de prelucrare a lemnului capabil să genereze un lanț de valori specific, precum și dezvoltării expertizei forestiere;
2. salută recunoașterea de către Comisia Europeană a rolului multifuncțional al pădurilor, deși consideră că ar trebui să aibă loc o reflecție mai profundă asupra noțiunii de „rol multifuncțional”, astfel încât să se poată face o diferențiere între pădurile europene și gestionarea lor potrivit funcției care se dorește a fi promovată în fiecare caz. De asemenea, salută și faptul că se face referire la principiul consumului durabil;
3. consideră că momentul actual este deosebit de propice pentru a se propune o nouă strategie, dat fiind că asupra pădurilor se exercită presiuni tot mai mari: schimbările climatice, împreună cu lipsa gestionării pădurilor în ultimii ani, din cauza slabei lor rentabilități, duc la modificarea trăsăturilor lor specifice și a compoziției speciilor, politicile care urmăresc atingerea obiectivelor stabilite în materie de surse regenerabile de energie vor duce probabil la o utilizare sporită a biomasei forestiere ⁽¹⁾, iar criza economică modifică presiunile de natură umană. Dezvoltarea unor criterii de gestionare durabilă care să fie măsurabile și demonstrabile, alături de promovarea unor măsuri de îmbunătățire în zonele cu o valoare redusă a resurselor, precum și a efectuării de investiții în infrastructură pot aduce o contribuție semnificativă la protecția mai eficientă și la exploatarea durabilă a pădurilor europene pe termen lung. Acest aspect capătă o importanță deosebită dacă se ține seama de faptul că variabilitatea climei generează noi presiuni și face ca previziunile de mediu sau cele economice să devină mai puțin precise;
4. consideră că pădurile native și/sau cele naturale reprezintă habitate importante și trebuie gestionate cu respectarea legislației în domeniul forestier și a celei regionale. De aceea, statele membre și regiunile ar trebui să aibă posibilitatea de a decide să nu autorizeze plantarea de specii de arbori și plante modificate genetic;
5. subliniază importanța respectării de către UE a faptului că domeniul politicii forestiere este de competența statelor membre. Strategia forestieră revizuită trebuie să țină seama de condițiile diferite de la un stat membru la altul și să completeze politica forestieră națională a statelor membre;

⁽¹⁾ În 2020, 20% din energia consumată în UE va trebui să provină din surse regenerabile. Dacă acest obiectiv va fi atins, cantitatea de lemn utilizată în UE în scopul producerii de energie va fi echivalentă cu volumul total produs la ora actuală.

6. solicită Comisiei, pentru a monitoriza mai ușor obiectivele strategiei, să precizeze care dintre acestea decurg din obligațiile statelor membre în materie forestieră, precizând obligațiile internaționale și cele europene. În plus, Comitetul Regiunilor consideră că ar trebui să se sublinieze, la toate nivelurile, rolul organelor specializate existente și să se evite înființarea de organe noi;

Presiunile de natură umană asupra pădurii au anumite consecințe pentru populație de care aceasta ar trebui să devină conștientă

7. subliniază că pădurea se află sub influența condițiilor economice, atât pe termen scurt, cât și lung, mai ales că, de obicei, consecințele lor se fac simțite după o perioadă mai îndelungată. Fenomene precum incendiile, schimbarea destinației solurilor, tăierea clandestină a copacilor și braconajul au devenit din ce în ce mai frecvente. În consecință, trebuie intensificată supravegherea și trebuie efectuate controale și analize costuri-beneficii ale utilizărilor prevăzute, dar trebuie, de asemenea, să se dea dovadă de prevedere în ceea ce privește eventualele consecințe pe termen lung. Întrucât utilizarea și funcția ecologică a pădurilor din UE prezintă variații mari, trebuie avute în vedere condițiile regionale;

8. își exprimă îngrijorarea în ceea ce privește tendința de creștere a zonelor urbane, care reprezintă o amenințare pentru mediul natural și îndeosebi pentru pădurile de la periferia orașelor. Comitetul invită la dezvoltarea instrumentelor științifice adecvate, astfel încât extinderea zonelor urbane să poată fi planificată cu toată prudența necesară;

9. dorește să sublinieze că, potrivit ONU și Strategiei UE în domeniul biodiversității, obiectivul de a reduce semnificativ, în perioada 2002-2010, ritmul în care aceasta se diminuează la nivel mondial nu a fost atins. În plus, această pierdere probabilă de diversitate va afecta în primul rând și cu cea mai mare intensitate populațiile cele mai sărace. Dacă ar fi informați în acest sens, cetățenii ar putea totuși să contribuie la inversarea acestei tendințe. Trebuie să se atragă atenția asupra legăturii dintre calitatea ecosistemelor și dezvoltarea durabilă, mai ales prin informarea și mobilizarea cetățenilor și a partenerilor sociali. Este de dorit ca datele științifice să fie puse într-o măsură mai mare la dispoziția publicului larg, prin ample campanii de informare, dar și de sensibilizare cu privire la respectarea mediului. Uniunea Europeană și statele membre ar trebui să acorde o importanță sporită activităților forestiere în propriile lor politici de dezvoltare și să pună accentul pe crearea unei legislații forestiere și a unei administrații forestiere, precum și pe principiile exploatarei forestiere durabile în programele bilaterale de dezvoltare stabilite cu țările terțe și în finanțarea dezvoltării bazate pe fonduri. Acest lucru ar sprijini obiectivele generale ale politicii UE de dezvoltare, iar autoritățile de gestionare a pădurilor, universitățile și organizațiile din sectorul forestier din statele membre ar dispune de o experiență considerabilă în punerea în aplicare a acestor obiective;

10. reamintește că sectorul silviculturii aduce deja o contribuție substanțială la prosperitatea UE, asigurând circa 3,5 milioane de locuri de muncă numai în sectorul secundar. De asemenea, observă că există regiuni în care potențialul de creștere durabilă și de creare de locuri de muncă al acestui sector nu a fost încă pe deplin valorificat. Gestionarea durabilă a pădurii, valorificarea politicilor de dezvoltare a competențelor, de exemplu prin formarea pe tot parcursul vieții și sprijinirea cercetării și a dezvoltării de noi tehnologii creează posibilitatea creșterii ocupării forței de muncă, nu numai în cadrul meseriilor tradiționale din acest sector, dar și al noilor activități profesionale care vor fi create;

11. susține încurajarea schimbării modurilor de consum și a comportamentelor consumatorilor, în special prin promovarea consumului de produse din lemn provenit din păduri durabile. Utilizarea lemnului și înlocuirea produselor realizate din materiale a căror prelucrare produce emisii ridicate de CO₂ reprezintă un progres important în îmbunătățirea condițiilor de mediu și în obținerea unei economii cu emisii reduse de carbon. În ceea ce privește tranziția către sursele de energie regenerabile, dintre care cea mai importantă este biomasa forestieră, trebuie consolidată responsabilizarea consumatorilor, astfel încât producția energetică să fie într-o măsură cât mai mare sustenabilă din punct de vedere ecologic, economic și social;

12. regretă că, în strategia sa, Comisia Europeană nu acordă suficientă atenție utilizării pădurilor în scopuri recreative și nu ține seama, în ceea ce privește utilizarea resurselor forestiere, de necesitatea găsirii unui echilibru adecvat între utilizarea în scopuri recreative, utilizarea în scopuri economice și protecția mediului, astfel încât să pună în practică principiile dezvoltării durabile pe baza competitivității, a protecției mediului și a elementelor sociale;

Rolul comunităților locale în conservarea pădurilor și a diversității biologice

13. deplânge faptul că Comisia Europeană nu evocă rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a strategiei. Participarea acestora garantează echilibrul dintre exploatarea economică tot mai intensă a pădurilor și dezvoltarea durabilă. În consecință, Comitetul estimează că trebuie să se prevadă o participare mai activă a acestor autorități la conceperea strategiei și propune ca ele să fie reprezentate în cadrul organismelor oficiale de planificare a politicilor, cum ar fi Comitetul permanent forestier și Grupul consultativ pentru păduri și lemnul de plută;

14. reamintește că pădurea comunală, care acoperă o suprafață de 20 milioane de hectare, reprezintă al treilea tip de proprietate forestieră din Europa ca pondere. Autoritățile locale și regionale sunt proprietare de păduri și, totodată, responsabile cu implementarea și monitorizarea a numeroase politici legate de acestea;

15. constată că comunitățile locale intră în contact direct cu pădurile, fiind și primele care resimt efectele politicilor implementate în aceste zone. Tot ele își asumă răspunderea de a proteja pădurile și suportă în mod direct costul acestei protecții, beneficiază de prezența pădurilor și le mențin într-o stare bună, fiind în același timp și cele dintâi victime ale degradării lor. În plus, autoritățile locale își asumă deseori responsabilitatea culegerii de date și au posibilitatea de a evalua în mod direct efectele politicilor puse în aplicare. Ca atare, este evident că prioritatea trebuie să fie informarea corectă a comunităților locale, acordându-le însă și mijloacele de a-și îndeplini obligațiile. Este importantă comunicarea descentralizată și durabilă cu actorii locali în scopul elaborării unui concept forestier, care să aibă ca scop acceptarea și aplicarea locală a politicilor multilaterale de dezvoltare a pădurii;

16. solicită statelor membre să acorde atenția cuvenită rolului autorităților locale și regionale în dezvoltarea resurselor pădurilor în scopuri recreative și să nu impună acestor instituții o creștere suplimentară și inutilă a poverii administrative atunci când acestea sunt implicate în gestionarea pădurilor în scopuri recreative cu obiectivul de a-i satisface cât mai bine cu putință pe locuitorii și oaspeții locului în cauză;

17. subliniază că, în condițiile în care limitele suprafețelor împădurite nu coincid cu frontierele naționale, nici avantajele, nici problemele pe care le ocazionatează nu se opresc la graniță; de aceea, Comitetul susține consolidarea cooperării pe scară largă, în special în zonele transfrontaliere;

18. este de părere că pădurile europene diferă atât prin caracteristicile proprii, cât și prin trăsăturile specifice ale teritoriilor în care se află și prin riscurile cu care se confruntă și propune o diferențiere a politicilor, astfel încât acestea să țină seama de condițiile locale pentru a obține rezultatele optime. Comitetul preconizează să se implementeze măsuri specifice și să se susțină în mod concret crearea unor planuri forestiere locale și regionale, pentru a veni în sprijinul autorităților locale și regionale în teritoriile care prezintă în mod obiectiv caracteristici evidente, precum cele slab populate, regiunile ultraperiferice, regiunile insulare, regiunile cele mai nordice, ale căror ecosisteme prezintă trăsături aparte și pădurile mediteraneene, supuse unor presiuni mai puternice ca urmare a schimbărilor climatice;

Exploatarea economică a pădurii din punct de vedere al sustenabilității

19. consideră că protecția pădurilor și a sectorului forestier, precum și gestionarea adecvată a acestora contribuie la conservarea unei părți foarte importante a terenurilor din cadrul rețelei Natura 2000 și, în consecință, la conservarea biodiversității europene;

20. subliniază că sectorul public și autoritățile locale și regionale, ca proprietari ai unor părți importante din pădurile europene sau în calitate de prestatori de servicii, trebuie să garanteze rolul multifuncțional și durabilitatea acestor păduri, permițând totodată ca gestionarea corectă și durabilă a resurselor pădurilor să le transforme într-unul din elementele de bază ale dezvoltării economice a acestor zone. Prin urmare, ele trebuie să contribuie la conservarea și gestionarea pădurilor, cu condiția de a li se oferi mijloacele necesare în acest scop;

21. este de acord cu necesitatea de a recunoaște că consumul UE nu este satisfăcut în mod exclusiv de producția proprie și că, în plus, are repercusiuni asupra pădurilor la nivel global. Printre obiective ar trebui să figureze, pe lângă asigurarea unei gestionări durabile a tuturor pădurilor din UE, și creșterea suprafeței forestiere împădurite, însoțită de creșterea productivității pădurilor europene, cel puțin în cazul pădurilor a căror funcție productivă este funcția lor principală în cadrul rolului multifuncțional;

22. consideră pe de altă parte că procentul ridicat de păduri în regim de proprietate privată din Europa creează anumite condiții care se cer controlate, dar care trebuie totodată valorificate în mod corespunzător. Printre aspectele importante ale strategiei privind pădurile, trebuie avute în vedere îmbunătățirea controlului și coordonării activității proprietarilor forestieri, precum și formarea și sprijinul de care aceștia au nevoie. Este de dorit, în special, ca statele membre să ofere stimulente pentru buna gestionare a pădurilor private, deoarece atât lipsa oricărei acțiuni în materie de protecție, cât și exploatarea nesustenabilă a patrimoniului forestier constituie o amenințare. În mod similar, statele membre ar trebui să impună proprietarilor particulari de păduri să asigure conservarea acestora pe termen lung prin aplicarea unui proiect de gestionare a proprietăților lor și, în mod deosebit, să asigure procesele de regenerare. Ar trebui să se garanteze proprietarilor de păduri și organizațiilor acestora posibilitatea de a participa la luarea deciziilor în sectorul forestier și a deciziilor relevante de la nivel european, național și local;

23. reamintește situația teritoriilor în care procesul de regenerare a pădurilor întâmpină greutăți din cauza condițiilor climatice și a situației solului. Trebuie să se acorde o atenție deosebită regiunilor care prezintă o topografie problematică, ceea ce creează dificultăți la introducerea mecanizării, precum și un climat mai favorabil speciilor invazive decât speciilor forestiere plantate; în acest scop, trebuie să se ia măsuri de sprijinire a investițiilor private în reconversia, conservarea și dezvoltarea sectorului forestier;

24. de asemenea, consideră că trebuie intensificată gestionarea forestieră efectuată în pădurile publice ale căror activități nu au rentabilitate economică, fie din cauza calității produselor pe care le oferă, fie din cauza insuficienței infrastructurilor existente; de aceea trebuie ca în aceste păduri să se realizeze investiții care să permită îmbunătățirea lor și/sau accesul la resurse;

25. consideră că, în cazul lemnului, aplicarea principiului utilizării în cascadă se poate dovedi foarte restrictivă, în măsura în care nu toate regiunile dispun de infrastructuri sau de întreprinderi care să ofere toate posibilitățile de transformare sau de utilizare a lemnului. Din acest motiv, ar fi mult mai realist să se promoveze principiul utilizării eficiente a resurselor, în contextul unei abordări integrate și sub conducerea autorităților locale și regionale, astfel încât să se asigure gestionarea durabilă a pădurilor europene;

26. salută rolul pe care comunicarea Comisiei îl acordă competitivității și sustenabilității industriilor forestiere, ca elemente motrice ale unei gestionări durabile a pădurilor europene și consideră că pe lângă obiectivul de gestionare durabilă pe care trebuie să-l urmărească, industriile forestiere pot contribui, în cadrul responsabilității sociale a întreprinderilor, la difuzarea în rândul publicului larg a informațiilor referitoare la problemele de mediu legate de produsele forestiere;

27. salută și recunoaște rezultatele obținute de sistemele de certificare voluntară și recomandă ca acestea să fie susținute pe scară largă prin alte măsuri, inclusiv prin instrumente financiare. Certificarea ar putea reprezenta un instrument care să contribuie la stoparea fluxului de lemn și produse din lemn obținute în mod ilegal;

28. subliniază că pentru IMM-urile care operează la nivel local, măsurile a căror adoptare este preconizată ar putea determina o pierdere de competitivitate, din cauza creșterii costurilor de producție. Prin urmare, Comitetul propune instituirea unor măsuri de susținere a IMM-urilor, printre care să se numere în special încurajarea consumului de produse forestiere locale, evitându-se, pe cât posibil, politicile care ar putea duce la creșterea birocrăției și la costuri administrative suplimentare. Trebuie să se acorde o mai mare atenție încheierii de acorduri bilaterale cu țările terțe, astfel încât să se ia în considerare posibilele efecte ale măsurilor adoptate asupra bunăstării economice și sociale din zonele forestiere ale țărilor respective;

Această strategie va da rezultate dacă este aplicată în mod corect și coordonat

29. consideră că trebuie promovate planurile de gestionare forestieră a pădurilor europene pentru a realiza o exploatare durabilă a resurselor lor, punând accentul în aceste planuri pe pădurile care au un caracter mai puțin productiv, însă care au o influență mai mare asupra schimbărilor climatice și care prezintă valori mai mari ce trebuie conservate (păduri mediteraneene, păduri din rețeaua Natura 2000 etc.);

30. observă că strategia propusă nu prezintă nici obiective, nici indicatori măsurabili, nici mecanisme de control al punerii în aplicare, nici un plan de acțiune pe termen lung pentru punerea în aplicare a strategiei, deși face referire la o serie de politici și de proceduri de la nivel european și internațional. Faptul că UE nu este competentă în acest domeniu nu trebuie să împiedice monitorizarea punerii în aplicare a strategiei, dat fiind că pădurile exercită o influență asupra ansamblului continentului, și chiar și dincolo de el;

31. are convingerea că dezvoltarea unei regiuni necesită o abordare integrată în materie de politici publice. Cu toate acestea, în pofida adoptării cadrului strategic comun pentru perioada 2014-2020, abordarea multifonduri lipsește din comunicarea Comisiei; or, totodată, resursele alocate în cadrul fondurilor agricole europene s-ar putea dovedi insuficiente pentru a face față provocărilor cu care se confruntă pădurile. Comitetul propune ca posibilitatea acordată statelor membre de a adopta programe operaționale multifonduri (FEADR, FEDER, FSE, Fondul de coeziune) să nu fie limitată numai la „dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității”, ci să fie extinsă la „investițiile teritoriale integrate”. Comitetul invită părțile interesate să valorifice programul „Orizont 2020”, care stabilește condițiile de dezvoltare a tehnologiei forestiere prin intermediul cercetării și inovării;

32. recomandă Comisiei Europene să sprijine studiile și inițiativele de cercetare științifică menite să dezvolte tehnologiile moderne care permit recoltarea și producerea lemnului în condiții care au un impact mai redus asupra mediului în comparație cu metodele tradiționale (inclusiv prin plantații forestiere destinate producerii de lemn în scopuri energetice), precum și cele care duc la scăderea costurilor de gestionare, promovând totodată dezvoltarea durabilă;

33. reamintește că inițiativa emblematică a UE privind eficiența din punct de vedere al utilizării resurselor definește cadrul menit să garanteze că strategiile UE pe termen lung în domenii precum energia, schimbările climatice și politica de mediu au efecte benefice în materie de utilizare eficientă a resurselor. Mai mult, strategia propusă pentru păduri și sectorul forestier poate asigura continuitatea și coerența diferitelor politici implicate și poate contribui la o dezvoltare economică, socială și teritorială echilibrată, care constituie una din preocupările fundamentale ale UE;

34. invită statele membre și Comisia să depună toate eforturile necesare pentru a transpune în practică propunerile formulate în strategie, elaborând un plan de acțiune pe termen lung pentru punerea în practică a strategiei, punând în aplicare planuri de gestionare și programe de acțiune și consolidând comunicarea și colaborarea dintre ele și cu părțile interesate.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Fondurile europene de investiții pe termen lung

(2014/C 126/03)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Comentarii generale cu privire la regulamentul

1. salută regulamentul propus ca un pas pozitiv către finanțarea viitoarei economii. Fondurile europene de investiții pe termen lung (FEITL) au potențialul de a contribui la sporirea capitalului disponibil pentru proiectele pe termen lung care sprijină creșterea economică durabilă;
2. atrage atenția asupra faptului că, în timpul crizei economice, investițiile publice la nivel subnațional au fost reduse drastic în Europa și, prin urmare, subliniază că este necesar să se asigure că FEITL nu sunt privite ca o sursă de finanțare ce ar putea înlocui transferul de fonduri guvernamentale naționale către autoritățile subnaționale;
3. face trimitere la avizul Comitetului Regiunilor privind recomandările cu privire la îmbunătățirea utilizării fondurilor ⁽¹⁾, care subliniază ponderea bugetelor locale și regionale în cadrul cheltuielilor publice din UE; astfel acestea se ridicau la 16,7% din PIB în 2011, constituind 34% din totalul cheltuielilor publice din Uniunea Europeană, iar investițiile directe reprezentau o parte importantă a acestor bugete, ceea ce este un factor-cheie pentru o redresare economică rapidă;
4. subliniază importanța înțelegerii FEITL din perspectiva Strategiei Europa 2020, și în special din perspectiva modului în care creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii poate fi promovată prin investiții în active pe termen lung. În mod similar, prin progresele realizate către îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020, mai mult capital devine disponibil, iar investițiile pe termen lung ar putea să devină mai atractive;
5. subliniază că proiectul de regulament nu introduce niciun fel de obligații noi substanțiale și că ar putea să genereze beneficii semnificative; din acest motiv consideră că proiectul de regulament respectă principiul subsidiarității;
6. subliniază că proiectul de regulament are drept obiectiv să creeze o etichetă de produs comună, pentru care se speră că există un puternic interes public și care ar urmă să pună bazele unei piețe comune competitive și rentabile pentru FEITL, considerând prin urmare că proiectul de regulament nu trece dincolo de ceea ce este necesar pentru realizarea unui cadru juridic comun pentru FEITL;
7. subliniază că localitățile și regiunile sunt potențiali beneficiari ai investițiilor pe termen lung în activele corporale (cum ar fi infrastructurile de energie, transporturile și comunicațiile, echipamentele industriale și de servicii, locuințele și tehnologiile legate de schimbările climatice și de ecoinovare), precum și în activele necorporale (cum ar fi educația, cercetarea și dezvoltarea);
8. face trimitere la evaluarea impactului propunerii realizată de Comisia Europeană ⁽²⁾, care a trecut în revistă sistemele existente în unele țări europene. În prezent, piața europeană pentru investițiile în activele pe termen lung este fragmentată, ceea ce constituie atât un motiv pentru a sprijini crearea FEITL, cât și un obstacol în calea punerii în aplicare eficiente a acestora. FEITL trebuie să găsească un echilibru între atragerea de investiții pe termen lung și generarea de cerere de astfel de investiții, asigurând totodată investitorilor posibilități de alegere. (FEITL favorizează investițiile transfrontaliere pe termen lung);
9. evidențiază nevoia de monitorizare a punerii în aplicare a regulamentului, întrucât acesta reprezintă un instrument suplimentar care poate contribui la punerea la dispoziție a capitalului pe termen lung, precum și dată fiind actuala fragmentare a pieței europene de investiții pe termen lung;
10. consideră că propunerea de regulament privind FEITL ar trebui să fie însoțită de propuneri ale Comisiei referitoare la recunoașterea reciprocă de către statele membre a cerințelor privind furnizarea de informații și documentele comerciale pentru comercializarea fondurilor;
11. avertizează că existența unor regimuri fiscale diferite de la un stat membru la altul, în special în ceea ce privește stimulentele fiscale, și riscul dublei impozitări, în cazul în care investitorii își au sediul în alt stat membru decât administratorul fondului, ar putea să constituie un obstacol în calea atragerii de capital în FEITL și să reprezinte o barieră în calea dezvoltării acestora, mai ales în cazul proiectelor transfrontaliere;

⁽¹⁾ CdR(2013) 3609.

⁽²⁾ SWD(2013) 231 final.

12. sprijină nevoia asigurării unui anumit grad de flexibilitate cu privire la perioadele de deținere și consideră că ar trebui lăsat la latitudinea gestionarilor individuali de active FEITL să evalueze necesitatea definerii ciclului de viață potențial al fondului sau condițiile în care se pot efectua răscumpărări (anticipate). Consideră că impunerea definerii de la bun început a ciclului de viață al fondului ar putea fi contrară intereselor fondului, ale investitorilor și/sau ale investițiilor țintă;

13. consideră că pentru a stimula interesul investitorilor și al gestionarilor de active în FEITL, ar trebui permise anumite tehnici de structurare, cum ar fi utilizarea SPV-urilor⁽³⁾. Trebuie să se asigure că fondul devine o investiție interesantă pentru investitori (inclusiv pentru autoritățile locale și regionale) și că poate concura cu alte forme de investiții.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1 -

Considerentul 2

Expunere din motive

Motive evidente.

Amendamentul 2 -

Articolul 20

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p><i>Distribuția veniturilor</i></p> <p>1. Un FEITL poate distribui în mod regulat investitorilor veniturile generate de activele din portofoliul său. Aceste venituri sunt compuse din:</p> <p>(a) orice venituri generate în mod regulat de active;</p> <p>(b) aprecierea de capital realizată după cesionarea unui activ, excluzând însă angajamentele inițiale de capital.</p> <p>2. Veniturile nu se distribuie dacă sunt necesare pentru angajamentele viitoare ale FEITL.</p> <p>3. Un FEITL trebuie să indice în regulamentul sau în actele sale constitutive politica de distribuire a veniturilor pe care o va adopta pe durata de viață a fondului.</p>	<p><i>Distribuția veniturilor</i></p> <p>1. Un FEITL poate distribui în mod regulat investitorilor veniturile generate de activele din portofoliul său. Aceste venituri sunt compuse din:</p> <p>(a) orice venituri generate în mod regulat de active;</p> <p>(b) aprecierea de capital realizată după cesionarea unui activ, excluzând însă angajamentele inițiale de capital.</p> <p>2. Veniturile nu se distribuie <u>Această distribuire nu se realizează</u> dacă <u>veniturile</u> sunt necesare pentru angajamentele viitoare ale FEITL.</p> <p>3. Un FEITL trebuie să indice în regulamentul sau în actele sale constitutive politica de distribuire a veniturilor pe care o va adopta pe durata de viață a fondului.</p>

Expunere de motive

Gestionarii activelor ar trebui să dispună de o anumită flexibilitate în ceea ce privește răscumpărarea (anticipată) și ciclul de viață în interesul investitorilor și al investițiilor subiacente.

Amendamentul 3 -

Articolul 21 alineatul (3)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(e) orice alte informații considerate de autoritățile competente ca fiind relevante în sensul alineatului (2).</p>	<p>(e) orice alte informații considerate de autoritățile competente ca fiind relevante în sensul alineatului (2).</p>

Expunere de motive

Experiențele înregistrate în cazul OPCVM-urilor au arătat că astfel de prevederi au fost adesea utilizate pentru a împiedica piața internă să funcționeze într-un mod adecvat.

⁽³⁾ *Special Purpose Vehicles* (entități cu scop special).

Amendamentul 4 -

Articolul 28

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Articolul 28 <i>Prerogativele și competențele ESMA</i> 1. ESMA deține competențele necesare pentru a îndeplini sarcinile care îi sunt conferite de prezentul regulament.	Articolul 28 <i>Prerogativele și competențele ESMA</i> 1. ESMA deține competențele și resursele necesare pentru a îndeplini sarcinile care îi sunt conferite de prezentul regulament.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Avizul Comitetului Regiunilor – Cartea verde „Un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul
climei și al energiei”**

(2014/C 126/04)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. subliniază relevanța centrală și rolul important al nivelurilor local și regional în elaborarea abordărilor privind schimbările climatice și comunitățile viitorului; regretă, de aceea, profund că autoritățile locale și regionale și măsurile luate de acestea cu privire la protecția climei și economisirea energiei nu sunt menționate deloc în cartea verde;
2. solicită Comisiei să utilizeze schemele de dezvoltare, de finanțare și de monitorizare care își propun să abordeze chestiuni legate de climă și energie, pentru sprijinirea și încurajarea autorităților locale și regionale și a statelor membre;
3. consideră esențial ca schimbările climatice să fie limitate la o încălzire cu mai puțin de două grade în comparație cu nivelurile preindustriale;
4. consideră esențial să se ajungă la un consens cu privire la un acord internațional obligatoriu privind schimbările climatice la cea de-a 21 sesiune a Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP 21) în 2015, așa cum s-a decis la COP 17 din Durban în 2011;
5. recomandă ca obiectivul obligatoriu din punct de vedere juridic de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru UE în ansamblul său să fie stabilit pentru 2030 la 50% din nivelurile din 1990 și insistă asupra faptului că statele membre ar trebui să cadă de acord separat între ele asupra modului de partajare a poverii reducerii emisiilor;
6. subliniază că singurul sistem obligatoriu din punct de vedere juridic al UE de comercializare a emisiilor (ETS) pentru producția de energie din surse fosile acoperă mai mult de 40% din emisiile statelor membre (excluzând comercializarea emisiilor din domeniul aviativ). Cota emisiilor acoperite de comercializarea emisiilor și includerea de noi posibile sectoare (de exemplu, transportul terestru și maritim) în comercializarea emisiilor ar trebui să fie convenită în funcție de obiectivul de reducere a emisiilor; în forma sa actuală, ETS nu dă rezultatele așteptate din cauza mai multor probleme sistemice, care conduc la un preț insuficient al emisiilor de dioxid de carbon;
7. regretă profund nivelul foarte scăzut de ambiție prezentat în Comunicarea Comisiei privind „Un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul climei și al energiei”⁽¹⁾ și consideră că este esențial să se stabilească obiective obligatorii pentru energia din surse regenerabile (nu doar un obiectiv UE de 27% și facultativ pentru statele membre) și pentru eficiența energetică, în plus față de obiectivul general de reducere a emisiilor; subliniază că posibilitatea obținerii unei ponderi de 100% energie regenerabilă în UE până în 2050 impune ca aceasta să stabilească obiective intermediare realiste pentru 2030 și 2040, astfel încât să-și poată realiza această ambiție;
8. consideră esențial ca fiecare stat membru să impună ca obiective obligatorii naționale creșterea cotei energiei din surse regenerabile și reducerea utilizării de energie; în acest scop, statele membre trebuie să se sprijine pe stabilirea unor strategii naționale, ceea ce ar duce la creșterea rentabilității și ar fi în conformitate cu principiul subsidiarității atât la nivel local, cât și național;
9. este profund îngrijorat de lipsa de oportunități de finanțare la nivel local și regional și de criza economică în curs, care afectează rolul central jucat de autoritățile locale și regionale în atenuarea schimbărilor climatice și în dezvoltarea oportunităților de adaptare;
10. în contextul competitivității, salută propunerea Comisiei de a dezbate cu privire la utilitatea stabilirii unui obiectiv pentru economia de energie consumată în industrie, care s-ar baza pe raportul dintre intensitatea energetică și PIB sau valoarea adăugată brută;
11. observă că, dacă UE își dorește să devină cu adevărat competitivă, este necesar să valorifice pe deplin oportunitățile economice, sociale, de mediu și legate de ocuparea forței de muncă pe care le oferă tranziția la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon. Prin urmare, consideră că este esențială posibilitatea eliminării subvențiilor pentru energia din surse neregenerabile și a redirecționării acestora către energia din surse regenerabile și către eficiența energetică; orice venituri provenite din licitații în cazul continuării comercializării emisiilor sau orice venituri fiscale rezultate din introducerea unei taxe pe carbon trebuie să fie direcționate către luarea de către statele membre a unor măsuri mai eficiente de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea;

⁽¹⁾ COM(2014) 15 final

12. consideră că independența energetică și securitatea aprovizionării ar putea fi consolidate prin dezvoltarea în continuare a pieței unice pentru energie, de exemplu cu ajutorul unor noi interconexiuni, al producției de energie pe scară redusă chiar de către consumatori, al stocării energiei și al rețelelor inteligente, și că diversitatea surselor durabile de energie acționează ca o protecție împotriva fluctuațiilor de preț, reduce vulnerabilitatea sistemului energetic și poate diminua riscul perturbărilor aprovizionării; la punerea în aplicare a pieței unice pentru energie trebuie avut în vedere ca aceasta să nu limiteze posibilitățile de extindere a descentralizării aprovizionării cu energie la nivel local;
13. are convingerea că extinderea pieței unice pentru energie prin noi interconexiuni trebuie să aibă la bază o repartizare echitabilă a eforturilor între regiuni și că trebuie avute în vedere cerințele privind amenajarea teritoriului. Trebuie să se evite impunerea unor eforturi disproporționate anumitor regiuni și teritorii;
14. subliniază că la elaborarea politicilor de la nivelul UE și al statelor membre trebuie să se aibă în vedere menținerea prețurilor la un nivel rezonabil și gestionarea poverii fiscale suportate de cetățeni. De asemenea, consideră oportun să se recomande statelor membre să adopte măsuri specifice în ce privește prețurile la energie pentru familiile și consumatorii vulnerabili;
15. consideră că ar trebui să fie posibil să se evalueze mai bine beneficiile pe termen lung ale eliminării treptate a energiei din surse neregenerabile, de exemplu pentru sănătatea publică și crearea de noi locuri de muncă, și să se organizeze aceste beneficii pentru a sprijini procesul de elaborare a politicilor;
16. subliniază că discuțiile privind un cadru cuprinzător pentru politicile în domeniul climei și al energiei ar trebui să includă utilizarea carbonului stocat în mod durabil (inclusiv construcțiile din lemn, precum și produsele din lemn sau din plută) ca un înlocuitor pentru produsele generatoare de emisii. Mai mult, trebuie incluși toți absorbantii de carbon naturali, promovându-se resursele forestiere, sistemele de producție agro-silvo-pastorale și agricultura ecologică și de conservare;
17. consideră că este crucial să se îmbunătățească consilierea direcționată către diferite grupuri de consumatori și grupuri demografice (în funcție de vârstă, sex, identitate culturală, situația socioeconomică etc.) și cunoștințele profesionale ale celor responsabili de utilizarea energiei;

A. Amenajarea teritoriului și pregătirea pentru schimbările climatice

18. subliniază că autorităților locale și regionale le revine responsabilitatea principală pentru amenajarea teritoriului pe termen lung și astfel pentru structura comunităților pe viitor, inclusiv pentru serviciile care vor fi utilizate de către locuitori și întreprinderi: apă potabilă; canalizare și prelucrarea deșeurilor; producția și distribuția de energie; rețele TIC; șosele, transport public și opțiuni de utilizare a unor moduri de transport „soft”. Infrastructura de bază va asigura locuitorilor și întreprinderilor condițiile necesare pentru a adopta un comportament adecvat pentru reducerea emisiilor;
19. subliniază că autoritățile locale și regionale au o relevanță amplă și un rol important de jucat în atenuarea schimbărilor climatice, în pregătirea la schimbările climatice și adaptarea la acestea și în abordarea chestiunilor energetice. În calitate de furnizori de servicii pentru locuitorii lor, autoritățile locale și regionale consumă ele însele energie și sunt surse importante de contracte publice. Producția de energie locală și investițiile locale sprijină economia locală și ocuparea forței de muncă la nivel local;
20. piețele regionale joacă un rol crucial pe piața energiei din UE, fiind remarcabilă contribuția lor la realizarea deplină a pieței interne energetice;
21. observă că importanța autorităților locale și regionale în cazuri practice de adaptare la schimbările climatice și de pregătire pentru acestea este recunoscută de către diferiți actori (opinia publică, statele membre, UE, instituții și organizații internaționale). Fenomenele meteorologice extreme, cum ar fi inundațiile și furtunile, împreună cu întreruperile de electricitate pe care le pot declanșa sunt evenimente locale care pot cauza dificultăți oamenilor, punând în evidență importanța serviciilor de pompieri și de salvare și a gestionării energiei. Atenuarea schimbărilor climatice și întărirea rezistenței comunităților sunt cele două fațete ale aceleiași monezi, fiind activități complementare;

B. Obiectivul privind clima și COP21

22. face trimitere la cele mai recente date publicate în 2013 de către Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), care sunt alarmante; conform acestora încălzirea cauzată de om se va ridica la 5° C până în 2100. Încălzirea în emisfera nordică ar putea fi mai intensă decât media, iar topirea permafrostului în regiunile de tundră ar putea accelera și mai mult încălzirea globală. Seceta sporită și precipitațiile mai ample din alte regiuni vor amenința producția de alimente și vor accelera mișcările de populație. Fenomenele meteorologice extreme cauzează suferință umană și daune considerabile;

23. consideră că la cea de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice din 2015 ar trebui să se ajungă la un consens cu privire la extinderea Protocolului de la Kyoto cu o largă acoperire. Țările semnatare ale celei de-a doua perioade de angajament a Protocolului de la Kyoto 2013-2020 produc 15% din emisiile mondiale de gaze cu efect de seră. Extinderea considerabilă a Protocolului pentru a include alte economii industrializate majore și economiile care se dezvoltă rapid este esențială pentru ca acesta să rămână în continuare credibil;

24. trebuie să se facă un efort hotărât pentru a combate relocarea emisiilor de dioxid de carbon și trebuie să se țină seama de efectele globale ale consumului nedurabil;

25. observă că UE este un semnatar important al oricărui acord privind schimbările climatice, fiind responsabilă de 10-11% din totalul emisiilor mondiale de gaze cu efect de seră. UE vizează o creștere economică ecologică și durabilă și schimbări structurale necesare, bazate pe un set clar de obiective de reducere a emisiilor pentru 2030. Pentru a negocia cu privire la extinderea protocolului, UE trebuie să își pregătească propriile obiective;

C. *Experiența cu obiectivul 20-20-20*

26. observă că pentru a-și îndeplini obiectivul de reducere a emisiilor cu 20% până în 2020, UE utilizează un sistem de comercializare a emisiilor comun și obligatoriu, obiective naționale obligatorii pentru consumul de energie din surse regenerabile, un obiectiv pentru eficiența energetică și urmărește creșterea cotei de utilizare a biocombustibililor în cadrul consumului total de combustibili în transport cu 10%. De asemenea, în Foia de parcurs energetică 2050 s-a ajuns la un acord cu privire la reducerea emisiilor cu 80-95%. Economia ecologică, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, a fost plasată în centrul Strategiei Europa 2020;

27. observă că Directiva privind eficiența energetică ar trebui să se afle în prezent în curs de punere în aplicare, iar Directiva privind performanța energetică a clădirilor noi și existente a fost transpusă în legislație. Energia și schimbările climatice au ocupat un loc de frunte în schemele de cercetare și de finanțare, precum programul „Energie inteligentă pentru Europa”. Dezvoltarea regională cu emisii scăzute de dioxid de carbon va constitui o prioritate în următoarea perioadă de programare a fondurilor structurale. S-au depus, de asemenea, eforturi pentru realizarea de investiții prin schema ELENA a Băncii Europene de Investiții. Aparatele electrocasnice au făcut obiectul directivelor privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică, cu rezultate încurajatoare;

28. atrage atenția asupra faptului că ETS al UE include instalațiile industriale și de producere a energiei cu emisii intensive de gaze cu efect de seră. O parte din drepturile de emisii se alocă gratuit conform unui sistem de analiză comparativă. Sunt privilegiate sectoarele în care se poate produce relocarea emisiilor de dioxid de carbon (sectoarele afectate de riscul de relocare a producției în țări terțe) și sistemele de încălzire și răcire din instalațiile de cogenerare (producerea combinată de energie electrică și energie termică). Plafoanele pentru emisii se reduc anual linear cu 1,74%. Veniturile rezultate în urma licitării certificatelor revin statelor membre. Întrucât în prezent prețul pe tona de emisii de gaze cu efect de seră este sub 5 euro, comercializarea emisiilor nu poate avea efectul sperat în materie de atenuare a schimbărilor climatice.

29. observă că comercializarea emisiilor, care va continua până în 2020, a generat în ultimele luni prețuri ale certificatelor care stimulează doar în mică măsură investițiile în tehnologii cu emisii reduse de CO₂ și, prin urmare, consideră că acordul politic cu privire la așa-numitul *backloading*, care prevede retragerea pe o perioadă limitată a certificatelor de emisii de CO₂ excedentare, este o posibilitate de remediere a acestei tendințe. În acest mod, se poate obține o stabilizare provizorie pe termen scurt a ETS;

30. este însă de părere că, în ciuda acordului privind *backloading*-ul, este necesară o reformă structurală a ETS. Prin stabilirea unor obiective ambițioase pentru politica climatică a UE și prin reducerea simultană a numărului de certificate de emisii, ETS poate fi stabilizat pe termen lung. În plus, trebuie găsită o soluție și pentru retragerea durabilă a certificatelor excedentare de pe piață;

31. observă că obiectivele de reducere a emisiilor la nivelul UE pentru 2020 sunt pe cale de a fi atinse. Consumul de energie a scăzut în statele membre și s-a înregistrat o trecere la energia din surse regenerabile. Instrumentele politice au inclus taxele naționale, subvențiile pentru investiții și tarifele fixe. Din păcate, taxele sunt utilizate în special pentru a echilibra balanța contabilă a guvernelor și doar în mod secundar pentru a orienta utilizarea energiei. Recesiunea și mutațiile structurale din industrie au dus la reducerea consumului și a emisiilor în defavoarea ocupării forței de muncă;

32. observă că obiectivele obligatorii privind energia din surse regenerabile și privind eficiența energetică ar trebui să se susțină reciproc. Întrucât obiectivul general este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, economiile de energie ar trebui realizate în primul și primul rând pe seama consumului de energie din surse fosile, însă este clar că nici energia din surse regenerabile nu ar trebui risipită și că energia cea mai ieftină este energia care nu este consumată;

33. este preocupat de posibilele consecințe ale normelor în materie de ajutoare de stat referitoare la ETS care permit statelor membre ca, începând din 2013, să asigure compensarea unei părți din costurile indirecte ale ETS pentru sectoarele cele mai energointensive. Este de acord cu punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia cadrul din 2013 al normelor privind ajutoarele de stat pentru necesități energetice și de mediu trebuie să abordeze acest aspect;

34. subliniază că obiectivul extinderii producției de energie din surse regenerabile în cadrul ETS trebuie coordonat cu eforturile menite să îi încurajeze pe consumatori să investească în propria lor energie din surse regenerabile sau să își reducă consumul. Prețul certificatelor de emisii, trebuie să fie suficient de ridicat pentru a stimula tranziția în producție către energia din surse regenerabile;

D. Un obiectiv obligatoriu de reducere a emisiilor pentru 2020

35. consideră că obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ar trebui să prevadă o reducere a acestor emisii cu 50% până în 2030 față de nivelul din 1990 și să devină obligatoriu. Un obiectiv obligatoriu referitor la emisiile totale, precum și obiective în materie de eficiență energetică și de energie din surse regenerabile ar inspira încredere cetățenilor, întreprinderilor și factorilor politici în faptul că emisiile de gaze cu efect de seră vor scădea constant;

36. insistă asupra faptului că toate statele membre ar trebui să ajungă la un consens cu privire la modul de partajare a poverii impuse de îndeplinirea obiectivului 2030 pentru reducerea emisiilor. Această povară ar trebui repartizată într-un mod echitabil, ținând seama de economia fiecărui stat membru, de structura dominantă a emisiilor, de măsurile luate deja și de condițiile de mediu. În parte, acest obiectiv poate fi îndeplinit prin utilizarea mecanismelor din cadrul Acordului ONU privind schimbările climatice;

37. consideră că ar trebui luată o decizie cu privire la extinderea sistemului comun și obligatoriu al UE de comercializare a emisiilor după 2020 și în special cu privire la modul în care reducerile de emisii ar trebui împărțite între sectorul comercializării emisiilor și alte domenii de activitate. Comercializarea emisiilor are un impact asupra producției de energie. Veniturile obținute din licitarea certificatelor de emisii ar trebui utilizate pentru măsuri mai eficiente de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea;

E. Obiectivele specifice pentru fiecare țară

38. observă că, pe lângă comercializarea emisiilor, se pot utiliza sub-obiective specifice pentru fiecare țară pentru energia regenerabilă și eficiența energetică în vederea îndeplinirii unui obiectiv comun obligatoriu de reducere a emisiilor. Aceste obiective trebuie formulate astfel încât să furnizeze o gamă orientativă de instrumente, date fiind diferențele existente între țări. Acesta este cel mai bun mod pentru a asigura rentabilitatea, selectarea măsurilor celor mai adecvate și ordinea în care acestea sunt aplicate și pentru a evita eventualele duplicări și conflicte între diferitele măsuri și politici de orientare, cum ar fi comercializarea emisiilor;

39. subliniază că în statele membre există condiții diferite de utilizare a surselor regenerabile de energie, în funcție de factori precum materiile prime, mediul natural și sistemele lor de producție și transmisie a energiei. Sunt, de asemenea, mari diferențele legate de eficiența energetică a clădirilor;

40. consideră că sub-obiectivele specifice pentru fiecare țară vor permite economiilor naționale și întreprinderilor din statele membre să dezvolte competențele, tehnologia, inovațiile, normele pentru integrarea în rețele a producătorilor de energie pe scară redusă sau pentru propriul consum și modul de utilizare a resurselor naturale care sunt cele mai adecvate pentru ele. Rezultatele vor fi aplicate în celelalte state membre prin piața internă. Aceasta va garanta, de asemenea, respectarea principiului subsidiarității.

F. Orientări pentru politica UE în domeniul climei și al energiei

41. consideră că obiectivele principale ale politicii UE în domeniul climei și al energiei ar trebui să constea în asigurarea unui mod de aprovizionare cu energie care să fie sustenabil sub aspect ecologic, social și economic și care să ofere, în același timp, siguranță și securitate. În acest scop sunt necesare îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea surselor de energie autohtone, precum și dezvoltarea și aplicarea unor tehnologii energetice inovatoare. Aceste obiective vor contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la îmbunătățirea sănătății publice și a stării mediului, creând totodată locuri de muncă;

42. subliniază că prețurile de pe piețele mondiale, comercializarea emisiilor, dar și sistemul actual de finanțare a îmbunătățirii eficienței energetice și promovarea energiei din surse regenerabile, noua tehnologie și impozitarea, precum și diferitele combinații ale acestor factori fac ca energia să devină și mai scumpă. Aceste prețuri mai ridicate la energie sunt cu siguranță pozitive, constituind stimulente pentru reducerea emisiilor și dezvoltarea energiilor din surse regenerabile alternative, precum și economisirea de energie; trebuie vegheat însă ca prețurile energiei să nu afecteze, fără justificare, grupurile de populație sau întreprinderile vulnerabile. Prin utilizarea consecventă a unor mecanisme eficiente de piață și orientate spre concurență în sectorul energetic trebuie să se limiteze creșterea în continuare a prețurilor la nivelul strict necesar;

43. solicită Comisiei Europene să promoveze măsuri care să faciliteze dezvoltarea micro-producției de energie și integrarea acesteia în rețelele de distribuție și să se asigure că, în cadrul acestui proces, consumatorii pot beneficia pe deplin de energie la prețuri accesibile;
44. observă că consumatorii de energie pot influența modul în care utilizează ei înșiși energia și opțiunile legate de aceasta. Prin urmare sunt foarte importante consilierea imparțială adresată persoanelor individuale și mobilizarea diferitelor grupuri de consumatori. Auditurile energetice indică potențiale economii de energie care ar putea fi realizate prin îmbunătățirea sistemelor de întreținere și de informare. În plus, sistemele de informare ar putea să furnizeze informații cu privire la economiile de energie obținute;
45. consideră că independența și diversitatea energetică oferă o protecție împotriva modificărilor de preț, îmbunătățesc autonomia economică și politică și susțin activitatea economică. Energia din surse regenerabile și inovările care duc la economii de energie generează dinamism local și o nouă activitate de afaceri;
46. solicită ca măsurile propuse de Comisie să fie suficiente pentru a consolida poziția consumatorilor și a combate sărăcia energetică și cere să se acorde o atenție specială protejării consumatorilor vulnerabili;
47. subliniază că sursele de energie sunt diferite în fiecare stat membru. Independența energetică poate fi îmbunătățită prin dezvoltarea unei politici privind piața internă a energiei. Securitatea aprovizionării cu electricitate poate fi îmbunătățită și vârfurile de consum aplatizate prin conectarea rețelelor de transmisie între diferite țări. În ceea ce privește energia eoliană și solară, conectarea rețelelor inteligente sau stocarea energiei contribuie la nivelarea vârfurilor de producție;
48. consideră că pentru atingerea obiectivului de reducere a emisiilor pentru 2030, acesta trebuie integrat în alte politici ale Uniunii. Un exemplu promițător este accentul pus pe faptul că perioada 2014-2020 a FEDR trebuie să fie parte a eforturilor de a realiza tranziția către o societate cu emisii scăzute de carbon.

G. Rolul de frunte al nivelului local și regional

49. observă că multe dintre orașele europene au lansat din proprie inițiativă programe ambițioase și proiecte practice de încetinire a schimbărilor climatice. Exemple internaționale de proiecte locale includ *Local Agenda 21* (Agenda locală 21) – lansată în 1992 în cadrul Summitului Pământului, care a făcut posibil ca, în ultimele două decenii, în jur de zece mii de guverne locale să dezvolte politici și acțiuni în ce privește dezvoltarea durabilă și, mai precis, îmbunătățirea calității mediului, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la schimbările climatice –, *Climate Alliance* (Alianța pentru climă) și *Cities for Climate Protection* (Orașe pentru protecția climei) din cadrul ICLEI. Grupul *Energy Cities* (Orașele energiei) desfășoară o activitate utilă cu privire la anumite chestiuni energetice. Programul *European Energy Award* pentru localități eficiente din punct de vedere energetic, prin abordarea sa globală, stimulează localitățile să atingă un nivel mai ridicat al eficienței energetice, al protecției climei și să recurgă la resurse de energie regenerabile. La acest program participă deja peste 1 000 de localități. CLRE a redactat o publicație pentru factorii de decizie locali intitulată „Save energy, save the climate, save money” (Să economisim energie, să cruțăm clima, să economisim bani). Ca exemplu pentru numeroasele inițiative locale de atingere a neutralității în materie de emisii de dioxid de carbon ar putea fi menționat planul localității suedeze Växjö de a-și reduce emisiile de dioxid de carbon cu 100% până în 2030. Și în Finlanda, 14 localități implicate în proiectul HINKU orientat către atingerea neutralității în materie de emisii de dioxid de carbon colaborează cu întreprinderile locale, factorii politici și locuitorii cu scopul de a realiza o reducere cu 80% a emisiilor, promovând totodată economia ecologică. Campania localităților pentru protecția climei (CCP Finlanda) include 53 de autorități locale, iar 115 autorități locale au o strategie în domeniul climei. Inițiativa Convenția primarilor include mii de orașe care au planuri de acțiune durabile în domeniul energiei și programe de reducere a emisiilor. Multe agenții pentru energie locale și regionale înființate cu fonduri europene contribuie în prezent la furnizarea de consultanță în domeniul energiei;
50. menționează ca exemple de noi abordări cooperative de producție a energiei bazate pe consumatori, precum cea din Beckerich, Luxemburg, și microgenerarea de către gospodării sau întreprinderi pentru a-și asigura propria aprovizionare cu energie. Acestea îi obligă pe actorii tradiționali ai producției de energie să se schimbe, atât în ce privește legislația privind accesul la rețele, cât și costurile de producere a energiei legate de aceste noi modalități. Astfel, consumatorii de energie devin și producători de energie. De exemplu, transmisia bidirecțională de energie ar putea fi posibilă prin rețelele de energie existente.
51. subliniază că sunt necesare sinergii mai puternice între inițiativele UE existente privind durabilitatea locală, cum ar fi Convenția primarilor din UE, Orașe și comunități inteligente, Agenda locală 21 și alte proiecte finanțate de UE, precum și cu rețeaua de adaptare destinată autorităților locale și regionale care a fost propusă în strategia UE de adaptare la schimbările climatice. În acest sens, trebuie intensificate eforturile pentru crearea unei metodologii comune de realizare a unor planuri de adaptare și pentru promovarea schimburilor de experiență între autoritățile locale și regionale;

H. Clădiri și transport

52. observă că peste 40% din consumul de energie și mai mult de o treime din emisiile de dioxid de carbon din UE sunt cauzate de clădiri. Din motive financiare și pentru a reduce la minimum perioadele în care clădirile nu sunt locuibile, renovările se fac treptat și clădire cu clădire. Consumul de energie al noilor clădiri ar trebui să fie aproape de zero;
53. observă că la proiectarea, construirea și monitorizarea noilor clădiri și a clădirilor care se renovează trebuie să se dea dovadă de o atenție deosebită, întrucât energia poate fi risipită și prin utilizarea și practicile neadecvate. Este important să se facă uz de practici performante de economisire a energiei, cum ar fi întreținerea, renovarea și monitorizarea periodică a instalațiilor generatoare și consumatoare de energie, iar îndrumarea pentru utilizatorii și locuitorii clădirilor este esențială. Trebuie subliniat cât este de important ca țările din UE să facă schimb de bune practici în domeniu;
54. recomandă statelor membre și, în special, autorităților locale și regionale să adopte programe menite să reducă consumul de energie în edificiile publice. Aceste programe ar trebui să includă nu doar instalațiile energetice, ci și implementarea unor metodologii care să-i implice pe utilizatorii clădirii în măsurile de economisire și eficiență;
55. consideră că metodele de încălzire centralizată în zonele construite, cum ar fi încălzirea urbană și cogenerarea (CHP), sunt eficiente din punctul de vedere al utilizării energiei și merită recomandate din perspectiva calității aerului. Răcirea urbană este metoda de răcire cea mai eficientă din punct de vedere energetic, exploatând de exemplu temperaturile mai joase ale cursurilor de apă. Răcirea urbană economisește o cantitate considerabilă de electricitate în comparație cu sistemele de răcire separate pentru clădiri și spații de lucru. Este important ca cerințele privind clădirile cu un consum de energie aproape egal cu zero să fie formulate în așa fel încât să nu fie discriminate așa-numitele sisteme comune de aprovizionare cu energie;
56. observă că materialul lemnos regenerabil și produsele de lemn prelucrat pot înlocui betonul și oțelul, a căror producție necesită cantități substanțiale de energie, precum și resurse naturale neregenerabile cum ar fi pietrișul și cărbunile. Construirea cu lemn creează un depozit de carbon pe termen lung și este însoțită de emisii cu ciclul de viață redus;
57. subliniază că transportul este responsabil de aproape 20% din emisiile de gaze cu efect de seră din statele membre, iar 60% din acestea provin de la autovehicule private. Prin propunerea de directivă a Comisiei privind sistemele alternative de propulsie, o gamă largă de combustibili vor deveni disponibili pentru transportul rutier. Încă nu este sigur ce tehnologie sau tehnologii potențiale se vor dovedi eficiente și vor putea fi comercializate pe piață în diferitele state membre. Autoritățile locale și regionale pot cere utilizarea combustibililor cu emisii scăzute în transportul public.
58. reamintește că se acordă din ce în ce mai multă importanță amenajării durabile a teritoriului, care – în condițiile schimbărilor climatice – trebuie să țină seama de factorii bioclimatici în ceea ce privește consumul de energie în centrele urbane și în traficul rutier, dar și de calitatea vieții cetățenilor;
59. subliniază că, pe lângă dezvoltarea unor carburanți cu emisii reduse sau a unor sisteme alternative de propulsie și pe lângă reevaluarea utilizării mijloacelor de transport în comun, trebuie acordată mai multă atenție măsurilor de urbanism și celor economice și sociale, care pot contribui la reducerea traficului (e-guvernare, muncă la distanță) și la modificarea comportamentului cetățenilor (*car-sharing*, autolimitare);
60. reamintește că, în cadrul producerii și distribuției de energie, dar și cu referire la transportul în comun, ar trebui insistat mai mult pe modelele participative pentru sporirea consensului în rândul populației și pentru accelerarea schimbării modelelor de consum;
61. subliniază importanța dezvoltării constante a rețelelor inteligente și a consolidării conceptelor de aprovizionare la distanță cu energie, pentru a garanta distribuirea controlată și eficientă a electricității, încălzirii și climatizării.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCARCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Învățământul superior european în lume

(2014/C 126/05)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Internaționalizare și competitivitate

1. salută faptul că, în contextul aplicării Strategiei Europa 2020, Comisia Europeană acordă importanță deosebită internaționalizării învățământului superior și formulează recomandări pentru un cadru strategic în acest sens;
2. este de acord că consolidarea internaționalizării învățământului superior este deosebit de importantă nu numai în contextul Strategiei Europa 2020, ci și prin faptul că aceasta contribuie în mai multe privințe la revenirea pe traiectoria de creștere, în timp ce impactul la nivel local și regional este de necontestat;
3. consideră că este important faptul că, în procesul de internaționalizare, învățământul superior european a cunoscut în permanență etape semnificative de dezvoltare, experiența dobândită la nivel internațional fiind o parte integrantă a anumitor profesii și formări;
4. subliniază că, în Europa multilingvă și multinațională, instituțiile de învățământ superior care oferă oportunități de instruire în mai multe limbi, inclusiv în limbile minorităților, au un rol deosebit, deoarece în aceste medii multiculturale studenții se pot familiariza cu cel puțin două limbi europene, ceea ce poate face ca aceste instituții să fie puncte de atracție în cadrul mobilității internaționale a studenților;
5. prin urmare, pune accentul pe importanța competențelor lingvistice în toate eforturile de internaționalizare a învățământului superior și subliniază rolul autorităților locale și regionale în facilitarea dobândirii acestor competențe;
6. consideră că este esențial ca, în procesul de internaționalizare a învățământului superior, instituțiile de învățământ superior și statele membre să nu treacă cu vederea rezultatele excelente la nivel european în domeniul științelor umaniste și al artelor, care, în mod tradițional, joacă un rol important în procesul de internaționalizare a învățământului superior; ele contribuie în mare măsură la competitivitatea regiunilor în care se află universități cu reputație în domeniile respective;
7. este de acord cu faptul că reușitele comune de până acum ale învățământului superior european se datorează nu numai inovării, cercetării și curricula de studiu, ci și punerii în aplicare în mod consecvent a procesului de la Bologna, a Sistemului european de credite transferabile (ECTS), a reglementărilor naționale flexibile cu privire la introducerea sistemelor de educație care permit obținerea diplomelor comune și duble, precum și introducerii și răspândirii suplimentului la diplomă uniform;
8. consideră că diseminarea bunelor practici și a soluțiilor globale ale sistemului de învățământ superior european în țările vecine și în țările candidate la aderare oferă multe oportunități, întrucât astfel se poate garanta mobilitatea studenților din aceste țări spre Europa, iar șansele Europei cresc în competiția pentru talente;
9. consideră că este oportun ca accesul la modalități de educație și formare bazate pe tehnologii inovatoare digitale contribuie în mare măsură la integrarea în societate și, în special, pe piața forței de muncă, a celor care trăiesc în zone periferice, a persoanelor cu handicap și a altor grupuri dezavantajate; în acest context, dobândirea competențelor informatice, dezvoltarea de materiale și curricula online și digitale, consolidată prin internaționalizare, contribuie la îmbunătățirea competitivității, respectiv la dezvoltarea și recunoașterea sistemelor de educație informale;
10. este de acord cu faptul că în centrul strategiilor de internaționalizare trebuie să stea mobilitatea studenților, cercetătorilor și profesorilor, cu accent pe rolul mobilității profesorilor în transferul de cunoștințe;

Coerența politicilor

11. accentuează faptul că este sarcina și responsabilitatea statelor membre și a autorităților locale și regionale să pună în practică propunerea Comisiei, conform căreia partenerii locali și regionali trebuie să-și asume un rol concret în procesul de elaborare a strategiilor de internaționalizare și trebuie să li se creeze condițiile necesare în acest sens;
12. recomandă autorităților locale și regionale să întâmpine cu cât mai multă deschidere și voință de a acționa propunerile de parteneriat, să își asume un rol proactiv, să elaboreze soluții inovatoare în scopul facilitării procesului de internaționalizare, contribuind astfel la consolidarea competitivității internaționale a învățământului superior european, precum și la valorificarea avantajelor și sporirea atractivității propriilor regiuni;
13. atrage atenția asupra faptului că, deși la programarea fondurilor cadrului strategic comun statele membre pot să aibă în vedere obiectivele programelor Orizont 2020 și Erasmus+, în comunicare nu se menționează explicit acest lucru în raport cu strategiile privind internaționalizarea învățământului superior, în ciuda faptului că politica de coeziune și instrumentele învățământului superior și cele pentru cercetare și inovare au o valoare adăugată semnificativă, în măsura în care cadrele strategice naționale, regionale și locale reflectă și dimensiunea teritorială;
14. subliniază că pentru dezvoltarea rurală, precum și pentru competitivitatea agriculturii și silviculturii, respectiv a sectorului piscicol, este deosebit de importantă posibilitatea unui transfer de cunoștințe de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, fapt reflectat și în setul de instrumente al politicii agricole comune pentru perioada de programare 2014-2020. În acest sens, la conceperea și punerea în aplicare a măsurilor de internaționalizare a învățământului superior, este util să se aibă în vedere posibilitățile de creare a unei sinergii la diferite niveluri teritoriale, pentru ca Europa să aibă un rol de lider la nivel mondial în acest domeniu;
15. reamintește că, în prezent, anumite state membre au încă multe de făcut în vederea realizării obiectivelor Strategiei Europa 2020 în materie de cercetare și dezvoltare, însă câștigurile suplimentare ale instituțiilor de învățământ superior în urma internaționalizării lor nu trebuie să înlocuiască sau să diminueze rolul statelor membre în acest domeniu;
16. recomandă ca definirea obiectivelor și instrumentelor strategiilor elaborate în parteneriat la nivel național, regional sau local să se bazeze pe evaluarea ex-ante a impactului teritorial;

Parteneriate pe mai multe niveluri, subsidiaritate

17. regretă că în comunicarea Comisiei nu se explică suficient rolul-cheie al autorităților locale și regionale în procesul de internaționalizare a instituțiilor de învățământ superior. Acest lucru ar fi fost în conformitate cu filozofia sistemului U-Multirank, care ia în considerare și măsura în care instituțiile de învățământ superior sunt integrate la nivel regional;
18. salută faptul că Comisia a delimitat exact acele niveluri de acțiune potențiale care justifică o intervenție comună, întrucât internaționalizarea internă și externă sunt domenii în care, pe lângă acțiunile la nivel național, sunt necesare și inițiative la nivelul Uniunii pentru realizarea obiectivelor comune;
19. este de acord ca statele membre să susțină în mod adecvat și orientat nivelurile regional și local și, după caz, să creeze parteneriate extinse și la nivel regional, permițând astfel instituțiilor de învățământ superior să se adapteze mai bine condițiilor și posibilităților economice, sociale și administrative ale regiunii respective;
20. insistă asupra importanței caracterului bidirecțional al mobilității, întrucât, conform principiilor dezvoltării favorabile incluziunii, mobilitatea trebuie să corespundă atât intereselor regiunii de origine, cât și celor ale regiunii-gazdă; în caz contrar, pot apărea probleme legate de imigrație, demografie și competitivitate, care, în mod evident, nu corespund obiectivelor de coeziune și principiului solidarității;
21. accentuează că, în domeniul internaționalizării învățământului superior, stabilirea și punerea în aplicare a parteneriatelor pe mai multe niveluri au caracter de inovare socială, întrucât autoritățile locale și regionale, actorii neguvernamentali și sectorul privat, părțile implicate în parteneriate pot mobiliza resurse suplimentare în vederea realizării obiectivelor comune;
22. reamintește necesitatea ca în contextul stabilirii parteneriatelor strategice să aibă loc consultări cât mai largi și ca grupurile defavorizate, în anumite cazuri, marginalizate – pe motive de rasă, de orientare sexuală, de religie, lingvistice sau etnice – să nu ajungă într-o situație și mai nefavorabilă în urma implementării strategiilor de internaționalizare;

Stabilirea criteriilor

23. recunoaște și apreciază acțiunile întreprinse de Comisie până în prezent în vederea armonizării, asigurării transparenței și simplificării tuturor mijloacelor de sprijin al învățământului superior, inovării și cercetării;
24. subliniază că statele membre ar trebui să elaboreze programe și mecanisme de sprijin la nivel național sau pentru regiuni cu o situație specială, care să sprijine instituțiile de învățământ superior de la nivel local și regional în punerea în aplicare a strategiilor lor de internaționalizare;
25. sprijină Comisia în eforturile sale de a promova, în domeniul internaționalizării învățământului superior, luarea deciziilor pe baza rezultatelor studiilor și cercetărilor, îndeosebi în măsura în care evaluările vor examina rolul autorităților locale și regionale și exemplele de bune practici în domeniul modernizării și internaționalizării învățământului superior;
26. consideră că, în ceea ce privește universitățile și alte instituții de învățământ superior, nu este suficient ca ideea de internaționalizare să fie menționată în declarația lor de misiune; este important ca toate instituțiile de învățământ superior, indiferent de statutul lor juridic și competențele lor în materie de internaționalizare, să caute soluții corespunzătoare și adaptate nevoilor lor, creând structuri de guvernare și planificare proprii, precum și căi proprii de cooperare;
27. după părerea sa, trebuie luate măsuri ca instituțiile de învățământ superior private sau gestionate de fundații să fie incluse în procesul de internaționalizare, la fel ca instituțiile de învățământ superior publice, fără restricții nejustificate, respectiv să beneficieze de acces deplin la activitățile de sprijin corespunzătoare;
28. reamintește că, în cazul operațiunilor, investițiilor și altor proiecte cofinanțate din fonduri ale cadrului strategic comun, trebuie să se aibă în vedere necesitatea de a facilita consolidarea procesului de internaționalizare a învățământului superior, ținând seama și de cerințele și posibilitățile reale ale instituțiilor de învățământ superior;
29. recomandă, în special în cazul țărilor candidate, ca fondurile de preaderare și de aderare să fie folosite și pentru încurajarea internaționalizării instituțiilor de învățământ superior din aceste țări;
30. solicită Comisiei și statelor membre să ia toate măsurile necesare pentru garantarea faptului că punerea în aplicare a strategiilor de internaționalizare stimulează potențialul regiunilor mai puțin dezvoltate și că instituțiile de învățământ superior cele mai avansate în materie de internaționalizare prevăd în strategiile lor și promovarea unui transfer de cunoștințe către instituțiile de învățământ superior care, în prezent, au un potențial mai redus de internaționalizare;
31. solicită adoptarea rapidă de către Consiliu a propunerii Comisiei Europene referitoare la o directivă reformată privind măsuri în domeniul imigrației și vizelor, care să permită aplicarea unor condiții specifice, flexibile, transparente și care să garanteze securitate cooperării internaționale în domeniul cercetării, inovării și învățământului superior, fiind în același timp eficiente, accesibile și rapide. Acest lucru ar trebui să conducă la transpunerea în timp util a acestui instrument legislativ de către statele membre și la punerea lui în aplicare, în cooperare cu autoritățile locale și regionale.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Deschiderea educației

(2014/C 126/06)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Introducere

1. salută Comunicarea Comisiei „Deschiderea educației” și este de părere că este timpul să se promoveze metodele de predare și modurile de învățare valoroase și inovatoare cu ajutorul noilor tehnologii și al conținuturilor digitale. Obiectivele generale ale măsurilor propuse în comunicarea Comisiei sunt rezultatele mai bune și o eficiență sporită, printre altele prin creșterea motivației și procese de învățare mai eficiente;
2. constată că prioritățile stabilite în aceasta vizează în primul rând:
 - medii de învățare deschise cu condiții și forme de predare și învățare noi ca pregătire pentru lumea digitalizată și profesori care le cunosc bine;
 - resurse educaționale deschise (*open educational resources* – OER), adică un acces mai bun la cunoștințe, la materiale educative și la alte tipuri de sprijin online;
 - promovarea constituirii de rețele și a eforturilor comune ale diferitelor părți și grupuri interesate pentru conturarea unei imagini a situației actuale și stimularea și promovarea componentelor pentru o piață eficientă a informației și comunicațiilor;
3. este de acord cu afirmația Comisiei că „tehnologiile deschise permit Oricărei persoane să învețe, Oriunde, Oricând, prin Orice dispozitiv, cu sprijinul Oricui”. Subliniază însă că nivelul local și cel regional trebuie implicate în mod cuprinzător deja din faza inițială pentru realizarea acestui deziderat;
4. este de acord cu următoarele concluzii ale Comisiei:
 - Condițiile-cadru pentru instituțiile de învățământ trebuie să se schimbe pentru a permite forme de învățare bazate pe TIC și medii de învățare deschise, de exemplu pentru examene și evaluări.
 - Formarea profesorilor trebuie să fie adaptată la ultimele evoluții și să includă metode de predare asistate digital (*digital pedagogies*).
 - Competența informatică înseamnă mai mult decât simpla mânărire tehnică a unui calculator. Înseamnă în primul rând capacitatea de utilizare creatoare și critică.
 - Un pilon de bază este accesul la materiale educative deschise și valoroase, în acest context trebuind clarificate și chestiunile legate de drepturile de autor.
 - Dezvoltarea strategică a benzii largi este de o importanță decisivă.
5. ia la cunoștință că promovarea accesului la resursele educaționale deschise reprezintă o mare provocare⁽¹⁾. Deja se întreprind demersurile corespunzătoare. Trebuie însă examinat atent cum se poate realiza sistematic acest obiectiv pentru a-i include pe toți și nu doar pe cei care se arată interesați în mod spontan.
6. consideră că o sarcină mult mai amplă constă în dobândirea de competențe digitale de către furnizorii de educație, profesori și cursanți și în dezvoltarea unor metode de predare și învățare pe baza acestora. Această evoluție trebuie promovată, activată și accelerată. În prezent există deja module de învățare care sunt concepute astfel încât să sprijine profesorii și directorii cu privire la e-învățare.

⁽¹⁾ UNESCO a definit resursele educaționale deschise (*Open Education Resources* – OER) în 2002 după cum urmează: „Conținuturile educaționale deschise sunt materiale de predare, de învățare și de cercetare disponibile public sau publicate cu drepturi de autor, care permit utilizarea, prelucrarea și difuzarea lor publică”. Educația deschisă (OE, *Open Education*) este un concept cuprinzător, care desemnează proceduri și organizații care și-au propus drept obiectiv eliminarea obstacolelor din calea educației. OER sunt parte a OE, care a luat un avânt considerabil prin utilizarea TIC.

7. nu pune sub semnul întrebării faptul că evoluția va duce de la sine la apariția unor numeroase noi posibilități tehnologice, care vor fi utilizate de cetățeni, aceștia adaptându-se spontan și rapid la noile evoluții; consideră însă că nivelul european, național, regional și local trebuie să vegheze la crearea unor sisteme mai sigure și mai durabile, care să devină parte a sistemului de învățământ în întregul său și să contribuie la obținerea celor mai bune rezultate în fiecare situație educațională. Nu toate persoanele sunt în egală măsură capabile să își însușească noile posibilități tehnologice și din acest motiv ar trebui luate în considerare măsuri speciale pentru ca decalajul dintre diferitele grupuri să nu se adâncească;

8. consideră că aceste măsuri ar trebui sistematizate și structurate pentru ca toți să poată beneficia de ele, indiferent de factori precum școala, tipul de școală, situația educativă, sexul, vârsta, originea socială, apartenența etnică sau domiciliul. La utilizarea tehnologiilor, trebuie să se țină seama și de integritatea personală și de valorile comune. Atunci când se introduc noi tehnologii în scopuri educaționale și se dezvoltă metode de predare și învățare inovatoare, este necesar să se garanteze protecția integrității individului și a datelor cu caracter personal gestionate de profesori;

9. este de acord cu Comisia că competența informatică reprezintă mult mai mult decât pura mânăuire tehnică a unui calculator. Ea cuprinde, printre altele, abordarea critică și judicioasă a informațiilor și o utilizare responsabilă a mediilor interactive. Interesul de a se implica în diferite grupuri și rețele în scopuri culturale, sociale și/sau profesionale favorizează, de asemenea, această competență;

10. constată că unul din obiectivele principale ale inițiativei Comisiei constă în lansarea unei ample dezbateri în Europa privind accesul la OER, în dezvoltarea unor metode de predare și învățare inovatoare și mai eficiente prin intermediul noilor tehnologii și în crearea și utilizarea, cu ajutorul noilor posibilități aferente, a unor contacte și rețele bazate pe aceste metode de predare și învățare;

11. sprijină acest obiectiv și consideră că autorităților locale și regionale le revine un rol-cheie în difuzarea și aplicarea diferitelor măsuri de dezvoltare a infrastructurii, precum și în dezbaterile și analizele corespunzătoare. De aceea trebuie implicate toate nivelurile de decizie (european, național, regional și local);

12. subliniază că autoritățile locale și regionale sunt puternic afectate de aspectele legate de aceste evoluții atât în calitatea lor de actori sociali, cât și în calitate de furnizori de educație. Este nevoie, de asemenea, de cetățeni bine educați, care să posede calificările relevante pentru piața forței de muncă și viața în societate, precum și pentru dezvoltarea în continuare și coeziunea socială a acesteia;

13. este de părere că la utilizarea noilor tehnologii nu ar trebui să se pună accentul exclusiv pe competența digitală și atitudinea profesorilor individuali, ci mai degrabă pe întregul context în care acționează aceștia. Ar trebui să se acorde mai multă atenție nivelului de coordonare a școlii, întrucât acesta poate promova prin intermediul planurilor didactice și al orientărilor o utilizare sporită a tehnologiilor informației.

Metode de predare și învățare inovatoare

14. ia la cunoștință faptul că în comunicarea Comisiei se subliniază că UE rămâne în urma altor regiuni din punctul de vedere al dezvoltării și riscă să piardă teren. De aceea, în opinia Comitetului, există toate motivele pentru a examina mai atent pe baza căror factori, de exemplu, SUA sau alte state din Asia investesc cu succes în strategiile bazate pe TIC, pentru a-și reorganiza sistemul de învățământ;

15. prin urmare, susține propunerea Comisiei ca, prin intermediul noilor programe din domeniul educației ERASMUS+ și Orizont 2020, să se sprijine instituțiile de învățământ în dezvoltarea unor noi modele de afaceri și educaționale și să se instituie măsuri de testare a abordărilor pedagogice inovatoare, de elaborare a planurilor didactice și de evaluare a performanțelor;

16. consideră că pentru reușita noilor metode de predare și învățare inovatoare este esențială conceperea de criterii pentru evaluarea nivelului de educație care să fie conforme cu noile metode de predare și învățare și cu noile condiții. Comisia s-a ocupat deja de această temă ⁽²⁾;

17. subliniază că, așa cum rezultă din studiile științifice, măsurile educaționale sunt orientate, conștient sau inconștient, către ceea ce se testează, cu alte cuvinte către „ceea contează la examen”. Dacă se mențin formele actuale de teste și examene din statele membre, noile competențe nu vor putea cântări foarte greu. În multe medii educaționale prea tradiționale, utilizarea aparatelor TIC și a telefoanelor inteligente este considerată înșelăciune;

⁽²⁾ COM (2012) 669.

18. este de părere că în cazul metodelor de evaluare a performanței este necesară îndepărtarea de împărțirea tradițională în discipline. Mai degrabă, aceste metode de evaluare trebuie să țină seama de obiectivele care derivă din premisele dezvoltării competențelor-cheie;

19. consideră necesară o evoluție de la examenele obișnuite sumative, realizate eventual pe calculator, către teste care să îi însoțească pe elevi pe parcursul întregului proces de învățare, să ilustreze schimbări dinamice și să permită în permanență revenirea la aspectele care nu au fost bine înțelese sau la erorile comise. Dacă elevii lucrează într-un mediu digital, se pot crea instrumente care să permită o compilare continuă a acestor informații și un feedback eficient. Posibilitatea unei însoțiri mai bine structurate și mai transparente le ușurează pedagogilor sarcina monitorizării individuale a fiecărui elev și luarea la timp a măsurilor eventual necesare, aspect subliniat și de Comisie în comunicarea sa;

20. din acest unghi trebuie privită și propunerea Comisiei de a examina și testa, în cooperare cu părțile interesate și cu statele membre, cadrele de competențe digitale și instrumentele de autoevaluare pentru cursanți, profesori și organizații. Și în acest context, Comitetul consideră important ca autoritățile locale și regionale – care sunt active la fața locului – să fie implicate la timp și să contribuie în mod decisiv la procesele evolutive și transformative;

21. consideră că unul dintre domeniile în care Comisia poate juca un rol important îl reprezintă sprijinirea în diferite moduri a învățării dincolo de frontierele lingvistice și naționale prin utilizarea unor noi soluții tehnologice și a unor forme de învățare inovatoare și creatoare. Adesea, în acest domeniu, trebuie recomandat și stimulat învățarea în limbi străine, însă aici intră și disciplinele sociale, cultura, estetica și științele naturii;

22. consideră că o sarcină importantă a statelor membre și a instituțiilor de învățământ constă în promovarea unui mediu de predare și învățare inovator, printre altele cu ajutorul fondurilor structurale și de investiții ale UE. Totodată, la nivel național sau la nivelul legislativ corespunzător, trebuie examinat în multe cazuri ce cerințe există în învățământul școlar care pot constitui un obstacol în calea învățării și a transmiterii cunoștințelor în alte forme decât predarea tradițională în clasă. Eventual, această examinare va trebui să urmărească reorganizarea sistemelor de educație (și a exigențelor acestora) în vederea promovării utilizării echipamentelor tehnice moderne în procesul de învățare, predare, testare și evaluare;

23. subliniază că, din punctul de vedere al dezvoltării teritoriale, este important ca dezechilibrul digital tot mai puțin prezent în ce privește accesul la echipamentele TIC să nu cedeze locul unui dezechilibru similar în ce privește utilizarea lor. În acest scop sunt necesare programe suplimentare, în special în zonele rurale sau pentru grupurile defavorizate. Este vorba de programe care să prevină ceea ce poate fi numit „a doua diviziune digitală” sau, dacă acestea există deja, programe ajutătoare;

24. subliniază că astăzi multe din formele de învățare bazate pe TIC pot fi întâlnite în domeniul învățământului superior și al educației universitare. La acest nivel, studenții și-au însușit adesea deja capacitatea de a învăța autonom, de a-și procura informații și de a le prelucra. Astăzi este posibil să studiezi absolut gratuit la Stanford, MIT sau Harvard și să obții un certificat fără ample precondiții privind dreptul de acces, calificarea sau selecția. Accesul a milioane de studenți va schimba din temelii modelul existent de universitate;

25. din această perspectivă, pune întrebarea dacă câteva universități de prestigiu, adesea din spațiul anglo-saxon, vor domina sistemul universitar în 15 ani și multe universități înrădăcinate la nivel național și regional ar putea părea mai puțin atractive sau dacă acest fenomen are doar o importanță marginală;

26. pornește de la premisa că concurența internațională sporită va influența diversele specializări într-o măsură diferită. Disciplinele sau specializările cu un caracter național pronunțat, precum dreptul sau studiile pedagogice, în cazul cărora atât conținuturile didactice, cât și manualele se bazează în cea mai mare parte pe specificul național, vor fi probabil mai puțin afectate decât disciplinele care sunt prin natura lor internaționale, precum multe specializări tehnice și științifice, medicina și limbile moderne;

27. subliniază că întreprinderile mici și mijlocii joacă un rol din ce în ce mai important pentru creșterea în Europa, precum și pentru creșterea la nivel local și regional. Concurența globală și noile posibilități tehnologice schimbă cerințele în materie de cunoaștere și de competență;

28. atrage atenția că atât organizațiile, cât și persoanele individuale trebuie să se reorienteze din ce în ce mai des – respectiv să învețe lucruri noi și să învețe mai mult – pentru a putea face față în viitor. De aceea, întreprinderile și regiunile au un interes din ce în ce mai pronunțat să găsească modalități inovatoare de acoperire a viitorului necesar de competențe. Cel mai mare obstacol este considerat a fi lipsa de cunoștințe și de aptitudini potrivite. Comitetul Regiunilor este de părere că extinderea accesului deschis la formările disponibile liber, precum cursurile pe internet, va reprezenta un mijloc important de eliminare a unor astfel de obstacole;

29. consideră că sunt necesare eforturi deosebite pentru a sprijini în mod sistematic și cuprinzător dezvoltarea tinerilor elevi. Conform studiilor, copiii pot învăța de la o vârstă foarte fragedă să mănuiască un cititor de cărți electronice. În această privință, este, de asemenea, util să se adune experiență cu privire la modul în care predarea și transmiterea cunoștințelor cu ajutorul tehnologiei digitale moderne îi pot sprijini pe copiii de vârstă mai fragedă;

30. Principalul obiectiv ar trebui să constea în susținerea dezvoltării competențelor adecvate și interconectate, ca, de exemplu, învățarea copiilor să acționeze independent, sprijinirea propriei învățări și practicarea autoevaluărilor. Există deja inițiative în acest sens, însă Comitetul Regiunilor subliniază că încă mai trebuie să se depună eforturi pentru ca toți elevii să profite de acestea;

31. constată că la nivelul întregii Europei asistăm la un fenomen puternic de migrație din regiunile cu o populație scăzută, din zonele rurale și din orașele mici și mijlocii spre marile aglomerări urbane. În opinia Comitetului, ar trebui să se analizeze mai amănunțit cum pot noile tehnologii să sprijine în special învățarea, dobândirea de informații, comunicarea și formarea de rețele din zonele cu o densitate scăzută a populației, în care numărul elevilor este în scădere, școlile riscă eventual să fie închise, iar copiii sunt nevoiți astfel să călătorească pe distanțe mari pentru a ajunge la școală. Desigur, noile tehnologii nu pot înlocui pedagogii calificați care predau la fața locului, însă s-ar putea avea în vedere și disemina posibilitățile de creare a unei oferte de formare variate și relevante, la nivel înalt, cu ajutorul TIC și al unor profesori cu o pregătire adecvată în acest scop;

32. atrage atenția, de asemenea, asupra condițiilor pentru formarea adulților, care ar putea fi consolidate și dezvoltate în continuare în această privință. În opinia Comitetului, condițiile pe care le oferă noile tehnologii și noua pedagogie creează noi posibilități de elaborare a unor forme mai flexibile de învățare pentru adulți, care le permit să combine studii la diferite niveluri de formare, pentru a atinge astfel, mai rapid și independent de locul în care își au domiciliul, competențele care le sunt necesare în viața profesională;

33. consideră că acest lucru poate fi facilitat prin posibilitatea, pe plan local și/sau regional, de a propune oportunități care să ajute la planificarea individuală a studiilor, prin sprijinirea cererilor de validare și prin acordarea de ajutor pentru orientare profesională; de asemenea, ar trebui să existe posibilitatea recunoașterii competențelor dobândite în afara sistemului formal de învățământ sau în străinătate, de exemplu prin validare. Totuși, această situație trebuie reexaminată, pentru a elimina eventualele obstacole din sistemele de reglementare naționale și pentru a crea stimulente pentru diferiți actori – de exemplu, universități – în vederea cooperării și participării;

34. consideră, în plus, că este necesar să se examineze modalitățile de recunoaștere formală a competențelor dobândite prin utilizarea tehnologiei digitale sau pe internet prin intermediul validării în conformitate cu instrumentele elaborate la nivel național și european. În acest sens, crearea unui adevărat spațiu european al competențelor și calificărilor este de o importanță fundamentală. Prin urmare, solicită Comisiei Europene să prezinte în cel mai scurt timp o propunere concretă în acest domeniu;

35. subliniază că succesul învățării cu o utilizare integrată a TIC creează premisele care le permit utilizatorilor să fie mai bine pregătiți pentru a face față nevoilor și cerințelor actualei și viitoare piețe a forței de muncă. Acest aspect este de mare importanță pentru nivelul local și regional;

36. constată că noile forme de învățare pot crea și profiluri de competențe noi și diferite, care deseori nu corespund modelului de formare, certificatelor de formare și formelor de examinare tradiționale. Acest lucru presupune că ar putea fi necesar să se dezvolte și să se promoveze o înțelegere prealabilă a mediului muncii. Autoritățile locale și regionale ar putea avea un rol activ în susținerea angajatorilor și a reprezentanților locali și regionali ai vieții profesionale în această privință;

Accesul la cunoaștere. Cum se pot utiliza cunoștințele deschise?

37. subliniază că materialele didactice gratuite și de calitate sunt un element esențial al unei formări de succes. În comunicarea Comisiei se subliniază importanța cunoștințelor deschise, cu alte cuvinte, a cunoștințelor comunicate prin intermediul unor instrumente accesibile tuturor;

38. subliniază, ca și Comisia, că nu e vorba de o formă pură de învățământ la distanță în înțeles tradițional, ci de corelarea materialelor de predare și de învățare cu mijloacele de predare tradiționale, facilitând combinarea învățământului față în față cu ofertele online. Potrivit consultării publice, acest tip de formare este utilizat într-un mod încă prea incoerent și sporadic;

39. este de părere că o condiție esențială o reprezintă accesul elevilor și al profesorilor la un echipament modern accesibil. CoR consideră că accesul la rețeaua în bandă largă este un element important care permite participarea tuturor. După cum s-a subliniat inclusiv în rapoartele OCDE, calculatorul în sine este mai puțin important decât accesul la internet⁽³⁾. În acest sens, condițiile nu diferă numai de la un stat membru la altul, ci există diferențe semnificative și în interiorul statelor membre.

40. consideră că este necesară sprijinirea regiunilor mai puțin dezvoltate, în așa fel încât toți elevii să beneficieze de aceleași condiții pentru utilizarea tehnologiilor. Dezvoltarea strategică a benzii largi este un aspect crucial în acest sens. În regiunile și în zonele defavorizate, tinerii nu pot beneficia de noile oportunități de învățare și educație democratică disponibile în alte regiuni⁽⁴⁾;

41. împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia toate școlile, și, în cazul ideal, toate sălile de clasă ar trebui să fie conectate la rețeaua de transmisie de date în bandă largă și să aibă acces la portaluri deschise de învățare digitală, utilizându-se în acest scop resursele fondurilor structurale și ale fondurilor de investiții. Comitetul Regiunilor reamintește observația sa anterioară că utilizarea la scară largă a TIC de către furnizorii de educație superioară ar putea contribui la creșterea numărului de studenți de la acest nivel în zonele cu densitate scăzută a populației, în zonele insulare și de munte și în regiunile ultraperiferice⁽⁵⁾.

42. subliniază totuși că nu este suficient să se utilizeze doar tehnologiile actuale ale anului 2013, dacă acestea nu sunt corelate cu pedagogia actuală a anului 2013; Din perspectivă tradițională, formarea înseamnă că sunt generate mai multe cunoștințe numai dacă sunt disponibile mai multe informații. Astfel, răspunderea pentru cunoștințe îi revine elevului/studentului. Totuși, această abordare nu este foarte eficientă. Astfel, trebuie să se facă diferența între accesul la informații și transformarea acestora în cunoștințe, care este întotdeauna un proces individual;

43. constată că procesul de transformare depinde în mare parte de circumstanțele individuale, de înțelegerea prealabilă, de interes și de motivație. Posibilitățile pentru competențele dobândite pe cale digitală și activitățile pedagogice adaptate în acest sens trebuie privite din această perspectivă. Pot fi oferite diferite forme de învățare cu ajutorul noilor tehnologii, adaptate la modul de învățare al fiecărui elev/student. Toate stilurile de învățare și predare pot fi mult mai bine sprijinite cu ajutorul tehnologiilor digitale decât până acum;

Chestiuni de natură juridică ce necesită justificare

44. atrage atenția asupra faptului că *cloud computing* este utilizat din ce în ce mai frecvent în diferite domenii, inclusiv în stocarea directă a datelor. Totul se rezumă la un furnizor care oferă întreprinderilor și organizațiilor o anumită cantitate de stocare, la care acestea au acces prin intermediul internetului. De aproximativ zece ani există diferite tipuri de internet. Una dintre ideile fundamentale este că utilizatorul nu ar trebui să observe nicio diferență, indiferent dacă fișierul este stocat pe un server local sau pe o unitate aflată la mii de kilometri depărtare;

45. este totuși îngrijorat cu privire la stocarea datelor cu caracter personal și a dosarelor elevilor la un furnizor privat, care deseori se află în alte regiuni ale lumii. O întrebare care se pune în acest context este dacă întreprinderea este pregătită să semneze acorduri de utilizare cu numeroase autorități locale, regionale sau naționale din țări diferite. Comitetul Regiunilor ar dori o abordare mai puternic integrată din partea Comisiei în această privință;

46. o altă întrebare în acest context este cine deține drepturile asupra materialelor elaborate de elevi și de cadrele didactice în cadrul activității școlare și în afara acesteia. Există din ce în ce mai multe materiale didactice realizate de aceștia, pe lângă materialele care pot fi produse și modificate de către alte persoane. Cantitatea de materiale produse de utilizatori crește din diferite motive, printre altele ca urmare a faptului că aparatele necesare, ca, de exemplu, calculatoarele, camerele video și camerele digitale, sunt din ce în ce mai ieftine;

⁽³⁾ OECD (2012) *Connected minds. Technology and Today's learners*. (Paris).

⁽⁴⁾ CdR 3597/2013; CdR 2414/2012

⁽⁵⁾ CdR 2392/2012.

47. menționează că aparatele sunt și mai ușor de utilizat și că utilizatorii se pricep din ce în mai bine. Prin intermediul procedurilor de asigurare a licențelor, persoanele care au dezvoltat materialele pot alege ce drepturi ar dori să își păstreze și la ce drepturi doresc să renunțe. Aici ar putea fi vorba de clarificarea drepturilor în raport cu conținuturile digitale, ca, de exemplu, website-uri, materiale didactice, muzică, filme, fotografii și bloguri. Ocazional, poate fi vorba de licențe adaptate la legislațiile diferitor țări. În opinia Comitetului Regiunilor, Comisia ar trebui să contribuie la stabilirea unor soluții tehnice și a unor condiții-cadru solide în această privință;

48. subliniază că, nu în ultimul rând pentru autoritățile locale și regionale, este importantă și întrebarea privind durata de timp de-a lungul căreia ar trebui păstrate certificatele de performanță individuale și alte documente comparabile;

49. dorește, în acest context, să atragă atenția asupra altei chestiuni, și anume „data mining”, cu alte cuvinte, ce comportament trebuie adoptat în privința întreprinderilor care prelucrează date despre elevi și cadre didactice în vederea revânzării;

Colaborarea în domeniul formării, rețele

50. este de părere că poate exista o colaborare între diferitele părți ale Europei numai dacă – după cum a mai subliniat deja – zonele defavorizate primesc o atenție deosebită, astfel încât statele membre și regiunile care, în comparație cu restul Europei, prezintă un nivel mai scăzut de dezvoltare să își poată dezvolta, prin sprijin din fondurile structurale și de investiții, structurile TIC locale, să poată participa la proiecte comune cu alte școli din Europa și să poată asigura acces liber la materiale didactice și pedagogice;

51. atrage atenția asupra faptului că la majoritatea persoanelor procesul de însușire a cunoștințelor se aprofundează dacă li se dă posibilitatea de a colabora și de a dezvolta noi idei, de a pune întrebări și de a critica. Acest tip de calificări este considerat din ce în ce mai important pentru piața forței de muncă și pentru societatea de astăzi și din viitor. Prin modelele și structurile dezvoltate în prezent prin intermediul mediilor sociale, al calculatoarelor și al jocurilor video, precum și al interacțiunii – în general tot mai mare – din cadrul societății mediilor, învățământul din prezent ar trebui, în opinia Comitetului Regiunilor, să ofere astfel de forumuri integrate;

52. subliniază că studiul OECD menționat anterior ⁽⁶⁾ a abordat și cele mai frecvente tipuri de activități informatice. Cadrele didactice pregătesc sarcinile pentru elevi și, pentru elaborarea lecțiilor și a prezentărilor, navighează pe internet. Mult mai rară este comunicarea digitală dintre cadrele didactice și părinți, menită să evalueze digital progresele elevilor sau să evalueze resursele didactice digitale. În opinia Comitetului, acest lucru subliniază importanța creșterii și dezvoltării activităților pedagogice în jurul TIC, nu în ultimul rând prin posibilitatea de a comunica cu alte școli și cu profesorii și elevii acestora;

Eforturi comune

53. consideră că este important să se creeze o platformă europeană comună, accesibilă diferitelor părți interesate, pentru a dezvolta instrumente de măsurare și indicatori care să permită evaluarea progreselor în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor de către diferiți furnizori de educație, în școli și în alte medii de învățare;

Recomandări speciale ale Comitetului Regiunilor

54. subliniază că nevoia de dezvoltare evidențiată în comunicarea Comisiei – în ceea ce privește necesitatea promovării unor metode de învățare și predare inovatoare și de înaltă calitate cu ajutorul noilor tehnologii și conținuturi digitale – afectează în mod semnificativ autoritățile locale și regionale în diferite moduri: în calitatea lor de autorități, de prestatori de servicii și, în multe cazuri, de furnizori și beneficiari de educație cu interese și nevoi de lucrători bine instruiți și de cetățeni bine formați. Cu toate acestea, comunicarea ține seama doar marginal de nivelul local și de cel regional;

55. solicită implicarea mai strânsă în viitoarele lucrări pe această temă și recunoașterea mai puternică a autorităților locale și regionale în calitate de forumuri pentru dezbateri și măsuri referitoare la utilizarea noilor condiții tehnice pentru învățarea cu ajutorul tehnologiilor digitale, pentru dezvoltarea unor forme pedagogice inovatoare adaptate la acestea, pentru accesul la materiale de învățare și predare deschise, precum și pentru sprijinirea dezvoltării de rețele și contacte privind acest tip de învățare.

Bruxelles, 31 ianuarie 2014.

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁶⁾ OECD (2012) *Connected minds. Technology and Today's Learners*. (Paris).

Avizul Comitetului Regiunilor – Inegalitățile în materie de sănătate în Uniunea Europeană

(2014/C 126/07)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Introducere

1. salută raportul Comisiei ⁽¹⁾, o actualizare cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a comunicării din 2009 ⁽²⁾, care prezenta un program de acțiuni de combatere a inegalităților în materie de sănătate; recunoaște caracterul complet și intermediar al raportului, însă consideră că ar fi util să se evidențieze cât de reușite sunt anumite acțiuni individuale și să fie prioritizate cele care urmează a fi continuate și completate;
2. consideră că sănătatea și bunăstarea fiecărei persoane și ale populației reprezintă cea mai importantă resursă. În ciuda dispozițiilor articolului 35 din Carta Drepturilor Fundamentale a UE, dimensiunea inegalităților în materie de sănătate existente între statele membre și în cadrul acestora rămâne o provocare pentru angajamentul UE în direcția solidarității, coeziunii sociale, economice și teritoriale, drepturilor omului și egalității de șanse;
3. recunoaște că elementele determinante ale sănătății includ o gamă foarte largă de factori personali, sociali, economici și de mediu, relațiile care se stabilesc între acești factori influențând sănătatea individuală și pe cea a populației. Inegalitățile în materie de sănătate își au originea în mare măsură în dezavantajele socioeconomice, sănătatea și bunăstarea fiind afectate în același timp în mod nemijlocit de deciziile politice adoptate de autorități la toate nivelurile, de alegerile individuale pe care persoanele le fac cu privire la modul lor de viață sau la modul în care participă în comunitatea din care fac parte, de factori biologici și de considerente geografice;
4. subliniază că, dată fiind diversitatea factorilor implicați, inegalitățile în sănătate nu pot fi reduse doar prin măsuri luate în sectorul sănătății; ele necesită intervenția tuturor celor a căror activitate promovează sănătatea și bunăstarea, prin planuri integrate și coordonate care ar trebui să implice toate nivelurile de guvernare, prin implementarea aspectelor legate de sănătate în toate politicile și printr-un angajament mai amplu din partea societății; subliniază că angajamentul factorilor politici și administrativi în direcția abordării strategice a inegalităților în materie de sănătate reprezintă o condiție prealabilă a stimulării și implementării acesteia;
5. deși recunoaște diversitatea sistemelor de sănătate de pe teritoriul UE, subliniază că autoritățile locale și regionale dețin roluri-cheie în asigurarea serviciilor de sănătate publică, în promovarea sănătății și în prevenție; totodată, politicile din unele domenii (ocuparea forței de muncă, locuințe, transporturi, amenajarea teritoriului, protecția mediului, siguranță publică) țin de competența autorităților locale și regionale, garantând calitatea lor de actori-cheie în promovarea sănătății publice și în reducerea inegalităților în materie de sănătate; consideră că, adeseori, abordările intersectoriale, cruciale pentru reducerea inegalităților în materie de sănătate, sunt dezvoltate și implementate mai precis și mai eficient, iar rezultatele lor sunt mai bune și mai precis reflectate la nivel local și regional;
6. își exprimă preocuparea cu privire la actualul climat economic, care reprezintă o amenințare serioasă, în condițiile în care reducerea bugetelor alocate sănătății se adaugă la provocările bine documentate legate de îmbătrânirea populației, făcând finanțarea serviciilor de sănătate și mai dificilă. Reducerea inegalităților în materie de sănătate trebuie văzută ca un pas esențial, în condițiile în care multe autorități din statele membre se ocupă de reforma sistemelor lor de sănătate, pentru a le face mai eficiente și mai durabile;
7. constată că, așa cum se precizează clar în raport, „unele inegalități în materie de sănătate sunt legate de diferențele existente în ceea ce privește calitatea și eficiența serviciilor de sănătate de pe teritoriul UE” ⁽³⁾; consideră că este posibil ca publicarea simultană a *Raportului Marmot privind inegalitățile în materie de sănătate în UE* ⁽⁴⁾ să fi întărit această afirmație și să fi contribuit la orientarea concluziilor raportului într-o direcție mai concretă;

⁽¹⁾ Raport privind inegalitățile în materie de sănătate în Uniunea Europeană, SWD(2013)328.

⁽²⁾ Solidaritate în sănătate: reducerea inegalităților în materie de sănătate în UE, COM(2009)567.

⁽³⁾ SWD (2013) 328 final, p. 20.

⁽⁴⁾ Raport privind inegalitățile în materie de sănătate în UE, M. Marmot et al. – Comisia Europeană (în curs de publicare).

Inegalități în materie de sănătate: realități și cifre

8. își exprimă regretul că raportul confirmă persistența unor inegalități importante și inacceptabile în materie de sănătate, între statele membre, precum și în interiorul acestora. În ultimii ani, nivelul inegalităților s-a redus pentru un număr mic de indicatori, a rămas neschimbat pentru alții și s-a înrăutățit pentru alți câțiva; atrage atenția cu precădere asupra diferențelor foarte mari existente între statele membre în ceea ce privește speranța de viață sănătoasă, care este de aproape 19 ani, ceea ce înseamnă că, deși speranța de viață poate crește, persoanele trăiesc mai mult timp având boli cronice;

9. salută faptul că rata mortalității a scăzut, iar speranța de viață a înregistrat o creștere. Totuși, aceste progrese sunt încă fragile, având în vedere accentuarea tendințelor negative legate de obezitate, diabet și sedentarism; dacă nu este abordată, creșterea estimată a incidenței bolilor cronice anunță un viitor nesănătos și scump;

10. obstacolele ce împiedică accesul la serviciile de sănătate (printre care se numără costurile, distanța și timpul de așteptare) sunt extrem de mari în unele state membre; mai mult, tipul și calitatea tratamentului medical primit depind adesea de serviciile disponibile în zona în care locuiește persoana în cauză; atrage atenția asupra beneficiilor pe care le prezintă pentru societate stimularea medicilor și a serviciilor de sănătate, în vederea stabilirii lor în zone defavorizate și izolate;

11. având în vedere că există variații sociale ale stării de sănătate, consideră că o cerință esențială pentru eliminarea inegalităților în materie de sănătate constă mai degrabă în aplicarea conceptului de *alinie la un nivel superior* decât a celui de *nivelare statistică a diferențelor*, în vederea alinierii stării de sănătate a tuturor categoriilor de populație la nivelul persoanelor cu cel mai bun nivel de sănătate;

Progrese în implementarea „solidarității în domeniul sănătății”

12. salută Acțiunea comună privind inegalitățile în materie de sănătate 2011-2014, la care participă 15 state membre; sprijină extinderea acestei inițiative, cu o angajare mai mare și acțiuni mai concrete, dată fiind necesitatea de a asigura continuitate în prioritizarea problematicii și de a valorifica progresele înregistrate; totodată încurajează luarea în considerare a unor mecanisme de cofinanțare mai flexibile în vederea angajării în Acțiunea comună;

13. încurajează introducerea și implementarea – la nivelurile de guvernare corespunzătoare – a unor strategii intersectoriale orizontale, prevăzute cu resurse financiare adecvate, întrucât reducerea inegalităților în materie de sănătate va necesita fără îndoială angajamentul mai multor ministere și niveluri de guvernare care adeseori sunt în competiție pentru resurse și au o viziune fragmentată asupra problematicii; strategiile la nivel național pot servi ca punct de plecare la elaborarea strategiilor de la nivel local și regional și vice-versa;

Îmbunătățirea bazei de date și de cunoștințe

14. susține programele în curs menite să disemineze informațiile legate de proiectele de succes, pentru a construi o punte de legătură între cercetare, politică și practică și pentru a încuraja inițierea unor proiecte similare; cu toate acestea, având în vedere abundența de informații cu care au de-a face factorii de decizie politică și specialiștii, se declară în favoarea prezentării într-un mod accesibil și concis a acestor informații; încurajează în special mesajele mai scurte, în spatele cărora stau exemple de succes; recomandă totodată dezvoltarea și promovarea unui portal de referință pentru accesul la informații;

15. salută importantele angajamente de colaborare dintre Comisia Europeană și agențiile internaționale sau părțile interesate din sectorul public și recomandă stabilirea unor relații de parteneriat cât mai strânse cu OMS – Europa în coordonarea politicilor, partajarea resurselor și promovarea inițiativelor precum *Healthy Cities*, *Regions for Health Network* a Organizației Mondiale a Sănătății sau rețeaua mondială *Age-Friendly Cities and Communities*; de asemenea, salută consolidarea cooperării prin intermediul programelor de lucru ale agențiilor respective ale UE;

16. în absența datelor necesare, măsurarea progreselor este extrem de dificilă, motiv pentru care îndeamnă toate autoritățile să continue să facă eforturi pentru a pune la punct „indicatori europeni centrali în domeniul sănătății” (ECHI); indicatorii ar trebui elaborați în strâns dialog cu reprezentanții nivelului local și regional; în măsura posibilului, aceasta ar trebui să faciliteze eforturile la nivel subnațional în vederea combaterii inegalităților în materie de sănătate; subliniază că este necesar să se evite dublarea sarcinilor administrative pentru colectarea datelor, având în vedere diversele obligații de raportare la nivel național și internațional;

17. salută programul UE de cercetare privind inegalitățile în materie de sănătate și propune ca subiectele unor cercetări viitoare să includă: eficacitatea intervențiilor de reducere a inegalităților în materie de sănătate; factorii care influențează diferențele de „ani de viață sănătoasă”; o mai bună analiză a studiilor longitudinale pentru o mai bună înțelegere a factorilor ce afectează inegalitățile în materie de sănătate; indicatorii pentru sănătate mintală; motivele pentru care unele regiuni cu un nivel scăzut al PIB-ului au indicatori de sănătate buni și viceversa;

Obținerea angajamentului din partea întregii societăți

18. reamintește că realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 este esențială pentru combaterea inegalităților în materie de sănătate și subliniază legătura dintre sănătatea populației și eficiența și durabilitatea unei economii; în același timp subliniază că țintele stabilite la nivel central trebuie să se traducă prin realizări tangibile și rezultate măsurabile în mod concret la nivel local și regional;

19. subliniază că readucerea șomerilor în câmpul muncii și asigurarea unor locuri de muncă sănătoase sunt fundamentale pentru sănătatea populației; subliniază că, în calitatea lor de condiții prealabile obligatorii pentru combaterea inegalităților în materie de sănătate, reducerea șomajului pe termen lung și a celui în rândul tinerilor este absolut prioritară; își exprimă preocuparea pentru efectele actuale și pe termen lung asupra sănătății fizice și mentale a persoanelor care se simt excluse de la posibilitatea de a-și aduce contribuția în societate;

20. insistă asupra necesității de a crea rețele puternice de sprijin social, întrucât susținerea din partea familiei, a prietenilor și a comunității locale determină îmbunătățirea nivelului de sănătate, inclusiv a celei mentale; este valabil cu precădere în cazul persoanelor în vârstă cu probleme de izolare, de mobilitate și de comunicare;

21. având în vedere că bugetele pentru publicitate în cazul bunurilor de consum și al serviciilor neglijează informațiile referitoare la sănătate și că îmbunătățirea stării de sănătate necesită contribuția societății în ansamblul său, consideră imperativ implicarea sectorului privat, prin inițiative de responsabilizare socială a întreprinderilor sau prin măsuri legislative ori fiscale, astfel încât să se încurajeze practici mai sănătoase pentru societate, cum ar fi, de exemplu reducerea deșeurilor de alimente perisabile, o etichetare mai clară ori indicarea mai clară a costurilor de energie etc.;

22. sprijină analiza modului în care măsurile fiscale pot fi utilizate pentru a descuraja consumul de tutun, abuzul de alcool și excedentul de grăsimi saturate, zahăr și sare din anumite alimente prelucrate, astfel încât costurile pe care acestea le provoacă sănătății publice și altor servicii de interes public să se reflecte într-o mai mare măsură. De asemenea, sprijină măsuri echivalente care să stimuleze consumul de produse alimentare mai sănătoase și un stil de viață mai sănătos, pentru a încuraja schimbările de comportament;

23. consideră că politicile de guvernare corespunzătoare ar trebui să vizeze asigurarea unui nivel de sănătate corespunzător, prin efectuarea unor studii de impact în domeniu, pentru a garanta că măsurile de politică publică îmbunătățesc sănătatea și bunăstarea populației, reducând, în același timp, inegalitățile în acest domeniu;

Satisfacerea necesităților grupurilor vulnerabile

24. consideră că asigurarea unui start bun în viață pentru copii este crucială, deoarece momentul cel mai adecvat pentru a interveni în vederea reducerii inegalităților și îmbunătățirea rezultatelor în materie de sănătate este înainte de naștere și în fragedă copilărie. Recomandă ca, în cadrul programelor vizând reducerea inegalităților, să se acorde o atenție specială sănătății în rândul copiilor și evidențiază importanța disponibilității unor servicii de îngrijire a copilului de calitate; aceste măsuri asigură un randament mai mare decât intervențiile ulterioare;

25. atrage atenția asupra efectelor pozitive ale programelor de formare a părinților în sensul educației pozitive (*positive parenting*)⁽⁵⁾, bazate pe date concrete și eficiente din punct de vedere al costurilor, care oferă părinților strategii practice, ajutându-i în gestionarea comportamentului propriu și pe cel al copiilor, și încurajează utilizarea la o scară mai largă a acestor programe, în special în cazul copiilor și părinților în situație de risc;

26. consideră că, în prezent, obezitatea în rândul copiilor reprezintă una dintre cele mai serioase probleme. Pe un fond caracterizat de un decalaj socioeconomic vizibil de la o vârstă fragedă, există o tendință pronunțată ca problemele de greutate de la vârsta copilăriei să se transmită la vârsta adultă, influențând dezvoltarea și agravând rezultatul bolilor cronice, care pot fi invalidante, atât pentru sănătatea economică a sistemelor de sănătate, cât și pentru sănătatea individuală; așteaptă cu interes proiectul de plan de acțiune al Comisiei Europene pentru combaterea acestei probleme;

27. având în vedere că OMS a atribuit aproximativ 60% din povara morbidității din Europa unui număr de șapte factori de risc principali⁽⁶⁾, consideră că combaterea acestor factori de risc și creșterea așteptărilor legate de sănătate, în special prin intermediul educației, sunt elemente esențiale pentru reducerea inegalităților în materie de sănătate și militează pentru concentrarea din ce în ce mai mare pe grupuri specifice, prin intermediul TIC și al platformelor de comunicare socială, precum și prin promovarea unor modele, astfel încât informațiile cu privire la sănătate și la un stil de viață sănătos să fie prezentate într-o formă accesibilă și credibilă, ținându-se seama de faptul că consecințele pe termen lung asupra sănătății pot să nu reprezinte o prioritate imediată pentru unele persoane;

⁽⁵⁾ De exemplu, <http://www.triplep.net/glo-en/home>

⁽⁶⁾ Hipertensiunea, consumul de tutun, abuzul de alcool, nivelul ridicat de colesterol, excesul de greutate, aportul redus de fructe și legume și sedentarismul: Mortalitatea și povara morbidității atribuite anumitor riscuri majore la adresa sănătății – OMS, Riscuri la adresa sănătății la nivel mondial (*Mortality and burden of disease attributable to selected major health risks – WHO Global Health Risks*), 2009.

28. încurajează Comisia să promoveze împărtășirea experiențelor în domeniul educației în materie de sănătate și de promovare a unui mod de viață sănătos, iar la nivel de prevenție, să promoveze diagnosticarea precoce și tratamentul problemelor legate de consumul de alcool, fumat, regimul alimentar, obezitate și consumul de droguri; mai mult, îndeamnă autoritățile statelor membre să promoveze activitatea fizică, un mod de viață sănătos și programele vizând dobândirea aptitudinilor esențiale pentru viață (cunoștințe generale în domeniul sănătății, științe fundamentale, abilitatea de filtrare critică a informației, competențe numerice pentru întocmirea unui buget etc.), cu accent deosebit pe tineri și pe grupurile vulnerabile;

29. întrucât persoanele în vârstă pot fi afectate de conjugarea unei serii de factori precum veniturile reduse, afecțiunile cronice, problemele de izolare sau de mobilitate și în condițiile creșterii speranței de viață, subliniază importanța îndeplinirii obiectivelor cuprinse în Parteneriatul european pentru inovare în domeniul îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și sprijină implementarea pe scară largă a planurilor de acțiune ale acestuia; de asemenea, dorește să promoveze *Declarația de la Dublin privind orașele și comunitățile europene favorabile persoanelor în vârstă 2013* ⁽⁷⁾;

30. subliniază că programele de sănătate publică care reduc inegalitățile în materie de sănătate pot fi eficiente din punctul de vedere al costurilor, de exemplu, depistarea, identificarea și tratamentul în cazul grupurilor de risc în cazurile în care problemele de sănătate moștenite pot crește probabilitatea evoluției către anumite boli; se poate argumenta în favoarea susținerii cu prioritate a acestor programe (de exemplu, îmbunătățirea accesului la depistarea cancerului de col uterin pentru femeile cu venituri reduse), din considerente de eficiență;

31. subliniază necesitatea de a combate inegalitățile în materie de sănătate prin intermediul autorităților și serviciilor de la nivel local și al organizațiilor active în domeniul dezvoltării comunității, care sunt cel mai bine plasate atât pentru a înțelege nevoile grupurilor vulnerabile de pe plan local, cât și pentru obținerea celei mai bune implicări în programele în domeniu;

Sporirea contribuției politicilor UE

32. deși autoritățile din cadrul statelor membre sunt responsabile de organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate, raportul și acțiunile Comisiei menite să sprijine și să coordoneze eforturile statelor membre pot fi considerate conforme cu aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității; este de părere că diferite politici și programe de finanțare ale UE, inclusiv în unele domenii precum afacerile sociale, cercetare și inovare, învățământ, energie, dezvoltare rurală și politica regională pot influența sănătatea și factorii determinanți ai acesteia și pot contribui la reducerea inegalităților în acest domeniu;

33. salută setul de obiective tematice ale Comisiei, considerându-le un mijloc de orientare a cheltuielilor, precum și includerea obiectivului de reducere a inegalităților în materie de sănătate printre prioritățile de finanțare ale FEDER; consideră că includerea aspectelor legate de sănătate în diverse programe și fluxuri de finanțare ale UE reprezintă un imbold suplimentar pentru strategiile intersectoriale la nivel înalt; este de acord cu condiționalitățile ex-ante stabilite în Regulamentul privind dispozițiile comune și consideră că, pentru a obține efectele dorite, orice cadru politic strategic elaborat pe baza acestuia trebuie să se aplice la nivelul operațional adecvat;

34. își exprimă preocuparea în raport cu recunoscuta lipsă de capacitate a sistemelor de sănătate de a promova investițiile care să combată inegalitățile în materie de sănătate ⁽⁸⁾; subliniază că dezvoltarea capacității de a atrage și investi cu succes fondurile UE trebuie să fie ridicată la rang de prioritate; în acest sens, sprijină promovarea unor resurse precum *Applying EU Structural Funds* al Equity Action și reiterează necesitatea unor puncte de contact sprijinite cum se cuvine în statele membre;

35. subliniază că sprijinirea eforturilor depuse de sistemele de sănătate și de autoritățile locale și regionale este crucială în toate etapele ciclului de programare a fondurilor FSI, pentru a garanta că îmbunătățirea sistemului medical este tratată cu prioritate, în special în contextul aplicării marjei de apreciere permise de programele operaționale, deoarece în toate regiunile există adesea zone de sărăcie delimitate;

36. își exprimă dezamăgirea în legătură cu faptul că reducerea inegalităților în materie de sănătate nu reprezintă un obiectiv specific în cadrul inițiativei *Health for Growth*; într-un context mai larg, încurajează urmărirea unui echilibru între investițiile în infrastructură și cele în măsuri de sănătate preventive; încurajează un echilibru, în cadrul investițiilor în infrastructură, între proiectele de anvergură de dezvoltare a spitalelor (acolo unde acestea sunt eligibile) și serviciile medicale integrate, mai accesibile, la nivel de comunitate; subliniază totodată necesitatea de evaluare a cheltuielilor UE, care să se concentreze pe efectele, sustenabilitatea și randamentul investiției;

37. încurajează autoritățile și organismele de resort ca, la promovarea proiectelor transfrontaliere pentru reducerea inegalităților în materie de sănătate, să recurgă la gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT), de exemplu în ceea ce privește infrastructura și accesul la cele mai moderne echipamente medicale;

⁽⁷⁾ http://www.ahaconference2013.ie/dublin_declaration/dublin_declaration_text

⁽⁸⁾ SWD(2013), p. 16.

Concluzii

38. în condițiile creșterii presiunilor demografice și bugetare, salută inițiativele mai ample, la nivelul UE, menite să sprijine autoritățile din statele membre în construirea unor sisteme de sănătate sustenabile și eficiente, în special prin investiții în asistența medicală preventivă, pentru a reduce costurile viitoare pe termen lung și a reforma sistemele de sănătate, în vederea asigurării un acces echitabil la asistență medicală de calitate;

39. salută progresele înregistrate în contextul acțiunilor Comisiei de combatere a inegalităților în materie de sănătate, însă subliniază că trebuie să se depună eforturi suplimentare la toate nivelurile de guvernare; de exemplu, prin intermediul procesului semestrului european, există oportunități de evidențiere a problematicii inegalității în materie de sănătate în statele membre; în mod similar, autoritățile locale și regionale au capacitatea de a stabili și pune în aplicare strategii de reducere a acestor inegalități la nivelurile subnaționale, prin intermediul unor acțiuni eficiente din punctul de vedere al costurilor și bazate pe date concrete, în cadrul cărora resursele să fie concentrate pe grupurile cele mai vulnerabile;

40. date fiind responsabilitățile autorităților locale și regionale, CoR își exprimă dorința de a participa la inițiativele relevante ale Comisiei Europene și își pune la dispoziție, în acest scop, resursele proprii; ar aprecia pregătirea, de către Comisia Europeană, în următorii trei ani, a unui raport intermediar suplimentar, care să prezinte informații actualizate cu privire la progresele realizate;

Bruxelles, 31 ianuarie 2014

*Președintele
Comitetului Regiunilor*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Avizul Comitetului Regiunilor – Dimensiunea socială a Uniunii economice și monetare

(2014/C 126/08)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. **salută** Comunicarea Comisiei privind consolidarea dimensiunii sociale a Uniunii economice și monetare (UEM), care se înscrie în cadrul foii de parcurs stabilite de Consiliul European din 13 și 14 decembrie 2012 privind realizarea UEM;
2. **consideră** că această comunicare constituie o primă etapă utilă care va permite, prin punerea în aplicare a propunerilor pe care le conține, să se pună bazele unui veritabil pilon social în cadrul UEM;
3. **subliniază**, în această privință, că Consiliul European din 19 și 20 decembrie a aprobat în mod oficial recurgerea la indicatori-cheie în domeniul social și în cel al ocupării forței de muncă în cadrul semestrului european din anul 2014, dar regretă că funcționarea lor este limitată la o analiză a evoluțiilor din domeniul social. Ca atare, pledează în continuare pentru ca dimensiunea socială a UEM să fie integrată în guvernarea, coordonarea și monitorizarea politicilor economice;
4. **întâmpină cu satisfacție** propunerile Comisiei urmărind realizarea unei reechilibrări a zonei euro care, până în prezent, s-a axat în principal asupra Pactului de stabilitate și de creștere și asupra „pachetului de șase”, și sprijinirea ideii anexării la pilonii actuali ai UEM (economic, bugetar, bancar și politic) a unui pilon social;
5. **afirmă** că acest viitor pilon social al UEM trebuie să aibă un caracter transversal, pentru a se ține mai bine seama de dimensiunea și impacturile sociale ale guvernării economice a UEM. Aceasta reprezintă o provocare crucială pentru buna funcționare și viabilitatea pe termen mediu și lung a UEM, pe de o parte, și pentru legitimitatea procesului de integrare european, pe de altă parte;
6. **reamintește** că buna funcționare a unei zone care împărtășește o monedă unică necesită un anumit grad de simetrie între economiile care fac parte din această zonă, pentru a reduce la maximum recurența și consecințele șocurilor asimetrice; **consideră** că riscurile de concurență socială între statele membre în cazul unor asemenea șocuri s-au dovedit reale, în prezent, și că se constată apariția, din anii 2007-2008, a unui fenomen de polarizare între centru și periferie, în special în materie de ocupare a forței de muncă;
7. **afirmă** că aprofundarea dimensiunii sociale are rolul de a minimiza riscul de concurență socială pe care îl poate atrage după sine abandonarea instrumentelor de ajustare economică, cum ar fi rata de schimb sau încadrarea europeană a politicilor fiscale, și de a compensa efectele negative ale crizei și ale politicilor de austeritate;
8. **își exprimă convingerea** că deficitul de legitimitate democratică al UEM nu va putea fi acoperit decât dacă cetățenii europeni sunt convinși că se veghează și la respectarea principiului progresului social și că ocuparea forței de muncă și standardele sociale nu sunt considerate ca simple variabile reziduale ale procesului de ajustare macroeconomică;
9. **subliniază**, în acest sens, că principalii indicatori sociali au ajuns, aproape toți, la valori nemaiîntâlnite, fie că este vorba despre rata de șomaj în rândul tinerilor, care este de 23%, despre numărul de șomeri pe termen lung, care a crescut în majoritatea statelor membre, sau despre procentul din populația europeană amenințată de excluziune socială, care, în prezent, este de 25%;
10. **subliniază** că criza a inversat procesul de convergență al PIB-ului regional pe cap de locuitor și al șomajului în cadrul Uniunii Europene și că, în prezent, dezechilibrele sociale cresc mai rapid în interiorul UEM decât în restul UE, având un impact considerabil asupra performanțelor economice ale UEM și a stabilității politice a statelor sale membre;
11. **conchide** că zona euro nu este afectată doar de deficitele bugetare ale statelor, ci și de decalajul în ce privește coeziunea socială și teritorială între statele membre și între regiuni, și că este esențial ca dimensiunea socială a UEM să fie pusă la același nivel cu coordonarea politicilor economice. În acest context, eliminarea problemelor structurale ar trebui să aibă întâietate;
12. **insistă** ca dimensiunea socială a UEM să păstreze existența diferitelor modele sociale naționale actuale și să permită conviețuirea lor, și **reamintește** că aceasta nu are rolul de a realiza o armonizare socială, ci de a asigura conservarea principiului „unității în diversitate”;

13. **nutrește convingerea** că sarcina nivelului european constă mai degrabă în dezvoltarea obiectivelor de politică socială și a drepturilor fundamentale și introducerea unor standarde minime cu aplicabilitate obligatorie la nivelul întregii UE, respectându-se în același timp posibilitățile de acțiune social-politică ale statelor membre;
14. **solicită** ca aprofundarea dimensiunii sociale a zonei euro să se înscrie într-o logică de cooperare consolidată deschisă, care să permită ca actualelor state membre ale UEM să li se alăture statele membre care și-au luat angajamentul de a adera la zona euro prin intermediul unui tratat, precum și celelalte state membre ale Uniunii Europene, în măsura în care consolidarea dimensiunii sociale este indispensabilă la nivelul UE în ansamblu;
15. își **reiterează** solicitarea în ce privește o mai bună coordonare a politicilor economice și sociale între nivelul european și cel național în contextul semestrului european și **solicită**, totodată, o implicare mai puternică a autorităților locale și regionale în acest proces de coordonare ⁽¹⁾;
16. **insistă** ca procesul de coordonare a politicilor sociale să vegheze ca autorităților locale să li se acorde sprijin în eforturile lor de punere în aplicare a unor politici sociale și de ocupare a forței de muncă adecvate. Acest demers impune studiarea provocărilor teritoriale specifice în aceste domenii și înlesnirea punerii în comun a celor mai bune practici la nivel local și regional;
17. **împărtășește** ambiția Comisiei în ce privește „consolidarea capacității de a monitoriza evoluția ocupării forței de muncă și a situației sociale”, „elaborarea unor măsuri și mobilizarea fondurilor UE pentru a soluționa problema șomajului”, „combinarea măsurilor luate în materie de responsabilitate și disciplină economică cu un grad mai mare de solidaritate și sprijin financiar”, „reducerea barierelor existente în calea mobilității transfrontaliere” și „consolidarea rolului dialogului social”;
18. își **reiterează** solicitarea adresată Comisiei de a aprofunda chestiunea calității cheltuielilor publice, în special prin evaluarea caracterului oportun al separării *cheltuielilor curente de cheltuielile legate de investiții* la calcularea deficitelor bugetare, astfel încât să se evite obstacolele în calea investițiilor publice care generează beneficii nete pe termen lung;
19. **estimează**, totodată, că investițiile sociale ar trebui luate în considerare în mod ponderat la calcularea deficitelor bugetare;

Observații specifice

Tabloul de bord cu principalii indicatori sociali și de ocupare a forței de muncă

20. **sprijină** introducerea avută în vedere de Comisie a unui nou tablou de bord cu principalii indicatori sociali și de ocupare a forței de muncă, precum și integrarea de noi indicatori sociali și de ocupare a forței de muncă în procedura de supraveghere a dezechilibrelor macroeconomice și în mecanismul de alertă;
21. **consideră** că punerea în aplicare a unui astfel de mecanism pentru a depista diferențele sociale în cadrul zonei euro constituie un progres pe calea integrării în spiritul solidarității și marchează începutul unei reechilibrări necesare între politicile economice și sociale în cadrul semestrului european;
22. **regretă** însă că spectrul indicatorilor propuși de Comisie este prea restrâns pentru a se putea analiza pe deplin situația socială și evoluția sa în statele membre și că alegerea indicatorilor propuși nu este motivată suficient. Comitetul invită Comisia să explice într-un mod mai detaliat motivele, înainte de a se pronunța definitiv cu privire la indicatorii cei mai potriviți;
23. **propune**, de asemenea, ca la elaborarea tabloului de bord social să fie luate în considerare persoanele cu vârsta de peste 65 de ani, adică pensionarii, care reprezintă o proporție semnificativă a păturii sărace din anumite țări membre;
24. prin urmare, **recomandă** Comisiei să dezvolte în continuare tabloul de bord social, în colaborare cu autoritățile locale și regionale, în vederea introducerii unor indicatori deja existenți la nivel local, regional și național, dar și – dacă este cazul – a unor indicatori suplimentari, cum ar fi nivelul de sărăcie în rândul copiilor, un indice al muncii decente și un indice privind venitul minim, și să exprime datele atât în termeni statistici, cât și monetari (indicând, de exemplu, costul persoanelor care nu sunt încadrate profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare – NEET exprimat în procent din PIB), pentru a reda o imagine mai precisă a consecințelor economice ale perspectivelor sociale și în termeni de ocupare a forței de muncă și pentru a transmite un mesaj mai puternic și mai clar factorilor de decizie;

⁽¹⁾ Rezoluția CoR privind prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2013, pe baza programului legislativ și de lucru al Comisiei Europene (CDR2204-2012_00_00_TRA_RES).

25. **propune**, totodată, să li se adauge o dimensiune de gen indicatorilor aleși, și în special ratei de șomaj, procentajului de tineri NEET și de locuri de muncă în rândul tinerilor și ratei de risc de sărăcie, în măsura în care recunoașterea disparităților dintre bărbați și femei în ce privește dificultățile sociale ar permite elaborarea de politici mai bine orientate și, deci, mai eficace;
26. **sugerează** Comisiei să vegheze la realizarea de eforturi suplimentare pentru furnizarea în timp util de date statistice relevante inerente indicatorilor aleși în cadrul tabloului de bord. Acest lucru ar permite să se dispună de informații mai relevante și în termene mai adecvate;
27. **se declară preocupat** de faptul că tabloul de bord nu este în măsură să reflecte disparitățile care pot exista la nivel regional, având în vedere că acesta ar fi constituit din indici naționali, și sugerează să se recurgă la instrumente mai adecvate pentru a se evalua diferențele subnaționale ⁽²⁾;
28. **regretă** că nu se propune nicio referință exprimată în cifre pentru a identifica ce praguri de alertă se vor alege. **subliniază**, în acest sens, că absența atât a unei baze recunoscute de protecție minimă la nivel european, cât și a oricărei referiri la standardele sociale comune în comunicarea Comisiei nu permite, la acest stadiu, anticiparea nivelului acestor praguri prevăzute de Comisie;
29. **consideră** că pragurile de alertă trebuie definite în orice caz în strânsă colaborare cu partenerii sociali;
30. **reamintește** Comisiei că tabloul de bord nu constituie decât un instrument statistic *ex post* și că acesta trebuie completat printr-o analiză prospectivă și estimativă a evoluțiilor sociale în curs pentru a putea iniția acțiuni preventive, și nu doar corective;
31. **solicită** Comisiei să precizeze că, în termeni sociali, combaterea dezechilibrelor nu se poate traduce prin aplicarea automată a unor sancțiuni în cazul depășirii pragurilor de alertă. Dimpotrivă, aceasta trebuie să se sprijine pe un mecanism care să incite la convergență în jurul unor obiective comune și trebuie să favorizeze punerea în comun a celor mai bune practici existente;
32. **solicită**, prin urmare, Comisiei să explice ce mecanisme trebuie să intre în acțiune atunci când un stat membru depășește un anumit prag de alertă;

Accelerarea acțiunilor în domeniul ocupării forței de muncă și al mobilității lucrătorilor

33. **recunoaște**, în conjunctura economică actuală, rolul crucial al mobilității lucrătorilor în cadrul UEM și **insistă**, prin urmare, asupra importanței contribuției sale la promovarea unei creșteri durabile și favorabile incluziunii;
34. **împărtășește** punctul de vedere al Comisiei, conform căruia numărul de lucrători mobili în Europa rămâne încă prea redus pentru a se vorbi despre o adevărată piață europeană a forței de muncă, și reamintește că cetățenii care doresc să beneficieze de mobilitatea profesională ar trebui să dispună de informații mai fiabile și de mai bună calitate, precum și de asistență individuală;
35. **observă** că organizarea unor cursuri de limbi străine mai bine adaptate ar putea contribui la schimbarea atitudinii față de mobilitatea profesională. În plus, instituirea unor mecanisme care să promoveze învățământul profesional, stagiile și ucenicile atât pentru studenți, cât și pentru lucrători este de o importanță fundamentală pentru promovarea mobilității în regiunile europene;
36. **solicită** Comisiei să depună eforturi intense în vederea eliminării obstacolelor din calea mobilității transfrontaliere a lucrătorilor din UE. Concret, este vorba de obstacole de natură juridică (cum ar fi compatibilitatea sistemelor naționale de securitate socială) și de obstacole de natură practică (de exemplu, competențele lingvistice sau formarea interculturală);
37. **subliniază** că birourile de coordonare națională a serviciilor EURES (care urmează a fi create începând cu anul 2015) trebuie să coopereze strâns cu autoritățile locale și regionale, cărora le revine un rol esențial în promovarea mobilității lucrătorilor; de asemenea, atrage atenția asupra faptului că sarcinile consultative nu trebuie să fie înlocuite sau limitate prin transformarea EURES într-un organism la nivel european pentru sprijinirea plasării și recrutării de personal. Mai degrabă, ar trebui ca serviciile de consultanță oferite de consilierii EURES cu privire la diferite aspecte practice legate de munca și protecția socială în străinătate, ca, de exemplu, șomajul, boala, particularitățile muncii temporare, măsurile de reintegrare, asigurările pentru invaliditate și accidente de muncă, precum și oportunitățile de perfecționare profesională, să rămână în continuare în prim-plan. Funcțiile consultative ale parteneriatelor transfrontaliere EURES prezintă o mare importanță tocmai în regiunile frontaliere, aceste parteneriate contribuind, prin activitatea lor, la mobilitate;

⁽²⁾ Avizul CoR pe tema „Măsurarea progreselor – dincolo de PIB” (CdR 163/2010 fin).

38. **recunoaște** însă că ar fi iluzoriu să se creadă că promovarea mobilității lucrătorilor constituie o pârgie suficientă pentru contrabalansarea dezechilibrelor și șocurilor asimetrice din zona euro;

Un nivel mai mare de solidaritate grație consolidării instrumentelor financiare

39. **reamintește** necesitatea unei solidarități față de statele membre cele mai afectate de criza actuală, dat fiind că statele membre sunt independente din punct de vedere atât economic, cât și social;

40. **sprijină** propunerea Comisiei, al cărei obiectiv este de a dezvolta strategii de incluziune activă mai performante, precum și o utilizare mai eficientă a bugetelor sociale. Tot astfel, utilizând, în special, Fondul social european (FSE), ar fi necesară o mai bună orientare a finanțărilor europene în domeniul social în cadrul acordurilor de parteneriat și al pregătirii programului operațional pentru perioada 2014-2020. **Reamintește** că noul Program european pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială, Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane, Fondul european de ajustare la globalizare și inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor au fost, de asemenea, sprijinite constant de CoR;

41. **regretă** însă că, în acest domeniu, propunerile Comisiei se limitează la activarea de instrumente deja existente ale căror obiective și perimetre nu sunt neapărat adaptate la problematicile specifice ale UEM; **sugerează**, prin urmare, Comisiei să integreze în reflecția sa posibilitatea introducerii unor mecanisme de stimulare în favoarea țărilor din cadrul UEM care realizează reforme ce ar putea duce la îndeplinirea obiectivelor sociale ale Strategiei Europa 2020 și la combaterea dezechilibrelor sociale;

42. **precizează** că mecanismele de supraveghere și coordonare a politicilor economice și sociale nu vor permite niciodată înlăturarea riscului de șoc asimetric, având în vedere particularitățile economice și industriale ale fiecărui stat membru;

43. **conchide** că UEM ar trebui să dispună de instrumente specifice și mecanisme care să îi permită să evite aceste șocuri și să le amortizeze efectele asupra ocupării forței de muncă și politicilor sociale din statele membre, prin acțiuni preventive;

44. **precizează** că mediile universitare au elaborat diverse studii, scenarii și simulări de stabilizatori automați; **reamintește** că alte zone de uniune monetară, începând cu Statele Unite, și-au dezvoltat proprii stabilizatori automați, care s-au dovedit eficienți; **constată** că Comisia nu și-a aprofundat reflecția în această privință, chiar dacă aceasta implică modificarea tratatelor; prin urmare, **solicită**, prin urmare, Comisiei să elaboreze o carte verde privind stabilizatorii automați din zona euro, pentru a identifica cu mai mare precizie studiile, scenariile și simulările existente care ar putea fi cele mai adaptate la zona euro;

45. **subliniază**, în acest sens, că un mecanism de absorbție a șocurilor asimetrice nu constituie neapărat un dispozitiv de solidaritate cu transferuri unilaterale de la centru către periferie, ci că poate fi vorba, dimpotrivă, de un sistem de asigurare menit să protejeze toate țările din UEM de o vulnerabilitate colectivă legată de zona euro;

46. își **reiterează** solicitarea adresată Comisiei Europene de a studia mai în profunzime posibilitatea instituirii unui sistem de ajutor de șomaj al Uniunii Europene, care să funcționeze eventual ca un stabilizator automat la nivelul UEM⁽³⁾. Acest sistem s-ar putea baza pe rata de șomaj de scurtă durată, care este deosebit de sensibilă la evoluțiile conjuncturale, și care ar trebui, prin urmare, să permită evitarea transferurilor bugetare cu sens unic. De asemenea, un astfel de sistem ar trebui să se bazeze pe un sistem de cerințe stricte, cum ar fi punerea în aplicare a unei politici active de combatere a șomajului;

Consolidarea dialogului social și teritorial

47. **întâmpină cu satisfacție** propunerile Comisiei în ce privește sporirea implicării partenerilor sociali în coordonarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, precum și în semestrul european;

48. **încurajează** activ Comisia să realizeze eforturi similare pentru a implica autoritățile locale și regionale. Într-adevăr, autorităților locale și regionale le revine un rol crucial în punerea în aplicare a politicilor sociale și de ocupare a forței de muncă. De asemenea, expertiza și experiența lor unică ar putea face posibilă o mai bună estimare a evoluțiilor sociale care au loc în cadrul UEM.

Bruxelles, 31 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽³⁾ Avizul CoR pe tema „Pachetul UE privind investițiile sociale”, punctul 20 (ECOS-V-042, 9. 10.2013)

Avizul Comitetului Regiunilor – Proiect de orientări UE privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

(2014/C 126/09)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. întâmpină cu satisfacție lansarea în prezent de către Comisia Europeană a unei consultări pentru revizuirea orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (ASSR), aceasta fiind larg deschisă tuturor părților interesate și conținând o serie de opțiuni. Regretă totodată absența unei sesizări formale a CoR, precum și calendarul strâns al acestei consultări, limitat la doar 6 săptămâni;
2. subliniază cu satisfacție răspunsul scris detaliat al comisarului pentru concurență, din 7 noiembrie 2013, la avizul precedent al CoR ⁽¹⁾ privind ASSR și salută faptul că o serie de recomandări ale CoR au fost preluate de Comisie în noul proiect de orientări, și anume:
 - i. respingerea propunerii de a se restrânge noțiunea de întreprindere aflată în dificultate la întreprinderile ce fac obiectul unor proceduri oficiale de insolvență (punctul 2.2 din proiect);
 - ii. o mai bună luare în considerare a măsurilor comportamentale, precum interzicerea cheltuielilor de extindere și a achizițiilor sau interzicerea publicității sau a plătirii de dividende (punctele 86-88 din proiect);
 - iii. înăsprirea cerințelor privind transparența prin obligativitatea publicării pe internet a tuturor informațiilor relevante în legătură cu ajutoarele acordate (punctul 101 din proiect);
 - iv. o clarificare a interacțiunii mecanismului ASSR cu ajutoarele de stat referitoare la serviciile de interes economic general (SIEG) și, îndeosebi, precizarea că „atunci când stabilește repartizarea sarcinilor (...), Comisia nu va lua în considerare nicio compensație pentru obligația de serviciu public care îndeplinește cerințele de compatibilitate prevăzute de Cadrul privind SIEG” (punctul 106);
3. își reiterează convingerea că procesul de modernizare a mecanismului ajutoarelor de stat trebuie să se concentreze asupra interzicerii ajutoarelor care ar putea avea un impact real și considerabil asupra pieței interne și să simplifice sarcinile administrative pentru actorii vizati;
4. este satisfăcut de confirmarea de către Comisie a abandonării obiectivului de a reduce cantitativ și nediscriminat ajutoarele de stat, dar consideră că proiectul prezentat nu expune în mod suficient faptul că „revizuirea ia în considerare, de asemenea, Strategia Europa 2020” (punctul 5 din proiect);
5. salută introducerea propusă a noțiunii de „sprijin temporar de restructurare”. Solicită ca durata maximă a acestuia să fie de 18 luni, pentru a se asigura că acest sprijin este planificat pe cel puțin un an bugetar;
6. aprobă propunerea Comisiei de a elabora o listă neexhaustivă a dificultăților sociale sau a disfuncționalităților pieței care ar justifica interesul public al unui ajutor, printre care o rată a șomajului în regiunea vizată superioară ratei medii a șomajului din UE sau din statul membru respectiv, precum și riscul întreruperii continuității unui SIEG (punctul 45 din proiect). Solicită Comisiei să precizeze care este nivelul teritorial statistic relevant pentru măsurarea acestor disfuncționalități;

⁽¹⁾ Avizul Comitetului Regiunilor din 11 aprilie 2013 pe tema „Orientările UE privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate” (CDR240-2013_AC).

7. regretă afirmația tranșantă potrivit căreia „ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate din sectorul siderurgic nu sunt justificate” din cauza „condițiilor actuale ale supracapacității semnificative de producție la nivel european și mondial” (punctul 15 din proiect). O asemenea analiză nu pare a fi decât de natură cantitativă și pe termen scurt, în vreme ce atuurile siderurgiei europene constau într-o reorientare către o producție de calitate mai specializată. De asemenea, trebuie luate în considerare estimările formulate în studiul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), conform cărora se așteaptă o creștere a cererii de oțel de la 1,4 miliarde de tone în 2013 la 2,3 miliarde de tone în 2025. Analiza Comisiei pare de asemenea a intra în contradicție cu planul de acțiune pentru industria siderurgică în Europa ⁽²⁾, care recomandă ca întreprinderile din sectorul siderurgic să poată beneficia de un sprijin public cu respectarea normelor aplicabile ajutoarelor de stat. Prin urmare, propune ca sectorul siderurgic să facă obiectul unor orientări specifice;
8. se pronunță, în privința repartizării sarcinilor, pentru opțiunea 1, care propune o abordare mai flexibilă, întrucât prevede ca contribuțiile achitate de acționari și de creditori să fie calculate în funcție de pierderile probabile pe care le-ar suferi în caz de faliment (punctul 3.5.2). Își reiterează solicitarea ca pragul contribuției proprii să fie de sub 50%, așa cum prevede deja regimul actual pentru întreprinderile de dimensiuni medii;
9. reamintește propunerea sa ca participațiile subcontractanților sau ale angajaților întreprinderii să poată fi incluse la calcularea contribuțiilor proprii, în măsura în care acestea se disting în mod clar de orice tip de ajutor și demonstrează încrederea actorilor din întreprindere în viabilitatea acesteia;
10. solicită ca perioada de aplicare a principiului „pentru prima și ultima dată” să fie redusă de la zece la cinci ani, așa cum este cazul deja pentru regimul aplicabil producătorilor agricoli primari. Reducerea acestui termen la cinci ani ar permite și asigurarea conformității cu clauza de perenitate a operațiunilor, definită la articolul 57 din regulamentul actual privind fondurile structurale, care permite recuperarea ajutoarelor atunci când investițiile nu sunt menținute în termen de cinci ani sau de trei ani pentru IMM-uri. Își reiterează dorința ca această clauză „antidelocalizare”, prevăzută pentru fondurile structurale, să fie aplicată mecanismului referitor la ASSR;
11. se întreabă de ce Comisia nu menționează, în partea dedicată ajutoarelor acordate furnizorilor de SIEG aflați în dificultate ideea de a se aplica opțiunea 2 în ce privește repartizarea sarcinilor (punctul 106 din proiect);
12. regretă profund propunerea Comisiei de a reduce, fără o explicație detaliată, cuantumul maxim al ajutoarelor pentru un sistem de ajutoare pentru salvare și pentru restructurare acordat în favoarea aceleiași întreprinderi la 5 milioane EUR, în condițiile în care fusese stabilit în 2007 la 10 milioane EUR, iar CoR reclama ridicarea lui la 15 milioane EUR pentru a se ține seama de inflație și de alți factori relevanți (îndeosebi impactul asupra PIB-ului și a șomajului);
13. solicită Comisiei să efectueze o analiză a încadrărilor în ce privește ASSR, aceasta existând în alte state membre ale OCDE.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Plan de acțiune pentru o industrie a autovehiculelor competitivă și durabilă în Europa, COM(2013) 407.

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 105-A SESIUNE PLENARĂ, 30 ȘI 31 IANUARIE 2014

Avizul Comitetului Regiunilor – Instituirea Parchetului European

(2014/C 126/10)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută faptul că, prin propunerea de instituire a unui Parchet European, Comisia a prezentat un ansamblu cuprinzător de norme pentru punerea în aplicare a Tratatului de la Lisabona în domeniul urmăririi penale a infracțiunilor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene. Propunerea prilejuiește o dezbatere punctuală;
2. salută obiectivul propunerii de a se urmări printr-o instituție de sine stătătoare infracțiunile cu caracter transfrontalier care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, întrucât Uniunea Europeană, dispunând de personalitate juridică proprie și de resurse financiare proprii, nu ar mai depinde numai de organele naționale de urmărire penală, spre deosebire de situația din momentul actual, când nu dispune de mecanisme comparabile pentru protecția propriilor interese;
3. salută acest obiectiv și în lumina faptului că urmărirea penală sistematică a fraudei și a abuzului duce la o mai bună respectare a obligațiilor fiscale și, astfel, asigură capacitatea financiară a Uniunii Europene și a statelor membre;
4. subliniază că, mai ales din perspectiva autorităților locale și regionale, este necesară o protecție eficientă a intereselor financiare ale Uniunii Europene, întrucât o parte însemnată din infracțiunile care ar urma să fie urmărite în instanță sunt legate de utilizarea fondurilor structurale, iar utilizarea eficientă și adecvată a fondurilor europene pentru finanțarea măsurilor de sprijin ale autorităților locale și regionale este de o importanță crucială;
5. subliniază importanța protejării regiunilor împotriva prejudiciilor (economice) și a adoptării unor măsuri ferme de preîntâmpinare a utilizării frauduloase a mijloacelor de finanțare europene;
6. salută în mod expres măsurile de formare și perfecționare profesională a personalului responsabil de aplicarea normelor de drept, anunțate de Comisia Europeană în vederea urmăririi penale eficiente a infracțiunilor corespunzătoare;
7. în ciuda impactului asupra suveranității naționale într-unul dintre cele mai sensibile domenii, nu consideră că, din punctul de vedere al principiului subsidiarității, ar exista motive de îngrijorare cu privire la faptul că, în conformitate cu articolul 86 din TFUE, competența pentru urmărirea penală a infracțiunilor care aduc prejudicii UE ar reveni unui Parchet European;
8. ia notă, în acest context, de rezervele formulate de parlamentele naționale în contextul monitorizării subsidiarității și de „cartonașul galben” emis de acestea, care obligă Comisia să revină asupra propunerii sale și eventual să o modifice; subliniază că unele dintre îngrijorările exprimate se referă la diferite aspecte legate de subsidiaritate, în timp ce altele se referă la proporționalitatea măsurilor propuse sau la procedura;
9. atrage atenția asupra faptului că autoritățile naționale/regionale de urmărire penală au deja în răspundere urmărirea infracțiunilor care aduc atingere intereselor Uniunii Europene și, prin urmare, subliniază că este interesat și pregătit să se implice în mod activ în etapele următoare ale acestui proces;

10. ia notă de comunicarea Comisiei, care analizează avizele motivate prezentate de parlamentele naționale și de camerele acestora ⁽¹⁾; reamintește Comisiei obligația sa de motivare în proiectele de acte legislative în privința principiului subsidiarității și a principiului proporționalității și îi solicită să prezinte, în timp util, justificări corespunzătoare și detaliate tuturor părților implicate în această procedură;

CoR constată că, în această comunicare, Comisia nu abordează suficient dimensiunea subnațională atunci când evaluează suficiența măsurilor din statele membre. Principiul subsidiarității, consacrat la articolul 5 alineatul (3) din TUE, face distincție între nivelul central, nivelul regional și nivelul local. CoR solicită Comisiei ca în viitor să țină seama în mod adecvat de dimensiunea regională și locală a subsidiarității.

Procedura legislativă

11. subliniază că protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene trebuie garantată fără excepție în toate statele membre și că, prin urmare, existența unei reglementări și a unei instituții supranaționale poate aduce o valoare adăugată în raport cu procedurile naționale de urmărire penală;

12. atrage atenția, de asemenea, asupra faptului că valoarea adăugată a instituirii unui Parchet European ar fi mai ridicată dacă, în măsura posibilului, vor participa toate statele membre și nu doar câteva, întrucât protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene trebuie garantată fără excepție în toate statele membre;

13. regretă, prin urmare, că înființarea Parchetului European prin intermediul unei cooperări consolidate ar putea atrage după sine creșterea considerabilă a costurilor suportate de către statele membre, dat fiind faptul că structurile existente în prezent [Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Eurojust] ar trebui menținute cu dimensiuni sporite;

14. atrage atenția asupra faptului că unele parlamente naționale și-au manifestat îngrijorarea cu privire la respectarea principiului subsidiarității și își exprimă speranța că temerile lor vor fi înlăturate în cadrul următoarelor etape ale procedurii legislative;

Instituire și configurare

15. salută în principiu abordarea propunerii Comisiei de instituire a unei structuri centralizate a Parchetului European, care să delege atribuții procurorilor din statele membre, care, în calitate de procurori europeni delegați, ar îndeplini o dublă funcție în materie de drept penal, atât pentru Uniunea Europeană, cât și pentru statul membru;

16. sugerează totuși ca propunerea să fie completată cu dispoziții de așa natură încât fiecare stat membru să fie reprezentat la sediul Parchetului European de către cel puțin un membru național/regional, astfel încât în cursul cercetărilor și al măsurilor de cercetare să se poată profita de cunoștințele de specialitate lingvistice și juridice de la nivel național/regional;

17. salută faptul că procedurile complexe de urmărire penală vor fi încredințate unor procurori europeni delegați naționali/regionali, care cunosc circumstanțele și particularitățile locale, facilitându-se astfel încheierea rapidă și cu succes a procedurii;

18. salută faptul că, în ceea ce privește instrucțiunile Parchetului European către procurorii europeni delegați, propunerea ține seama de faptul că procurorii europeni delegați sunt și procurori naționali și pornește de la premisa că, la emiterea instrucțiunilor sale, Parchetul European va ține seama și de interesele autorităților naționale/regionale de urmărire penală;

Cooperarea Parchetului European cu autoritățile responsabile de administrarea justiției din statele membre

19. subliniază că, pentru a se putea profita de cunoștințele despre procesele și circumstanțele regionale și pentru a se asigura astfel încheierea cu succes a cercetărilor, este nevoie de o cooperare strânsă și bazată pe încredere între autoritățile naționale/regionale de urmărire penală și Parchetul European;

20. atrage atenția și asupra faptului că, pentru a se ține seama de îngrijorările exprimate în legătură cu respectarea principiului subsidiarității, competențele Parchetului European trebuie să se limiteze la anumite infracțiuni care sunt îndreptate împotriva intereselor Uniunii Europene sau care prezintă o conexitate indisociabilă cu acestea;

21. solicită ca, pentru a se asigura, în mod precis și fără ambiguități, claritatea juridică necesară a normelor și procedurilor, infracțiunile care intră în domeniul de competență al Parchetului European să fie precizate într-o anexă la regulamentul propus;

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și parlamentele naționale privind revizuirea Propunerii de regulament al Consiliului de instituire a Parchetului European în ceea ce privește principiul subsidiarității, în conformitate cu Protocolul nr. 2, COM (2013)851

22. consideră că este important ca cercetările să se încheie rapid și în mod eficace și că ar trebui, printr-un apel la statele membre, să se abordeze deficiențele existente în prezent în materie de executare prin consolidarea propriilor eforturi de combatere a fraudei și a abuzurilor prin intermediul dreptului penal;

23. consideră că propunerea de a se acorda competențe exclusive Parchetului European pentru urmărirea penală a infracțiunilor îndreptate împotriva intereselor Uniunii Europene merge prea departe și solicită să se prevadă o competență concurentă a statelor membre și a Parchetului European, corelată cu posibilitatea ca Parchetul European să preia o procedură (dreptul de asumare) în cazuri care fac deja obiectul unei anchete desfășurate de către procurori naționali și care aduc atingere intereselor Uniunii Europene;

Procedura penală europeană – Respectarea normelor statului de drept și a drepturilor fundamentale

24. subliniază necesitatea respectării, în procesul legislativ, a normelor statului de drept, a drepturilor fundamentale și a drepturilor naționale ale părților în cadrul dispozițiilor procedurale;

25. subliniază că competențele și acțiunile Parchetului European ar trebui să respecte acquis-ul european în materie de drepturi fundamentale consacrat în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în Convenția europeană a drepturilor omului și în tradițiile constituționale ale statelor membre;

26. subliniază că, la aplicarea regulamentului, în măsura în care aplică dispozițiile de drept intern, statele membre au obligația de a asigura respectarea drepturilor fundamentale garantate de propria legislație, precum și a Convenției Europene a drepturilor omului;

27. consideră, în acest context, în special că este necesară o reglementare suficientă a transferului de date și informații cu caracter personal de la Parchetul European către autoritățile competente ale statelor membre în vederea urmăririi penale și a prevenirii infracțiunilor sau a evitării unei amenințări grave directe la adresa securității publice, în așa fel încât să se respecte cerințele privind protecția datelor cu caracter personal în conformitate cu propunerea de directivă privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, identificării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și la libera circulație a acestor date [COM (2012)10];

28. consideră, în acest context, că standardul creat prin Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal este adecvat în ceea ce privește transferul și prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal care fac obiectul schimburilor dintre Parchetul European și statele membre, însă atrage atenția asupra faptului că nu trebuie excluse alte măsuri de protecție;

29. consideră, în plus, că este imperios necesar să se adopte norme corespunzătoare pentru a se asigura că informațiile și datele cu caracter personal provenite din procese penale din statele membre nu se transmit statelor terțe, organizațiilor internaționale sau altor terți fără acordul explicit al autorităților care le-au furnizat;

30. consideră că este imperios necesar ca în regulament să se reglementeze, pe de o parte, anumite competențe de cercetare intruzivă ale Parchetului European și, pe de altă parte, standardele minime de drept procedural care trebuie respectate;

31. în acest context, consideră că toate măsurile intruzive de cercetare ar trebui să fie supuse autorității unui judecător și că admisibilitatea probelor trebuie să se limiteze la procedurile desfășurate de Parchetul European;

32. atrage atenția asupra faptului că, în conformitate cu propunerea de regulament, competența Parchetului European încetează odată ce sentința începe să producă efecte, dar că propunerea de regulament nu conține deocamdată nicio dispoziție cu privire la executarea pedepsei și, prin urmare, este necesar să se prevadă dispoziții în acest sens;

33. se exprimă în favoarea reglementării costurilor procedurale și de executare;

34. consideră că, pentru încheierea cercetărilor după criterii de oportunitate prin „comparație” în așa-numitele cazuri „mixte” care aduc atingere și intereselor financiare ale unui stat membru sau ale altei entități juridice naționale, pe lângă acordul persoanei suspectate este necesar și acordul statului membru respectiv;

35. solicită ca, în situația în care o procedură se încheie prin impunerea unei amenzi, aceasta din urmă să fie vărsată statului în care se desfășoară procedura;

36. consideră că este important ca persoanele care suferă prejudicii ca urmare a unei acțiuni de urmărire penală să poată cere despăgubiri în temeiul dreptului material și al dreptului procedural al statului membru de apartenență și în statul membru de apartenență.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Articolul 6 alineatul (2) teza a doua și a treia (nouă)

Expunere de motive

Fiecare stat membru ar trebui să fie reprezentat la sediul Parchetului European, la nivelul colegiului, de cel puțin un membru național/regional, astfel încât în cursul cercetărilor și al măsurilor de cercetare să se poată beneficia de cunoștințele de specialitate lingvistice și juridice de la nivel regional/național.

Amendamentul 2

Articolul 9 alineatul (3)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Selecția se bazează pe un apel deschis pentru candidaturi, care se publică în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>, după care Comisia Europeană întocmește și prezintă Parlamentului European și Consiliului, de comun acord cu Procurorul European, o listă scurtă care să reflecte echilibrul demografic și diversitatea geografică a statelor membre.</p>	<p>Selecția se bazează pe un apel deschis pentru candidaturi, care se publică în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>, după care Comisia Europeană întocmește și prezintă Parlamentului European și Consiliului, de comun acord cu Procurorul European, o listă scurtă pentru fiecare stat membru care să reflecte echilibrul demografic și diversitatea geografică a statelor membre.</p>

Expunere de motive

Procedura de selecție a procurorilor europeni adjuncți trebuie adaptată la propunerea ca fiecare stat membru să numească cel puțin un procuror european adjunct (amendamentul 1).

Amendamentul 3

Articolul 29 alineatul (1) teza a doua și a treia (nouă)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Dacă persoana suspectată este de acord, aceasta plătește amenda forfetară Uniunii.</p>	<p>Dacă persoana suspectată este de acord, aceasta plătește amenda forfetară Uniunii. În măsura în care infracțiunile care fac obiectul procedurii aduc atingere și intereselor financiare ale unui stat membru sau ale altei entități juridice naționale dintr-un stat membru, pe lângă acordul persoanei suspectate este necesar și acordul statului membru respectiv. Uniunea transferă proporțional suma statului membru sau statelor membre, în măsura în care autoritățile de urmărire penală sau autoritățile judiciare ale acestuia sau acestora au participat sau participă la procedură. În cazul participării mai multor state membre, suma se distribuie în funcție de gradul de participare a autorităților de urmărire penală și a autorităților judiciare.</p>

Expunere de motive

În cazul încheierii cercetărilor după criterii de oportunitate prin „comparație”, în așa-numitele cazuri „mixte” pot fi lezate și interesele financiare ale unui stat membru sau ale unei alte entități juridice naționale dintr-un stat membru. În această situație, statele membre care au suferit prejudicii sau în care își au sediul entitățile juridice naționale care au suferit prejudicii trebuie să aibă dreptul de a se exprima cu privire la încheierea procedurii.

Întrucât, de regulă, la procedurile penale participă într-o măsură considerabilă și autoritățile de urmărire penală sau autoritățile judiciare ale statelor membre, este oportun ca acestora să le revină o cotă-parte din eventualele încasări provenite din procedurile respective.

Amendamentul 4

Articolul 69 alineatele (3a) (nou) și (4)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>—</p> <p>(4) Alineatul (3) se aplică, de asemenea, prejudiciilor cauzate din vina unui procuror european delegat în cadrul exercitării funcțiilor sale.</p>	<p>(3a) Părțile vătămate ca urmare a unei acțiuni de urmărire penală pot să ceară despăgubiri în temeiul dreptului material și procedural al statului membru de apartenență și în statul membru de apartenență.</p> <p>(4) Alineatul Alineatele (3) și (3a) se aplică, de asemenea, prejudiciilor cauzate din vina unui procuror european delegat în cadrul exercitării funcțiilor sale.</p>

Expunere de motive

În ciuda terminologiei diferite, articolul 69 alineatele (3) și (4) din propunerea de regulament ar putea să fie interpretate în așa fel încât ar putea izvorî cereri de despăgubire independente de vreo culpă. Pare nerezonabil ca persoanele care au suferit prejudicii din cauza unei proceduri de urmărire penală desfășurate de Parchetul European să fie trimise spre o legislație care le este necunoscută și îndreptate spre Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Din acest motiv, părțile care suferă prejudicii ca urmare a unei acțiuni de urmărire penală trebuie să poată cere despăgubiri în temeiul dreptului material și procedural al statului membru de apartenență și în statul membru de apartenență.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Propunerea de regulament de modificare a Regulamentului privind transferurile de deșeuri

(2014/C 126/11)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. consideră că expedierile de deșeuri reprezintă unul dintre domeniile cele mai importante ale legislației în materie de deșeuri în care este necesară o aplicare mai strictă. În unele state membre, expedierile de deșeuri sunt controlate corespunzător, însă acest lucru nu este valabil în alte țări, ceea ce duce la fenomenul cunoscut sub numele de *port hopping* (exporturi ilegale de deșeuri prin țările cu cele mai puține controale). Există dovezi clare că au loc expedieri ilegale de deșeuri, care încalcă în mod direct Convenția de la Basel și Regulamentul privind transferurile de deșeuri (WSR), în special în ceea ce privește exporturile de deșeuri periculoase [cum ar fi deșeurile de echipamente electrice și electronice, DEEE] în afara OCDE, sub eticheta de „reutilizare”, precum și exporturi de deșeuri nepericuloase către țări în curs de dezvoltare, în vederea eliminării sau tratării în condiții necorespunzătoare din punct de vedere ecologic;
2. ia notă de faptul că inspecțiile realizate de IMPEL-TFS⁽¹⁾ împreună cu 22 de state membre au constatat 863 de încălcări ale normelor în vigoare dintr-un total de 3 454 de expedieri, ceea ce reprezintă o rată de nerespectare de 25%;
3. subliniază că un control eficient al aplicării Regulamentului privind transferurile de deșeuri ar contribui la:
 - beneficii financiare prin evitarea costurilor de depoluare și de repatriere;
 - stabilirea unor condiții de concurență echitabile la nivel european și mondial bazate pe standarde ridicate în materie de reciclare;
 - preîntâmpinarea unor efecte grave asupra sănătății și mediului, cauzate de aruncarea deșeurilor expediate în mod ilegal sau tratarea acestora în instalații neconforme în țările de destinație;
 - promovarea unor activități de sortare și reciclare de bună calitate, inclusiv pentru deșeurile periculoase, în cadrul UE, ceea ce contribuie la îndeplinirea obiectivelor Inițiativei UE privind utilizarea eficientă a resurselor și la creșterea economică și crearea de locuri de muncă în sectorul UE de tratare a deșeurilor;
 - evitarea exporturilor ilegale de materii prime secundare valoroase, care contravine obiectivelor Inițiativei UE privind materiile prime;
 - asigurarea atingerii obiectivelor UE în materie de colectare cuantificată, valorificare și reciclare [de exemplu a celor cuprinse în directivele privind DEEE, vehiculele scoase din uz (VSU), ambalajele sau bateriile];
4. consideră benefică organizarea unor controale „în amonte”, la producătorii și colectorii de deșeuri, astfel încât să se reducă presiunea în porturi;
5. face apel pentru o cooperare strânsă și activă între industria de gestionare a deșeurilor și a resurselor, întrucât reducerea expedierilor ilegale este în beneficiul întreprinderilor UE din sectorul de tratare a deșeurilor, care utilizează metode raționale din punct de vedere ecologic;
6. ia notă de rezultatul consultării publice privind modificările propuse, în care 90% din părțile interesate și-au exprimat sprijinul pentru o acțiune legislativă a UE cu privire la expedierile de deșeuri;

Planificarea controalelor expedierilor de deșeuri

7. întâmpină cu satisfacție obligația propusă cu privire la planificarea controalelor, inclusiv definirea conținutului obligatoriu, aplicabil la nivelul întregii UE, în vederea promovării unei planificări regulate și coerente a controalelor în toate statele membre. O planificare corespunzătoare a controalelor va ajuta autoritățile să-și sporească capacitatea de a desfășura controale eficiente;
8. observă că o aplicare necorespunzătoare a legii într-un stat membru poate duce la eforturi și costuri suplimentare într-un alt stat membru; prin urmare statele membre au un interes comun în dezvoltarea unor proceduri de control armonizate și în îmbunătățirea colaborării și a schimbului de informații peste frontiere;

⁽¹⁾ Rețeaua pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului (IMPEL) – grupul „transporturi transfrontaliere de deșeuri”.

9. reamintește că planurile de control reprezintă un element esențial al orientărilor IMPEL privind controalele referitoare la expedierile de deșeuri ⁽²⁾, însă atrage atenția asupra necesității ca alocarea de personal în vederea planificării controalelor să nu ducă la reducerea resurselor de personal disponibile pentru efectuarea controalelor;
10. susține propunerea ca planurile de control să acopere întreaga zonă geografică a statului membru în cauză, însă sugerează adăugarea unui text care să permită ca acestea să fie realizate la nivel regional;
11. solicită ca planurile să includă și obiective cuantificabile, în concordanță cu bunele practici existente, astfel încât să se asigure evaluarea performanței de către factorii de decizie;
12. susține cu fermitate dispoziția referitoare la includerea în planurile de control a unei evaluări a riscului cu privire la fluxuri concrete de deșeuri și sursele de expedieri ilegale, utilizând date bazate pe informații oficiale susținute de organele de poliție, și încurajează autoritățile competente să aplice recomandările IMPEL în această privință, pentru a prioritiza mai bine utilizarea resurselor limitate în materie de control;
13. consideră că expedierile pe căile navigabile ar trebui, la rândul lor, să facă parte din planurile de control, după cum recomandă IMPEL;
14. solicită Comisiei să implementeze un tabel de conversie între codurile vamale și codurile de deșeuri, astfel încât codurile tarifare internaționale utilizate de autoritățile vamale să poată fi utilizate pentru selectarea expedierilor cu risc ridicat, în vederea controlului;

Publicarea planurilor de control

15. împărtășește preocupările exprimate de Consiliu ⁽³⁾ potrivit cărora publicarea planurilor de control ar putea fi în favoarea celor implicați în expedierile ilegale de deșeuri. De aceea, consideră că ar trebui publicate planuri de control la nivel strategic, și nu la nivel operațional;
16. recunoaște că autoritățile locale și regionale au o obligație de diligență în raport cu cetățenii lor, trebuind să se asigure că materialele stocate pe teritoriul lor în vederea reutilizării, reciclării, valorificării sau eliminării sunt gestionate cu respectarea mediului și a sănătății umane. Cooperarea activă a cetățenilor în cadrul sistemelor de reciclare și de gestionare a deșeurilor este afectată negativ atunci când devin conștienți de efectele nefaste asupra mediului înconjurător pe care le generează tratarea deșeurilor expediate în mod ilegal;
17. prin urmare, solicită publicarea unui raport anual referitor la controalele desfășurate, rezultatele acestor controale și eventualele sancțiuni aplicate;

Inversarea sarcinii probei

18. salută propunerea de a solicita expeditorului să dovedească că un articol care este exportat în vederea unei presupuse reutilizări este pe deplin funcțional. Este cazul echipamentelor electrice și electronice (EEE) [și nu al deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE)] și al vehiculelor [nu al vehiculelor scoase din uz (VSU)]. Inversarea sarcinii probei ar trebui să ajute autoritățile de control să identifice exporturile ilegale de articole care nu mai funcționează, adică de deșeuri, care, altfel, ar putea fi destinate unei reciclări sau tratării neconforme în afara UE. Astfel de articole ar trebui tratate într-o instalație europeană, pentru a se evita pierderea de materii prime valoroase și pentru a se asigura protecția mediului și a sănătății persoanelor din țările terțe;
19. salută propunerea ca, în cazul expedierilor destinate valorificării care sunt suspectate a fi ilegale, autoritatea competentă să poată solicita expeditorului dovada metodelor de tratare, a tehnologiilor și a normelor care se vor aplica la destinație. De asemenea, consideră că această posibilitate ar trebui introdusă pentru toate expedierile relevante în temeiul Regulamentului privind transferurile de deșeuri și că destinația finală pentru reciclare ar trebui publicată pentru a se spori transparența și încrederea cetățenilor în lanțul deșeurilor și al resurselor;

Schimbul electronic de date

20. susține dezvoltarea unui schimb electronic de date pentru expedierile de deșeuri, care să ducă la constituirea unei baze de date sigure pentru declararea electronică a expedierilor, care să-i includă pe expeditor, pe transportator, pe comercianți, precum și destinația finală a materialelor, și subliniază importanța unei consultări ample cu autoritățile locale și regionale și alte părți interesate pe durata pregătirii acesteia;

⁽²⁾ IMPEL (2012) *Doing the right thing for waste shipment inspections*.

⁽³⁾ Consiliul Mediu, 14 octombrie 2013.

21. susține că la o astfel de bază de date ar trebui să aibă acces toate autoritățile publice relevante (inspectorate de mediu, autorități vamale, poliție) și că ar trebui să includă rezultatele controalelor, astfel încât să ajute autoritățile să-și organizeze controalele în mod ținut;

22. observă că patru țări utilizează deja un schimb electronic de date pentru notificarea deșeurilor ⁽⁴⁾, estimându-se că aplicarea acestuia la nivelul întregii UE ar putea duce la economii de peste 40 de milioane EUR pe an la nivelul cheltuielilor administrative ale întreprinderilor ⁽⁵⁾, și că Grupul la nivel înalt privind povara administrativă a solicitat utilizarea lui de către toate statele membre;

Alte aspecte

23. reiterează că o acțiune esențială complementară modificării Regulamentului privind transferurile de deșuri o constituie continuarea consolidării IMPEL, prin asigurarea unui sprijin financiar corespunzător pe termen lung, astfel încât IMPEL să recurgă mai sistematic la controalele *inter pares* și să se intensifice activitatea acestuia de identificare și împărtășire a bunelor practici, cu extinderea în continuare a rețelei la nivelurile local și regional ⁽⁶⁾;

24. reiterează invitația lansată Comisiei Europene de a propune un cadrul legislativ general la nivelul UE privind controalele și supravegherea în domeniul protecției mediului, care să includă și competențe de control pentru Comisia Europeană, de a susține rolul autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a legislației de mediu a UE, de a reduce concurența nelocală generată de regimuri de control diferite sau de absența acestora și de a asigura echitate în cadrul acțiunilor în justiție ⁽⁷⁾;

Subsidiaritate, proporționalitate și o mai bună reglementare

25. reamintește faptul că politica în domeniul protecției mediului este un domeniu de competență partajată între UE și statele membre, prin urmare se aplică principiul subsidiarității;

26. subliniază că expedierile de deșuri sunt internaționale și că, fără o punere în aplicare și un control al aplicării legislației identice în toate statele membre, nu vor putea exista condiții de concurență egale și nu se vor putea gestiona riscurile pentru sănătatea umană și pentru mediu; de aceea, consideră că este necesară o acțiune la nivelul UE;

27. insistă asupra necesității de a se ține pe deplin seama de consecințele pe care implementarea schimbului electronic de date prin intermediul unui act delegat al Comisiei le-ar putea avea asupra competențelor autorităților locale și regionale. De aceea, trebuie ca autoritățile locale și regionale sau reprezentanții acestora trebuie consultați în mod direct înainte de prezentarea oricărui act delegat;

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM(2013) 516 final, articolul 1 alineatul (2) – Regulamentul (CE) nr. 1013/2006, art. 26, alineat nou, (5)

Expunere de motive

Trebuie să aibă loc consultări corespunzătoare, inclusiv la nivel de experți ai autorităților locale și regionale competente. Există un „ghișeu unic” în domeniul vamal pentru înregistrarea declarațiilor, precum și un altul pentru transporturile maritime. Informațiile trebuie să fie accesibile pentru toate agențiile relevante (de exemplu, poliție, autorități vamale, organe de control și autorități portuare).

⁽⁴⁾ European Data Interchange for waste notification (EUDIN).

⁽⁵⁾ Comisia Europeană, Grupul la nivel înalt al părților interesate independente privind povara administrativă (2009): Avizul Grupului la nivel înalt – Reducerea poverii administrative – domeniul prioritar „protecția mediului”.

⁽⁶⁾ CdR1119/2012 fin.

⁽⁷⁾ CdR 593/2013 fin, CdR 1119/2012 fin, CdR164/2010 fin.

Amendamentul 2

COM(2013) 516 final, articolul 1 alineatul (3) litera (b) – Regulamentul (CE) nr. 1013/2006, art. 50, introducerea unui alineat nou, (2a)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Statele membre se asigură că autoritățile lor competente întocmesc planuri pentru controalele care au ca scop verificarea respectării prezentului regulament. Planurile trebuie să acopere întreaga zonă geografică a statului membru în cauză și se aplică tuturor controalelor expedierilor de deșeuri efectuate în conformitate cu alineatul (2), inclusiv controalelor unităților și întreprinderilor, ale transporturilor rutiere și feroviare și ale loturilor expediate din porturi. Planurile trebuie să includă următoarele:</p>	<p>Statele membre se asigură că autoritățile lor competente întocmesc planuri pentru controalele care au ca scop verificarea respectării prezentului regulament. Planurile trebuie să acopere întreaga zonă geografică a statului membru în cauză, <u>la nivelurile corespunzătoare, asigurându-se coordonarea planurilor de control în cazurile în care sunt elaborate mai multe astfel de planuri</u>, și se aplică tuturor controalelor expedierilor de deșeuri efectuate în conformitate cu alineatul (2), inclusiv controalelor unităților și întreprinderilor, ale transporturilor rutiere și feroviare și ale loturilor expediate din porturi. Planurile trebuie să includă următoarele:</p>
<p>a) strategia și obiectivele controalelor expedierilor de deșeuri, cu menționarea resurselor umane, financiare și de altă natură care sunt necesare;</p>	<p>(a) strategia și obiectivele controalelor expedierilor de deșeuri, <u>cu obiective cuantificabile și</u> cu menționarea resurselor umane, financiare și de altă natură care sunt necesare;</p>
<p>(b) o evaluare a riscurilor care să acopere fluxuri de deșeuri concrete și surse concrete ale expedierilor ilegale și să țină cont de date bazate pe informații oficiale, cum ar fi anchete de poliție și analize ale activităților infracționale;</p>	<p>(b) o evaluare a riscurilor care să acopere fluxuri de deșeuri concrete și surse concrete ale expedierilor ilegale și să țină cont de date bazate pe informații oficiale, cum ar fi anchete de poliție și analize ale activităților infracționale;</p>
<p>(c) priorități și o descriere a modului în care acestea au fost alese pe baza strategiilor, a obiectivelor și a evaluării riscurilor;</p>	<p>(c) priorități și o descriere a modului în care acestea au fost alese pe baza strategiilor, a obiectivelor și a evaluării riscurilor;</p>
<p>(d) informații privind numărul și tipul de controale planificate ale instalațiilor de deșeuri, ale transporturilor rutiere și feroviare și ale loturilor expediate din porturi;</p>	<p>(d) informații privind numărul și tipul de controale planificate ale instalațiilor de deșeuri, ale transporturilor rutiere, <u>și feroviare, aeriene și pe căi navigabile</u>, precum și ale loturilor expediate din porturi, <u>pe baza evaluării riscului și a priorităților</u>;</p>
<p>(e) repartizarea sarcinilor între autoritățile implicate în controlul expedierilor de deșeuri;</p>	<p>(e) repartizarea sarcinilor între autoritățile implicate în controlul expedierilor de deșeuri;</p>
<p>(f) mijloacele de cooperare între diferitele autorități care participă la controale;</p>	<p>(f) mijloacele de cooperare <u>eficientă și eficace</u> între diferitele autorități care participă la controale;</p>
<p>(g) o evaluare a nevoilor de pregătire a inspectorilor cu privire la chestiuni tehnice sau juridice legate de gestionarea deșeurilor și de expedierea deșeurilor și dispoziții privind programele de pregătire regulate.</p>	<p>(g) o evaluare a nevoilor de pregătire a inspectorilor cu privire la chestiuni tehnice sau juridice legate de gestionarea deșeurilor și de expedierea deșeurilor și dispoziții privind programele de pregătire regulate.</p>
<p></p>	<p>(h) <u>o strategie de comunicare și de promovare a respectării dispozițiilor, care să-i implice pe operatorii reglementați, precum și publicul larg; și</u></p>
<p></p>	<p>(i) <u>informații despre modul în care operatorii reglementați și publicul larg își pot comunica motivele de îngrijorare unei agenții competente (denunțare).</u></p>

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Planurile se reexaminează cel puțin o dată pe an și, dacă este cazul, se actualizează. Reexaminarea trebuie să evalueze în ce măsură au fost realizate obiectivele și alte elemente ale planurilor.</p> <p>Planurile se publică de către autoritatea competentă în conformitate cu Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu^[⁸⁾].</p>	<p>Planurile se reexaminează cel puțin o dată pe an și, dacă este cazul, se actualizează. Reexaminarea trebuie să evalueze în ce măsură au fost realizate obiectivele și alte elemente ale planurilor.</p> <p><u>Prezentarea generală strategică a planurilor se publică de către autoritatea competentă în conformitate cu Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu^[⁹⁾], rămânând disponibilă publicului în permanență, inclusiv în format electronic.</u></p> <p><u>Statele membre se asigură că rezultatele controalelor desfășurate în temeiul planurilor menționate în prezentul articol, orice acțiune corectivă adoptată de autoritățile competente ca urmare a controalelor, numele agenților economici implicați în expedierile ilegale, precum și sancțiunile aplicate sunt în permanență accesibile publicului, inclusiv în format electronic.</u></p>

Expunere de motive

În unele state membre, fiecare regiune este responsabilă de elaborarea propriului plan de control și, din acest motiv, aceste planuri trebuie coordonate astfel încât să fie acoperită întreaga zonă geografică. Includerea unor obiective cuantificabile ar fi în acord cu bunele practici existente în statele membre și contribuie la asigurarea evaluării eficacității planului de control de către factorii de decizie. Căile navigabile și transportul aerian trebuie și ele introduse, întrucât reprezintă o altă modalitate de transport al deșeurilor. Industria resurselor și a deșeurilor, ca și publicul larg pot juca un rol în asigurarea respectării reglementărilor privind expedierile de deșeuri și ar trebui să aibă posibilitatea de a-și comunica motivele de îngrijorare, în interes public, unei agenții competente, fără teama de hărțuire sau represalii. Trebuie să se menționeze în mod explicit că numărul și tipul controalelor trebuie bazate pe evaluarea riscurilor și pe prioritățile menționate la literele (b) și (c). Publicarea rezultatelor controalelor este necesară pentru a demonstra că regulamentul a fost pus în aplicare și pentru a menține încrederea cetățenilor în gestionarea deșeurilor. Ar trebui publicată numai o prezentare generală strategică cu privire la planurile de control, întrucât publicarea unor informații mai detaliate ar putea fi în favoarea persoanelor care încearcă să evite controlul expedierilor.

Amendamentul 3

Regulamentul (EC) nr. 1013/2006, articolul 50 alineatul (5)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Comisia nu propune nicio modificare la textul actual al articolului 50 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1013/2006.</p>	<p>Propunere de modificare a textului actual al articolului 50 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1013/2006:</p> <p><u>Statele membre cooperează bilateral sau și multilateral pentru a facilita prevenirea și depistarea transferurilor ilegale. Ele fac schimb de informații cu privire la expedierile de deșeuri și își împărtășesc cunoștințele în domeniul măsurilor de conformare. În acest scop, Comisia înființează o platformă comună, la care participă toate statele membre.</u></p>

⁽⁸⁾ JO L 41, 14.2.2003, p. 26.

⁽⁹⁾ JO L 41, 14.2.2003, p. 26.

Expunere de motive

În momentul de față, cooperarea se face pe baze voluntare, iar țări membre a căror prezență este esențială lipsesc. Expedierile transfrontaliere ilegale nu pot fi combătute decât dacă toate statele membre lucrează împreună, din acest motiv fiind necesară crearea unei platforme comune.

Bruxelles, 30 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Pachetul „NAIADES II”

(2014/C 126/12)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. **salută** adoptarea pachetului NAIADES II ca pe o urmare logică a pachetului NAIADES I, care a reprezentat prima abordare integrată la nivelul UE pentru dezvoltarea transportului pe căi navigabile interioare; sprijină pe deplin eforturile Comisiei de a revigora sectorul transportului pe căi navigabile interioare și de a mări cota acestuia în transportul general, astfel încât să fie utilizat la întregul său potențial;
2. **sprijină** prioritatea pe care Comisia o acordă transferului modal de la transportul rutier către transporturile feroviar, pe căi navigabile interioare și maritim, insistând în același timp și asupra internalizării costurilor externe ale tuturor modurilor de transport;
3. **pledează** pentru dezvoltarea sectorului de transport pe căi navigabile interioare și consideră că acesta oferă un mijloc de rezolvare a problemei congestiei căilor rutiere; **consideră**, în temeiul datelor pe care le deține în materie de siguranță și impact de mediu, că este un mod de transport fiabil, sigur și durabil;
4. **subliniază** rolul pe care autoritățile locale și regionale îl au în amenajarea teritoriului și planificarea transportului, întrucât o amenajare eficientă a teritoriului poate facilita gruparea activităților economice și crearea de clustere integrate, care să reducă nevoia de deplasări și să facă din transportul multimodal o opțiune mai atractivă; în plus, **recunoaște** importanța infrastructurii de transport pentru dezvoltarea economică regională, rolul pe care îl au porturile interioare ca noduri de dezvoltare și contribuția pe care căile navigabile interioare o aduc la decongestionarea porturilor maritime și a altor sisteme de transport; **dorește să sublinieze** că autoritățile locale și regionale suportă costuri semnificative legate de dezvoltarea și gestionarea principalelor active de infrastructură și trebuie să aibă un rol central în eforturile de a maximiza utilizarea capacității căilor navigabile interioare;
5. **recunoaște** că, spre deosebire de alte rute de transport, căile navigabile interioare nu răspund numai nevoilor de transport, ci sunt semnificative și pentru aprovizionarea cu apă, protecția împotriva inundațiilor, generarea de energie și utilizarea în scop recreațional și turistic, reprezintă ecosisteme importante și au o funcție în sectorul agricol și de pescuit; în acest sens, **încurajează** acest sector să-și păstreze poziția de frunte ca mod de transport ecologic și să continue să mențină un echilibru corect între activitățile sale și celelalte funcții ale căilor navigabile (cu care se află uneori în concurență);
6. **sprijină** intervențiile publice efectuate în scopul de a îmbunătăți condițiile de funcționare, infrastructura, performanța de mediu, inovarea și capacitatea sectorului de a se integra în lanțul logistic și **consideră** că, deși transportul pe căi navigabile interioare este liberalizat și operează pe o piață a transporturilor internă, o astfel de investiție publică se poate justifica, date fiind impactul semnificativ al crizei economice asupra sectorului și profiturile socio-economice și de mediu pe care le generează acesta;

Subsidiaritate și proporționalitate

7. **consideră** că pachetul NAIADES II respectă principiile subsidiarității și proporționalității;

Observații specifice privind comunicarea

8. **este de acord** cu evaluarea generală a Comisiei privitoare la sectorul transportului pe căi navigabile interioare: predominanța operatorilor-proprietari și fragmentarea aprovizionării; slăbirea poziției acestor operatori în raport cu alți actori de pe piață și declinul îndelungat și constant ca pondere modală în raport cu transportul rutier; supracapacitatea și, în consecință, concurența în domeniul prețurilor; capacitatea scăzută de a reinvesti și a inova; plus progresele limitate în ceea ce privește eliminarea decalajelor și a blocajelor infrastructurilor esențiale și pierderea de competitivitate pe care a provocat-o încetinirea generală a economiei UE;

9. **sprijină**, prin urmare, principalele domenii de intervenție ale pachetului NAIADES II și obiectivul său de a face din transportul pe căi navigabile interioare un mod de transport de calitate, bine gestionat, eficient, sigur, integrat în lanțul intermodal, cu locuri de muncă de calitate și o forță de muncă calificată, care respectă standarde ecologice înalte; **este convins** pe deplin că acest sector poate aduce o contribuție semnificativă la politica UE în domeniul transportului și că aceasta trebuie să-l integreze într-o măsură suficientă;

10. **sugerează** că acum este necesar un angajament deplin al statelor membre de a urmări îndeaproape obiectivele principale, precum și un angajament al sectorului transportului pe căi navigabile interioare de a utiliza o abordare mai proactivă și mai coerentă în abordarea unora dintre deficiențele sale fundamentale;

11. **recunoaște** neajunsurile pachetului NAIADES I și **propune** ca, pentru ca NAIADES II să fie mai eficient, Comisia Europeană, apelând, dacă este necesar, la resursele din cadrul platformei PLATINA ⁽¹⁾, să elaboreze o foaie de parcurs clară pentru implementare, cu obiective finale și obiective de etapă și cu o abordare mai coerentă a surselor de finanțare și a altor resurse;

(a) *Calitatea infrastructurii*

12. **atrage atenția** asupra faptului că transportul pe căi navigabile interioare nu trebuie privit izolat de celelalte moduri de transport și **crede** că sporirea interconectivității acestuia cu alte moduri de transport va contribui la creșterea cotei de piață și consolidarea întregului sector;

13. **salută** includerea căilor navigabile interioare în șase dintre cele nouă coridoare ale rețelei centrale TEN-T și speră ca implementarea și structurile de governanță ale acestor coridoare să fie suficient de multimodale, iar potențialul și specificitatea transportului pe căi navigabile interioare să fie recunoscute în consecință, astfel încât principalele blocaje ale acestor căi și verigile lipsă să fie abordate în mod adecvat;

14. speră ca angajamentul pe termen lung în favoarea unei rețele centrale și cuprinzătoare să includă și efortul de a asigura un cadru legislativ stabil, care să contribuie la atragerea de noi investiții în sectorul transportului pe căi navigabile interioare;

15. **încurajează** statele membre relevante ca, împreună cu autoritățile locale și regionale și părțile interesate relevante, să monitorizeze angajamentele și să prezinte Comisiei propuneri detaliate de proiecte privind căile navigabile și porturile interioare, astfel încât să poată beneficia de mecanismul Conectarea Europei (MCE), precum și de posibila creștere a cofinanțării (până la 40%) disponibile pentru astfel de proiecte; **consideră** că atât investițiile în componentele hard, cât și în cele soft ale infrastructurii vor ajuta la realizarea potențialului acestui sector;

16. solicită în continuare ca, la elaborarea programelor-cadru pentru investiții și a instrumentelor naționale de planificare, statele membre implicate să țină seama într-o măsură adecvată de navigația interioară și să pună în practică angajamentele asumate, în vederea susținerii și dezvoltării în continuare a centrelor economice regionale;

17. **subliniază** cât este de important ca șenalele mai mici să fie întreținute și modernizate în scopuri de navigație, pentru a menține o rețea cuprinzătoare, și ca operatorii mai mici din sector să rămână viabili;

(b) *Calitate prin inovare*

18. **recunoaște** lipsa unei culturi a inovării și cauzele sale în sectorul căilor navigabile interioare și își exprimă acordul cu punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia este necesar ca sectorul să-și asume responsabilitatea unei agende de cercetare-dezvoltare și inovare, să identifice viitoarele priorități și să devină mai proactiv în valorificarea oportunităților;

19. **propune** ca autoritățile locale și regionale să contribuie la punerea în practică a inovațiilor din sector sprijinind politici de inovare adaptate și utilizarea individualizată a resurselor și instrumentelor financiare;

(c) *Buna funcționare a pieței*

20. **sprijină** eforturile Comisiei de a reduce fragmentarea și de a încuraja sinergia între actorii de pe piață; recunoaște că anumite norme aplicabile sectorului căilor navigabile interioare sunt stabilite la nivel regional sau național și consideră că Comisia, luând în considerare principiul subsidiarității, va trebui să dea dovadă de maximă flexibilitate în procesul de armonizare;

⁽¹⁾ PLATINA – platforma pentru implementarea pachetului NAIADES, finanțată în cadrul PC7.

21. **sprijină** internalizarea costurilor externe pentru toate modurile de transport, dar apreciază că această acțiune nu ar trebui utilizată ca un mijloc de creștere a costurilor de transport; **consideră** că, prin calcularea corectă a prețului externalităților, modurile de transport vor deveni mai ușor de comparat, ceea ce ar putea conduce la utilizarea modurilor mai ecologice, la motivarea sectorului pentru a găsi soluții pentru costurile externe și s-ar putea dovedi în mod special avantajos pentru transportul pe căi navigabile;

22. **crede**, pe de altă parte, că taxarea infrastructurii în vederea realizării unor infrastructuri noi sau pentru a le întreține pe cele existente, trebuie să fie atent concepută, deoarece ar reprezenta o sarcină financiară suplimentară pentru transportatorii pe căi navigabile interioare și că ar trebui abordată, de asemenea, și tema taxării altor utilizatori ai căilor navigabile interioare;

23. **ia notă de** propunerea Comisiei de a evalua barierele din calea dezvoltării porturilor interioare și, înainte de a se recurge la proceduri legislative, ar saluta o viitoare consultare pe această temă cu autoritățile locale și regionale implicate;

(d) *Calitatea mediului prin emisii reduse*

24. **sprijină** eforturile de ecologizare a flotei și de reducere a poluanților atmosferici și subliniază că abordarea ar trebui să fie neutră din punct de vedere tehnologic din perspectiva tehnologiei motoarelor și a opțiunilor privind combustibilul și să aibă cel mai bun raport cost-beneficii;

25. **sugerează**, cu toate acestea, că stabilirea posibilelor avantaje energetice și de mediu ale ecologizării flotei necesită o evaluare atentă, care să ia în considerare vechimea navelor, funcționarea motoarelor actuale, caracteristicile de încărcare ale navei, precum și faptul că pentru a se ajunge la furnizarea de motoare noi se realizează un mare consum de energie; în acest sens, solicită să fie depuse eforturi sporite pentru a îmbunătăți fezabilitatea economică și standardizarea echipamentelor de modernizare, pentru a reduce costurile și emisiile de la toate vasele existente;

26. **consideră** că în prezent în lipsesc stimulentele, concepute atât ca instrumente juridice, cât și/sau ca măsuri financiare, pentru ca sectorul căilor navigabile interioare să dea un răspuns eficient la chestiunea reducerii emisiilor; prin urmare, CoR pledează în favoarea unei abordări integrate pentru ecologizarea flotei de navigație interioară, care să permită utilizarea de diferite fonduri sau programe, precum LIFE+, TEN-T și Orizont 2020; așteaptă cu interes evaluarea impactului diferitelor opțiuni luate în considerare pentru limitarea emisiilor la navele mari și mici, în funcțiune sau noi în vederea combaterii la sursă a poluării atmosferice;

27. **pune sub semnul întrebării** atât presupunerea din documentul de lucru al serviciilor Comisiei potrivit căreia GNL ⁽²⁾ reprezintă singura soluție pentru calitatea emisiilor atmosferice, cât și aparenta ușurință a transferabilității soluțiilor tehnologice de la un mod de transport la altul, când încă se mai discută care este cea mai adecvată soluție tehnică în sector pentru a respecta standardele; consideră că GNL este o opțiune promițătoare, dar este doar una dintre opțiuni, iar calendarul de implementare pare nerealist;

28. arată că va fi dificil de sprijinit dezvoltarea unui transport ecologic pe căi navigabile interioare, dacă părțile interesate nu sunt ele însele implicate în mod corespunzător;

(e) *Forța de muncă calificată și locurile de muncă de calitate*

29. **sprijină** abordarea propusă de Comisie de a îmbunătăți competențele și calificările în domeniu, ceea ce ar îmbunătăți siguranța și accesul și mobilitatea forței de muncă în sector, ar spori calitatea locurilor de muncă și ar crea condiții de concurență echitabile;

(f) *Integrarea transportului pe căile navigabile interioare în lanțul logistic multimodal*

30. **menționează** rolul pe care îl pot juca autoritățile locale și regionale în îmbunătățirea integrării logisticii din sectorul transportului pe căi navigabile interioare în planurile lor privind mobilitatea urbană durabilă;

31. **susține**, acolo unde este practic, integrarea fluxurilor de informații corespunzătoare ale altor moduri de transport în baza serviciilor de informații fluviale (RIS); recunoaște că există probleme privind: (a) transmiterea unor informații care pot fi sensibile din punct de vedere comercial și (b) sarcina ce le revine operatorilor de a investi în sisteme de transport inteligente; cu toate acestea, crede că un RIS modificat s-ar putea dovedi un instrument valoros de gestionare a lanțului de aprovizionare, optimizând fluxul de mărfuri și reducând costurile și emisiile;

⁽²⁾ Gaze naturale lichefiate (GNL).

32. **așteaptă cu interes** rezultatele evaluării în curs a RIS și speră ca Comisia să aibă posibilitatea de a propune amendamente la Directiva RIS, deoarece Comitetul consideră că sistemele de transport inteligente (STI) sunt un element important, care contribuie la facilitarea unui transport intermodal eficient, la buna funcționare a căilor navigabile interioare și la reducerea sarcinilor administrative, inclusiv a cerințelor transfrontaliere complexe dintre UE și țările non-UE;

Guvernanța

33. **sprijină** intenția de a aborda într-un mod nou guvernanța sectorului de transport pe căi navigabile interioare, care să răspundă suprapunerilor de dispoziții și competențe legale; în acest sens, salută semnarea acordului administrativ dintre DG MOVE și Comisia Centrală pentru Navigația pe Rin (CCNR), care asigură cadrul unei cooperări în sprijinul dezvoltării sectorului; **așteaptă cu interes** încheierea unor acorduri similare cu alte comisii fluviale;

34. **încurajează** organismele de transport pe căi navigabile interioare să-și consolideze coordonarea pentru a îmbunătăți reprezentarea sectorului lor și să-și asume responsabilitatea directă pentru unele din obiectivele pachetului NAIADES II;

35. **subliniază** potențialul pe care îl reprezintă Strategia UE pentru regiunea Dunării (EUDSR) în privința dezvoltării și guvernanței integrate a bazinului hidrografic și **consideră** că punerea în aplicare a EUDSR ar putea să îmbunătățească foarte mult transportul pe Dunăre, care are o capacitate considerabilă de a mări volumul traficului;

Finanțarea

36. **observă** că există mai multe trimiteri la diferite programe de finanțare UE în domeniul comunicării (FSE, MCE, Orizont 2020), dar se pare că nu există o abordare coerentă sau sistematică a modului în care aceste fonduri vor contribui la atingerea obiectivelor;

37. **solicită** Comisiei să elaboreze în cel mai scurt timp documentul de lucru al serviciilor (SWD) privind finanțarea pachetului NAIADES pe care și l-a propus; **recomandă** ca, pe lângă identificarea și cuantificarea nevoilor de investiții din sectorul căilor navigabile interioare, să se acorde atenție și asigurării unor orientări clare în ceea ce privește accesul la finanțare al sectorului și ca SWD să fie astfel conceput încât să reprezinte o contribuție utilă la foaia de parcurs privind implementarea (propusă la punctul 11 de mai sus);

38. **consideră** că fondurile structurale europene și de investiții pot sprijini obiective-cheie ale pachetului NAIADES, dar are unele îngrijorări legate de indicatorii principali de măsurare a rezultatelor acestor fonduri și de faptul că FEDR, și fondul de coeziune în special, sunt legate numai de infrastructura rutieră și cea feroviară, ceea ce ar putea părea că stimulează numai investițiile în aceste moduri de transport, în defavoarea căilor navigabile interioare, acolo unde sunt disponibile astfel de opțiuni;

39. **observă** trimiterea la instrumente financiare și consideră că în sectorul căilor navigabile interioare poate fi aplicabilă o finanțare din partea Băncii Europene de Investiții;

Observații specifice cu privire la propunerea de regulament

40. **sprijină** argumentația pentru amendamentul propus la Regulamentul privind politica capacității flotei Comunității, care, dacă va fi acceptat, va facilita accesarea fondului de rezervă și utilizarea sa în cadrul unor măsuri suplimentare de promovare a transportului pe căi navigabile interioare în conformitate cu obiectivele pachetului NAIADES II;

Observații specifice cu privire la propunerea de directivă

41. **sprijină** obiectivul directivei propuse de a separa standardele tehnice de aspectele procedurale, care ar trebui să raționalizeze procesul pentru a actualiza aceste standarde și să aducă mai multă claritate și transparență pentru sector;

42. **sprijină** abordarea pragmatică și flexibilă propusă, prin care se vor reduce cerințele sau aplicarea parțială a cerințelor tehnice pentru anumite zone (state membre) pe baza tipului de căi navigabile interioare;

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM(2013) 621 final

Considerentul 2

Expunere de motive

Considerentul 2 al regulamentului se referă la adaptarea vaselor la progresul tehnic. Comitetul Regiunilor propune includerea unei trimiteri la inovare, privind obiectivul de a ecologiza vasele, care este unul dintre obiectivele pachetului NAIADES II.

Amendamentul 2

COM(2013) 621 final

Articolul 1

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>Articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 718/1999 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 8</p> <p>Fără a se aduce atingere articolului 3 alineatul (5), orice stat membru poate lua măsuri în special pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — facilitarea obținerii unei pensii anticipate sau a transferului spre o altă activitate economică pentru transportatorii pe căi navigabile interioare care părăsesc sectorul, — organizarea de programe de formare și reconversie profesională pentru membrii echipajelor care părăsesc sectorul, — îmbunătățirea abilităților în sectorul navigației interioare, pentru a proteja dezvoltarea și viitorul profesiei, — încurajarea operatorilor-proprietari privați să se înscrie în asociații comerciale și consolidarea organizațiilor care reprezintă la nivelul Uniunii sectorul transportului pe căi navigabile interioare, — încurajarea adaptării navelor la progresul tehnic, pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și a promova siguranța, — încurajarea inovării pentru nave și adaptarea navelor la progresul tehnic în ceea ce privește mediul.” 	<p>Articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 718/1999 se înlocuiește cu următorul text:</p> <p>„Articolul 8</p> <p>Fără a se aduce atingere articolului 3 alineatul (5), orice stat membru poate lua măsuri în special pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — facilitarea obținerii unei pensii anticipate sau a transferului spre o altă activitate economică pentru transportatorii pe căi navigabile interioare care părăsesc sectorul, — organizarea de programe de formare și reconversie profesională pentru membrii echipajelor care părăsesc sectorul, — îmbunătățirea abilităților în sectorul navigației interioare, pentru a proteja dezvoltarea și viitorul profesiei, — încurajarea <u>sprijinirea</u> operatorilor-proprietari privați să se înscrie în asociații comerciale și consolidarea organizațiilor care reprezintă la nivelul Uniunii sectorul transportului pe căi navigabile interioare, — încurajarea <u>promovarea</u> adaptării navelor la progresul tehnic, pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și a promova siguranța, — încurajarea inovării pentru nave și adaptarea navelor la progresul tehnic în ceea ce privește mediul.” <p><u>Pot fi luate și alte măsuri, după ce navele sunt în stare corespunzătoare și contribuie la realizarea obiectivelor pachetului NAIADES.</u></p>

Expunere de motive

Comitetul Regiunilor ar dori ca fondul de rezervă să fie utilizat în mod proactiv și să contribuie la realizarea obiectivelor pachetului NAIADES. De asemenea, consideră cuvântul „a încuraja” ca fiind prea vag, fiind recomandabil să fie înlocuit cu o terminologie mai fermă, pentru a asigura o abordare mai proactivă din partea statelor membre.

Bruxelles, 31 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor – Piața unică europeană a comunicațiilor electronice

(2014/C 126/13)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută obiectivul general al propunerii Comisiei de a realiza o piață internă a comunicațiilor electronice, în care cetățenii și întreprinderile să aibă acces la serviciile de comunicații electronice oriunde sunt furnizate în Uniune, fără restricții transfrontaliere sau costuri suplimentare nejustificate, iar întreprinderile care furnizează rețele și servicii de comunicații electronice să poată funcționa și să le poată furniza indiferent de locul în care sunt stabilite în UE și de locul în care se află clienții lor;
2. este de acord cu obiectivul urmărit de Strategia UE 2020 și de Agenda digitală pentru Europa privind o piață unică dinamică, de succes și în creștere a comunicațiilor electronice, de care să profite toate sectoarele economice;
3. subliniază importanța conectivității la rețelele electronice de comunicații și a unei integrări sporite pe piață pentru întreprinderi și consumatori și evidențiază marile oportunități pe care le oferă piața unică digitală pentru societatea europeană în ansamblul său;
4. atrage însă totodată atenția că adaptarea cadrului european pentru comunicațiile electronice trebuie să țină seama în mod corespunzător de condițiile juridice și reale din statele membre și regiuni;
5. solicită să se țină seama de faptul că, date fiind diviziunea digitală existentă în UE, infrastructura TIC deficitară, condițiile de concurență diverse, diferențele considerabile între nivelurile de bogăție și de venit din statele membre și dintre acestea, dezvoltarea în continuare a societății digitale și atingerea unei convergențe graduale se vor putea realiza doar în mod treptat, printr-un proces cu multiple viteze;
6. subliniază că unele state membre au adoptat deja reguli pentru a elimina decalajele dintre zonele rurale și orașe în ceea ce privește accesul la bandă largă. Regulile adoptate la nivelul UE trebuie să țină seama de eterogeneitatea situațiilor inițiale din statele membre;
7. reamintește că autoritățile locale și regionale au un rol-cheie în garantarea unui acces echitabil și la un preț rezonabil la banda largă în zonele în care mecanismele de piață sunt insuficiente, în desfășurarea de proiecte-pilot menite să depășească decalajele de e-accesibilitate și în conceperea de noi abordări, care să permită concentrarea pe utilizator a serviciilor publice online;
8. reamintește că autoritățile locale și regionale din zonele rurale care sunt considerate de operatorii privați ca fiind puțin rentabile sunt obligate să contribuie la finanțarea infrastructurii digitale. Pentru a garanta tuturor cetățenilor din toate regiunile un acces echitabil la noile tehnologii, Comitetul Regiunilor solicită Comisiei să sprijine autoritățile locale și regionale în eforturile lor de finanțare, permițând, pe de o parte, utilizarea fondurilor structurale europene pentru finanțarea infrastructurii digitale în toate regiunile UE și recunoscând, pe de altă parte, proiectele de deschidere digitală a zonelor rurale slab populate ca servicii de interes economic general;
9. critică în acest context nivelul scăzut al fondurilor puse la dispoziție pentru dezvoltarea benzii largi în cadrul mecanismului Conectarea Europei (MCE) pentru perioada 2014-2020;
10. constată că o extindere rapidă și a rețelelor de fibră de sticlă pe „ultimul kilometru” este un pas indispensabil pentru a putea direcționa, de asemenea, sarcina transmiterii datelor de la traficul mobil de date către rețeaua fixă prin rutere corespunzătoare;
11. este de părere că o reglementare la nivelul UE nu trebuie să dea naștere la dezavantaje concurențiale pentru statele membre cu o populație și o suprafață relativ mici;
12. reafirmă punctul său de vedere conform căruia tehnologiile informației și comunicațiilor, care susțin bazele unei societăți informaționale deschise tuturor, ar trebui să răspundă necesităților tuturor cetățenilor, inclusiv ale celor expuși riscului de excludere socială;

13. subliniază că prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzută în temeiul prezentului regulament ar trebui să intre sub incidența legislației Uniunii și a legislației naționale existente, în special a Directivelor 95/46/CE și 2002/58/CE;
14. regretă că nu a avut loc o consultare publică cu privire la proiectul de regulament, în care toți participanții să-și fi putut exprima opiniile cu privire la modificările juridice avute în vedere în mod concret;
15. este convins că este necesară o examinare temeinică a ampleror propuneri și consideră calendarul Comisiei Europene pentru punerea în aplicare a regulamentului începând cu 1 ianuarie 2014 ca fiind extrem de ambițios;

Autorizarea la nivelul UE

16. salută în principiu simplificarea, urmărită prin introducerea unei autorizații generale la nivelul UE, a procedurilor de autorizare naționale fragmentate, care va favoriza uniformitatea reglementării și previzibilitatea pentru întreprinderile afectate;
17. solicită să se asigure că o procedură de autorizare unică la nivelul UE nu va duce la o incertitudine juridică mai mare și la o previzibilitate mai scăzută a măsurilor de reglementare;
18. constată că modificarea propusă a Directivei 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice înseamnă un important transfer de competențe de la autoritățile naționale de reglementare către Uniunea Europeană. În special, dreptul Comisiei Europene de a cere autorităților naționale de reglementare retragerea unor propuneri de măsuri restrânge în mod durabil libertatea de acțiune a acestora;
19. solicită să se asigure că competența exclusivă a autorității naționale de reglementare a statului de origine de a suspenda sau retrage drepturile unui furnizor european de comunicații electronice [articolul 6 alineatul (1)] nu duce la o „conurență în jos” în domeniul reglementării („*race to the bottom*”) și nu contribuie la căutarea legislației celei mai favorabile („*forum shopping*”);

Coordonarea utilizării spectrului de frecvențe radio

20. subliniază că spectrul de frecvențe radio reprezintă un bun public limitat;
21. împărtășește opinia Comisiei, și anume că o gestionare mai eficientă a spectrului de frecvențe radio este importantă pentru a facilita accesul operatorilor și pentru a promova inovarea și diversitatea culturală;
22. constată că competența prevăzută a Comisiei Europene de a stabili calendare obligatorii pentru gestionarea spectrului de frecvențe radio, precum și de a cere autorităților naționale de reglementare retragerea măsurilor corective propuse reprezintă un transfer amplu de competențe către Uniunea Europeană în domeniul gestionării spectrului de frecvențe radio;
23. își reafirmă rezervele exprimate deja cu privire la pachetul de reformă privind sectorul telecomunicațiilor din anul 2008, care persistă în legătură cu actuala propunere de regulament cu privire la transferul unor competențe suplimentare către Uniune în domeniul gestionării spectrului de frecvențe radio;
24. reamintește că măsurile programului pentru politica din domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPP), printre care bilanțul de realizat până în 2015, nu s-au încheiat și ar trebui mai întâi evaluate;
25. constată că reglementarea europeană a utilizării spectrului de frecvențe este împiedicată de cerințe juridice și tehnice ale statelor membre care nu pot fi eliminate decât pe termen mediu sau lung;
26. subliniază că în cazul unei reorganizări la nivelul UE a spectrului de frecvențe și a procedurii de alocare a acestuia trebuie respectate contractele de licențe cu o durată de până la 20 de ani;
27. dat fiind că în unele state membre alocarea spectrului de frecvențe în cadrul așa-numitului Decalaj digital II este deja în faza de planificare, fiind prevăzută să aibă loc la sfârșitul lui 2014/începutul lui 2015, consideră că, înaintea reglementării prin intermediul unui regulament, este imperios necesar să se clarifice aspectele relevante cu autoritățile competente ale statelor membre;
28. subliniază că în state membre și regiuni trebuie să fie disponibilă o rezervă suficientă de frecvențe pentru aplicații inovatoare;
29. consideră important să se utilizeze posibilitățile tehnologice și juridice pentru utilizări de tip spectru partajat (*shared spectrum*) și tehnologii noi inovatoare, precum radioul cognitiv, banda ultralargă și spectrul alb, astfel încât să se îmbunătățească eficiența utilizării spectrelor de frecvențe;

30. își exprimă îngrijorarea că modificarea propusă a cadrului de reglementare ar putea avea drept consecință o alocare întârziată a frecvențelor în următoarele 12-18 luni;
31. din aceste motive, respinge măsurile de armonizare a gestionării spectrului de frecvențe propuse de Comisia Europeană, sugerând posibilitatea asigurării unei gestionări coerente a spectrului de frecvențe prin intermediul acordurilor internaționale, cu respectarea suveranității statelor membre în acest domeniu;
32. propune ca înaintea instituirii unui regim european al spectrului de frecvențe să se facă un bilanț al situației actuale a planurilor și a termenelor de alocare a frecvențelor, pentru a elabora pe baza acestor informații un concept de procedură uniformă pe termen lung de alocare a frecvențelor;
33. recomandă să se definească mai întâi un domeniu central al politicii privind spectrul de frecvențe de importanță strategică pentru politica UE în domeniul infrastructurii rețelelor și propune concentrarea pe rețelele de telefonie mobilă, posibilitățile corespunzătoare de acces la rețele precum WLAN și o rețea LTE la nivel UE;
34. consideră că prin limitarea la spectrul de telefonie mobilă s-ar asigura totodată respectarea principiului subsidiarității, deoarece astfel s-ar aloca doar acele frecvențe la nivelul UE în cazul cărora se poate aștepta cu adevărat o eficiență sporită prin acest mod de a proceda;
35. salută în mod expres propunerea de facilitare a utilizării conexiunilor RLAN publice, care va conduce la o răspândire mai mare a conexiunilor de internet accesibile în mod public;
36. constată că autorizația generală pentru punerea la dispoziție și operarea unor puncte de acces fără fir discrete – conform definiției caracteristicilor tehnice a Comisiei Europene – și cu rază mică de acțiune restrânge marja de manevră a autorităților locale și regionale;

Neutralitatea rețelei și drepturile utilizatorilor finali

37. salută planul Comisiei Europene de a se asigura, prin armonizarea drepturilor utilizatorilor finali de servicii de comunicații electronice, că cetățenii și furnizorii din întreaga Uniune au drepturi și obligații comparabile, putând oferi și achiziționa servicii la nivel transnațional în condiții comparabile;
38. este de acord cu obiectivul garantării accesului nediscriminatoriu pentru utilizatorii finali la rețelele și serviciile de comunicații furnizate de o întreprindere stabilită într-un alt stat membru;
39. sprijină eforturile Comisiei Europene de consolidare a protecției consumatorilor și a drepturilor utilizatorilor în domeniul comunicațiilor electronice, prin informarea detaliată a consumatorilor asupra prețurilor și condițiilor serviciilor;
40. consideră că principiul neutralității rețelei reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea unui internet inovator cu structuri deschise, dinamice și complexe și a unor condiții echitabile de concurență, în serviciul cetățenilor și întreprinderilor europene;
41. salută punctul de vedere al Parlamentului European conform căruia propunerile de soluții în domeniul neutralității rețelei pot fi realizate doar printr-o abordare europeană comună și, prin urmare, salută inițiativa Comisiei Europene de a propune reglementări în acest domeniu;
42. subliniază că caracterul deschis al internetului a reprezentat un motor principal pentru competitivitate, dezvoltare economică și socială și inovare, care a condus la niveluri spectaculoase de dezvoltare a aplicațiilor, conținutului și serviciilor online și, prin urmare, de creștere impresionantă a ofertei și a cererii de conținut și servicii și că internetul a devenit un factor esențial de accelerare a circulației libere a cunoștințelor, ideilor și informațiilor, inclusiv în țările cu acces limitat la informații independente;
43. este de acord cu Parlamentul European că îndepărtarea de la neutralitatea rețelei și de la principiul „best effort” implică riscuri serioase – cum ar fi: practici anticoncurențiale, blocajul inovațiilor, limitări ale libertății de opinie și ale pluralismului mass-mediei, sensibilizarea insuficientă a consumatorilor și încălcări ale vieții private – și că acestea ar dăuna economiei, consumatorilor și societății democratice în ansamblul său;
44. este convins că articolul 23 din propunerea Comisiei Europene nu este conform cu principiul neutralității rețelei în această accepțiune și recomandă revizuirea temeinică a acestor prevederi;

45. subliniază în mod expres riscul încălcării neutralității rețelei prin acorduri între furnizorii de acces și furnizorii de conținuturi cu privire la prestarea de servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciilor;
46. se teme că aplicarea articolului 23 alineatul (2) ar putea duce la privilegierea întreprinderilor cu forță financiară și la dezavantajarea furnizorilor de conținuturi mai mici și a utilizatorilor finali și avertizează împotriva subminării interdicției obstacolelor ca principiu constitutiv al arhitecturii internetului, a limitării capacității de inovare a internetului și a periclitării diversității culturale în rețea;
47. sprijină solicitarea ca furnizorii de servicii de internet să nu blocheze, să nu discrimineze, să nu împiedice și să nu reducă capacitatea vreunei persoane de a utiliza un serviciu, de a accesa, a utiliza, a trimite, a publica, a primi sau a oferi orice conținut, aplicație sau serviciu pe care îl dorește, indiferent de sursă sau țintă;
48. de aceea, salută în mod expres interdicția blocării, încetinerii, degradării sau discriminării unui anumit conținut sau a anumitor aplicații sau servicii [articolul 23 alineatul (5)]; subliniază însă că, prin caracterul lor indeterminat și incertitudinea juridică, excepțiile propuse sunt de natură a goli în mare măsură de conținut principiul;
49. se teme că definiția neclară din punct de vedere juridic a măsurilor de gestionare a traficului poate periclita interdicția care merită salută a închiderilor rețelei și că includerea fără restricții a punerii în aplicare a unor „dispoziții legislative” [articolul 23 alineatul (5) litera (2)] nu este compatibilă cu principiul proporționalității și cu cerințele protecției datelor;
50. având în vedere normele deja existente, recomandă să se examineze necesitatea regulilor propuse privind măsurile de gestionare a traficului;
51. sprijină obiectivul Comisiei Europene de a consolida protecția consumatorilor prin măsuri adecvate, precum și de a spori transparența pieței comunicațiilor electronice și a facilita participanților pe piață obținerea unor informații obligatorii și inteligibile;
52. atrage atenția că dispozițiile juridice naționale create prin transpunerea cadrului european privind telecomunicațiile țin seama adesea de particularitățile naționale relevante și propune, pentru a ține seama de această situație, o consultare detaliată a autorităților de reglementare și a organizațiilor consumatorilor de la nivel național;
53. constată că armonizarea propusă a drepturilor utilizatorilor finali nu ar trebui să conducă la o reducere a nivelului de protecție existent în statele membre și recomandă Comisiei Europene să ia în considerare consolidarea drepturilor utilizatorilor finali prin armonizare minimă;

Roaming

54. salută în mod expres reducerea limitelor superioare ale tarifelor pentru conexiunile de roaming reglementate, precum și gratuitatea conexiunilor de roaming pasive și sprijină planul Comisiei Europene de a împiedica în mod durabil suprataxele nejustificate și de a urmări prețuri unitare pentru conexiunile naționale și internaționale în interesul consumatorilor;
55. sprijină intenția Comisiei Europene, care, prin introducerea posibilității unor acorduri de roaming bilaterale sau multilaterale, urmărește ca tariful aplicabil serviciilor naționale să devină aplicabil atât în cazul serviciilor naționale, cât și în cazul serviciilor de roaming reglementate;
56. consideră important ca posibilitatea utilizatorului final de a renunța la aplicarea tarifelor naționale în vigoare în favoarea obținerii altor avantaje să nu permită o eludare regulată a roamingului la tarife naționale;
57. solicită să se asigure că, prin orientările preconizate privind criteriile de utilizare rezonabilă, utilizatorii finali vor putea avea încrederea necesară pentru a își păstra comportamentul de consum din statul lor membru și atunci când călătoresc în alte state membre;
58. subliniază pericolul unor posibile mărituri (compensatorii) ale tarifelor pentru conexiunile naționale și solicită Comisiei Europene să țină seama în mod special de acest aspect la evaluarea Regulamentului (UE) nr. 531/2012;
59. constată că acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale trebuie examinate critic pentru a stabili dacă amenință să restrângă concurența sau să întărească poziția concurențială a furnizorilor care au o poziție puternică pe piață;

Subsidiaritate și proporționalitate

60. este de părere că propunerea de regulament conține numeroase măsuri care trebuie examinate în detaliu în ceea ce privește compatibilitatea cu principiul subsidiarității, ca, de exemplu, transferul competențelor de reglementare a spectrului de frecvențe și a procedurilor de alocare a frecvențelor, acordarea de drepturi de veto Comisiei în cazul măsurilor referitoare la operatorii europeni (European Electronic Communications Provider – EECp) și impunerea unui produs de acces la rețea virtual standardizat, care poate avea drept posibilă consecință eliminarea obligației de decuplare fizică a liniilor de acces ale participanților;

61. subliniază că alegerea regulamentului ca instrument juridic și competența pentru actele de punere în aplicare pentru armonizarea disponibilității spectrului de frecvențe radio, a calendarului alocărilor și a duratei drepturilor de utilizare (*Capitolul III – Secțiunea 1 – Coordonarea utilizării spectrului de frecvențe radio în cadrul pieței unice din regulamentul propus*) ridică semne de întrebare în ceea ce privește compatibilitatea lor cu principiul proporționalității;

62. este de altfel de părere că propunerea conține o serie de aspecte individuale a căror adecvare și necesitate pentru crearea pieței interne digitale trebuie încă examinate în detaliu;

63. ajunge la concluzia că, având în vedere rezervele menționate, propunerea Comisiei nu poate fi considerată, în mare parte, aptă de adoptare;

64. propune ca dispozițiile privind eliminarea tarifelor de roaming să intre în vigoare conform calendarului propus și ca celelalte măsuri să fie examinate și revizuite după consultarea celor mai importanți actori, cu luarea în considerare a obiecțiilor menționate.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE**Amendamentul 1**

Articolul 2 punctul 15

Expunere de motive

Definiția acestei noțiuni este superfluă, întrucât se propune eliminarea reglementării referitoare la aceasta la articolul 23 alineatul (2).

Amendamentul 2

Articolul 14

Textul propus de Comisie	Amendament
<p><i>Articolul 14 – Accesul la rețelele radio locale</i></p> <p>1. Autoritățile naționale competente permit furnizarea accesului prin rețelele radio locale la rețeaua unui furnizor de comunicații electronice pentru public, precum și utilizarea spectrului de frecvențe radio armonizate pentru furnizarea respectivă, care este supusă doar unei autorizații generale.</p> <p>2. Autoritățile naționale competente nu împiedică furnizorii de comunicații electronice pentru public să permită accesul publicului la rețelele lor, prin rețelele radio locale, care pot să fie amplasate la locația unui utilizator final, sub rezerva respectării condițiilor de autorizare generală și a acordului prealabil, exprimat în cunoștință de cauză, al utilizatorului final.</p>	<p><i>Articolul 14 – Accesul la rețelele radio locale</i></p> <p>1. Autoritățile naționale publice competente permit furnizarea accesului prin rețelele radio locale la rețeaua unui furnizor de comunicații electronice pentru public, precum și utilizarea spectrului de frecvențe radio armonizate pentru furnizarea respectivă, care este supusă doar unei autorizații generale.</p> <p>2. Autoritățile naționale publice competente nu împiedică furnizorii de comunicații electronice pentru public să permită accesul publicului la rețelele lor, prin rețelele radio locale, care pot să fie amplasate la locația unui utilizator final, sub rezerva respectării condițiilor de autorizare generală și a acordului prealabil, exprimat în cunoștință de cauză, al utilizatorului final.</p>

Textul propus de Comisie	Amendament
<p>3. Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu restricționează unilateral:</p> <p>a) dreptul utilizatorilor finali de a avea acces la rețelele radio locale la care doresc să aibă acces furnizate de terți;</p> <p>b) dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele furnizorilor respectivi prin rețele radio locale, inclusiv pe baza unor inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.</p> <p>4. Autoritățile naționale competente nu restricționează dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele lor radio locale, inclusiv pe baza unor inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.</p> <p>5. Autoritățile naționale competente nu restricționează furnizarea accesului public la rețelele radio locale:</p> <p>(a) de către autoritățile publice la sediul sau în imediata vecinătate a sediului autorităților publice respective, atunci când acesta este auxiliar serviciilor publice furnizate în astfel de locații;</p> <p>(b) prin inițiative ale organizațiilor neguvernamentale sau ale autorităților publice de a se regrupa și de a permite în mod reciproc sau mai general accesul diferiților utilizatori finali la rețelele radio locale, inclusiv, după caz, la rețelele radio locale la care accesul publicului se acordă în conformitate cu litera (a).</p> <p>6. O întreprindere, o autoritate publică sau alt utilizator final nu se consideră a fi un furnizor de comunicații electronice pentru public exclusiv în virtutea furnizării de acces public la rețelele radio locale, în cazul în această furnizare nu are un caracter comercial sau este doar auxiliară altei activități comerciale sau altui serviciu public care nu depinde de transmiterea de semnale prin astfel de rețele.</p>	<p>3. Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu restricționează unilateral:</p> <p>a) dreptul utilizatorilor finali de a avea acces la rețelele radio locale la care doresc să aibă acces furnizate de terți;</p> <p>b) dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele furnizorilor respectivi prin rețele radio locale, inclusiv pe baza unor inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.</p> <p>4. Autoritățile naționale publice competente nu restricționează dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele lor radio locale, inclusiv pe baza unor inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.</p> <p>5. Autoritățile naționale publice competente nu restricționează furnizarea accesului public la rețelele radio locale:</p> <p>(a) de către autoritățile publice la sediul sau în imediata vecinătate a sediului autorităților publice respective, atunci când acesta este auxiliar serviciilor publice furnizate în astfel de locații;</p> <p>(b) prin inițiative ale organizațiilor neguvernamentale sau ale autorităților publice de a se regrupa și de a permite în mod reciproc sau mai general accesul diferiților utilizatori finali la rețelele radio locale, inclusiv, după caz, la rețelele radio locale la care accesul publicului se acordă în conformitate cu litera (a).</p> <p>6. O întreprindere, o autoritate publică sau alt utilizator final nu se consideră a fi un furnizor de comunicații electronice pentru public exclusiv în virtutea furnizării de acces public la rețelele radio locale, în cazul în această furnizare nu are un caracter comercial sau este doar auxiliară altei activități comerciale sau altui serviciu public care nu depinde de transmiterea de semnale prin astfel de rețele.</p>

Expunere de motive

În multe state membre, accesul la rețelele radio locale este gestionat de autoritățile publice locale și regionale și nu de cele naționale.

Amendamentul 3

Articolul 23

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p data-bbox="177 589 780 645"><i>Articolul 23 – Libertatea de a furniza și de a beneficia de acces la internetul deschis și gestionarea rezonabilă a traficului</i></p> <p data-bbox="177 772 780 882">(1) Utilizatorii finali au libertatea de a accesa și de a distribui informații și conținut și de a utiliza aplicații și servicii la alegerea acestora prin intermediul serviciului lor de acces la internet.</p> <p data-bbox="177 900 780 1039">Utilizatorii finali au libertatea de a încheia acorduri privind volumele de date și vitezele cu furnizorii de servicii de acces la internet și, în conformitate cu orice astfel de acorduri referitoare la volumele de date, să beneficieze de orice oferte ale furnizorilor de conținut, aplicații și servicii de internet.</p> <p data-bbox="177 1167 780 1305">(2) Utilizatorii finali au, de asemenea, libertatea de a conveni prestarea de servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciilor, fie cu furnizorii de comunicații electronice pentru public, fie cu furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii.</p> <p data-bbox="177 1323 780 1574">Pentru a permite furnizarea unor servicii specializate către utilizatorii finali, furnizorii de conținut, aplicații și servicii și furnizorii de comunicații electronice pentru public au libertatea de a încheia acorduri între ei pentru a transmite volumele de date conexe sau traficul conex ca servicii specializate cu o calitate a serviciului definită sau cu o capacitate dedicată. Furnizarea de servicii specializate nu afectează în mod repetat sau continuu calitatea generală a serviciilor de acces la internet.</p> <p data-bbox="177 1702 780 1787">(3) Prezentul articol nu aduce atingere legislației Uniunii sau legislației naționale legate de legalitatea informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor transmise.</p> <p data-bbox="177 1937 780 2047">(4) Exercițarea libertăților prevăzute la alineatele (1) și (2) este facilitată prin furnizarea de informații complete în conformitate cu articolul 25 alineatul (1), articolul 26 alineatul (2) și articolul 27 alineatele (1) și (2).</p>	<p data-bbox="810 589 1414 645"><i>Articolul 23 – Libertatea de a furniza și de a beneficia de acces la internetul deschis și gestionarea rezonabilă a traficului</i></p> <p data-bbox="810 772 1414 882">(1) Utilizatorii finali au libertatea de a accesa și de a distribui informații și conținut și de a utiliza aplicații și servicii la alegerea acestora prin intermediul serviciului lor de acces la internet.</p> <p data-bbox="810 900 1414 1039">Utilizatorii finali au libertatea de a încheia acorduri privind volumele de date și vitezele cu furnizorii de servicii de acces la internet și, în conformitate cu orice astfel de acorduri referitoare la volumele de date, să beneficieze de orice oferte ale furnizorilor de conținut, aplicații și servicii de internet.</p> <p data-bbox="810 1167 1414 1305">(2) Utilizatorii finali au, de asemenea, libertatea de a conveni prestarea de servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciilor, fie cu furnizorii de comunicații electronice pentru public, fie cu furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii.</p> <p data-bbox="810 1323 1414 1574">Pentru a permite furnizarea unor servicii specializate către utilizatorii finali, furnizorii de conținut, aplicații și servicii și furnizorii de comunicații electronice pentru public au libertatea de a încheia acorduri între ei pentru a transmite volumele de date conexe sau traficul conex ca servicii specializate cu o calitate a serviciului definită sau cu o capacitate dedicată. Furnizarea de servicii specializate nu afectează în mod repetat sau continuu calitatea generală a serviciilor de acces la internet.</p> <p data-bbox="810 1702 1414 1809">(2) Prezentul articol nu aduce atingere legislației Uniunii sau legislației naționale legate de legalitatea informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor transmise.</p> <p data-bbox="810 1937 1414 2047">(2) Exercițarea libertăților prevăzute la <u>alineatele alineatul</u> (1) și (2) este facilitată prin furnizarea de informații complete în conformitate cu articolul 25 alineatul (1), articolul 26 alineatul (2) și articolul 27 alineatele (1) și (2).</p>

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(5) În limitele oricăror volume de date sau viteze convenite prin contract pentru serviciile de acces la internet, furnizorii de servicii de acces la internet nu limitează libertățile prevăzute la alineatul (1) prin blocarea, încetinirea, degradarea sau discriminarea unui anumit conținut sau a anumitor aplicații sau servicii sau a anumitor clase ale acestora, cu excepția cazurilor în care este necesar să se aplice măsuri rezonabile de gestionare a traficului. Măsurile rezonabile de gestionare a traficului sunt transparente, nediscriminatorii, proporționale și necesare pentru:</p> <p>(a) a pune în aplicare o dispoziție legislativă sau o hotărâre judecătorească sau pentru a preveni sau a împiedica infracțiuni grave;</p> <p>(b) a menține integritatea și securitatea rețelei, ale serviciilor furnizate prin intermediul acestei rețele și ale terminalelor utilizatorilor finali;</p> <p>(c) a preveni transmiterea de comunicări nesolicitate utilizatorilor finali care și-au exprimat consimțământul prealabil cu privire la aceste măsuri restrictive;</p> <p>(d) a reduce la minim efectele congestiei temporare sau excepționale a rețelei cu condiția ca tipurile echivalente de trafic să fie tratate în mod egal.</p> <p>Gestionarea rezonabilă a traficului implică doar prelucrarea datelor care sunt necesare și proporționale pentru a realiza obiectivele menționate la prezentul alineat.</p>	<p>(45) În limitele oricăror volume de date sau viteze convenite prin contract pentru serviciile de acces la internet, furnizorii de servicii de acces la internet nu limitează libertățile prevăzute la alineatul (1) prin blocarea, încetinirea, degradarea sau discriminarea unui anumit conținut sau a anumitor aplicații sau servicii sau a anumitor clase ale acestora, cu excepția cazurilor în care este necesar să se aplice măsuri rezonabile de gestionare a traficului. Măsurile rezonabile de gestionare a traficului sunt transparente, nediscriminatorii, proporționale și necesare pentru <u>Excepțiile sunt permise doar pentru:</u></p> <p>(a) a pune în aplicare o dispoziție legislativă sau o hotărâre judecătorească sau pentru a preveni sau a împiedica infracțiuni grave;</p> <p>(b) a menține integritatea și securitatea rețelei, ale serviciilor furnizate prin intermediul acestei rețele și ale terminalelor utilizatorilor finali;</p> <p>(c) a preveni transmiterea de comunicări nesolicitate utilizatorilor finali care și-au exprimat consimțământul prealabil cu privire la aceste măsuri restrictive;</p> <p>(d) a reduce la minim efectele congestiei temporare sau excepționale a rețelei cu condiția ca tipurile echivalente de trafic să fie tratate în mod egal.</p> <p><u>Măsurile luate în temeiul literelor (a), (b) și (c) de mai sus trebuie să fie transparente, nediscriminatorii, proporționale și necesare. Gestionarea rezonabilă a traficului. Punerea lor în aplicare implică doar prelucrarea datelor care sunt necesare și proporționale pentru a realiza obiectivele menționate la prezentul alineat.</u></p>

Expunere de motive

Acordurile speciale dintre furnizorii de servicii de acces la internet și furnizorii de conținut cu privire la prestarea unor servicii specializate contravin principiilor accesului liber la internet și al nediscriminării. În plus, există riscul privilegierii întreprinderilor cu forță financiară în detrimentul furnizorilor mai mici.

Noțiunea neclară de măsuri de gestionare a traficului poate fi eliminată dacă se prevăd excepții clar definite în regulament. Dispozițiile referitoare la excepții care, în virtutea caracterului lor nedeterminat sau nelimitat, sunt apte să submineze principiul interdicției blocajelor și a discriminării ar putea conduce la o incertitudine juridică considerabilă.

Amendamentul 4

Articolul 24 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Articolul 24 – Garanții pentru calitatea serviciilor	Articolul 24 – Garanții pentru calitatea serviciilor

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(1) Autoritățile naționale de reglementare monitorizează îndeaproape și garantează capacitatea efectivă a utilizatorilor finali de a beneficia de libertățile prevăzute la articolul 23 alineatele (1) și (2), respectarea articolului 23 alineatul (5) și disponibilitatea continuă a serviciilor de acces la internet nediscriminatorii la niveluri de calitate care reflectă evoluția tehnologică și care nu sunt afectate de serviciile specializate. În cooperare cu alte autorități naționale competente, ele monitorizează și efectele serviciilor specializate asupra diversității culturale și a inovării. Autoritățile naționale de reglementare prezintă un raport anual Comisiei și OAREC cu privire la monitorizarea și constatările lor.</p>	<p>(1) Autoritățile naționale de reglementare monitorizează îndeaproape și garantează capacitatea efectivă a utilizatorilor finali de a beneficia de libertățile prevăzute la articolul 23 alineatele (1) și (2), respectarea articolului 23 alineatul (5) și disponibilitatea continuă a serviciilor de acces la internet nediscriminatorii la niveluri de calitate care reflectă evoluția tehnologică și care nu sunt afectate de serviciile specializate. În cooperare cu alte autorități naționale competente, ele monitorizează și efectele serviciilor specializate asupra diversității culturale și a inovării. Autoritățile naționale de reglementare prezintă un raport anual Comisiei și OAREC cu privire la monitorizarea și constatările lor.</p>

Expunere de motive

Modificarea decurge din amendamentul propus la articolul 23.

Amendamentul 5

Articolul 35 alineatul (2) litera (c)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>c) la alineatul (5), se introduce următoarea literă (aa):</p> <p>„(aa) lua o decizie prin care să solicite autoritățile naționale de reglementare în cauză retragerea proiectului de măsură, împreună cu propunerile specifice de modificare a acestuia, atunci când măsura propusă vizează să impună, să modifice sau să retragă o obligație care îi revine unui furnizor european de comunicații electronice în sensul Regulamentului [XXX/2014].”</p>	<p>e) la alineatul (5), se introduce următoarea literă (aa):</p> <p>„(aa) lua o decizie prin care să solicite autoritățile naționale de reglementare în cauză retragerea proiectului de măsură, împreună cu propunerile specifice de modificare a acestuia, atunci când măsura propusă vizează să impună, să modifice sau să retragă o obligație care îi revine unui furnizor european de comunicații electronice în sensul Regulamentului [XXX/2014].”</p>

Expunere de motive

Comitetul Regiunilor respinge transferul de competențe implicat de articolul 35 alineatul (2) litera (c). Comitetul consideră că este suficientă posibilitatea prevăzută anterior la articolul 7a alineatul (5) din directiva-cadru privind emiterea de recomandări de către Comisie.

Amendamentul 6

Articolul 37 alineatul (4)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>(3) Utilizatorii finali individuali deserviți de un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol pot, la cererea lor, să facă alegerea deliberată și explicită de a renunța la beneficiul reprezentat de aplicarea tarifului aplicabil serviciilor naționale la serviciile de roaming reglementate în cadrul unui anumit pachet cu amănuntul în schimbul altor avantaje oferite de furnizorul respectiv. Furnizorul de servicii de roaming reamintește utilizatorilor finali respectivi natura avantajelor în materie de roaming la care renunță. Autoritățile naționale de reglementare monitorizează în special dacă furnizorii de servicii de roaming care invocă prezentul articol participă la practici comerciale care ar putea reprezenta o eludare a regimului standard.</p>	<p>(3) Utilizatorii finali individuali deserviți de un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol pot, la cererea lor, să facă alegerea deliberată și explicită de a renunța la beneficiul reprezentat de aplicarea tarifului aplicabil serviciilor naționale la serviciile de roaming reglementate în cadrul unui anumit pachet cu amănuntul în schimbul altor avantaje oferite de furnizorul respectiv. Furnizorul de servicii de roaming reamintește utilizatorilor finali respectivi natura avantajelor în materie de roaming la care renunță. Autoritățile naționale de reglementare monitorizează în special dacă furnizorii de servicii de roaming care invocă prezentul articol participă la practici comerciale care ar putea reprezenta o eludare a regimului standard.</p>

Expunere de motive

Nu este acceptabil ca demersurile necesare pentru reducerea tarifelor de roaming să fie subminate prin eludarea de către întreprinderi a obligației ce le revine, prin acordarea „altor avantaje”, care nu sunt definite mai în detaliu.

Bruxelles, 31 ianuarie 2014.

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO